

De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing

Aan de dames en heren provinciegouverneurs

Aan de dames en heren burgemeesters

Ministerieel schrijven betreffende het koninklijk besluit van 22 mei 2019 betreffende de noodplanning en het beheer van noodsituaties op het gemeentelijk en provinciaal niveau en betreffende de rol van de burgemeesters en de provinciegouverneurs in geval van crisisgebeurtenissen en –situaties die een coördinatie of een beheer op nationaal niveau vereisen.

Mevrouw/Mijnheer de provinciegouverneur,

Mevrouw/Mijnheer de burgemeester,

1. Toepassingsgebied

Deze omzendbrief verduidelijkt een aantal bepalingen uit het koninklijk besluit van 22 mei 2019 betreffende de noodplanning en het beheer van noodsituaties op het gemeentelijk en provinciaal niveau en betreffende de rol van de burgemeesters en de provinciegouverneurs in geval van crisisgebeurtenissen en –situaties die een coördinatie of een beheer op nationaal niveau vereisen.¹ De bevoegde overheid voor noodplanning en crisisbeheer op gemeentelijk niveau is de burgemeester. Op provinciaal niveau betreft het de gouverneur.² Tenzij anders vermeld, verwijst de term “bevoegde overheid” in dit document dus naar die twee overheden.

2. De organisatie van de noodplanning op gemeentelijk en provinciaal niveau

2.1. Veiligheidscel³

2.1.1. Organisatie

De veiligheidscel komt regelmatig, ten minste eenmaal per jaar, samen in functie van de noden inzake noodplanning om de voorbereiding op noodsituaties te organiseren.

¹ B.S. 27 juni 2019, hierna “het koninklijk besluit van 22 mei 2019”.

² Op het niveau van de Brusselse agglomeratie, verstaat men onder “gouverneur”: de bevoegde overheid van de Brusselse agglomeratie krachtens artikel 48 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen.

³ Zie definitie artikel 1, 5° van het koninklijk besluit van 22 mei 2019.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

2.1.1.1. Samenstelling gemeentelijke veiligheidscel

Krachtens het koninklijk besluit van 22 mei 2019 is de gemeentelijke veiligheidscel samengesteld uit de burgemeester, de noodplanningscoördinator en minstens één vertegenwoordiger van elke discipline.

Om een goede vertegenwoordiging te garanderen van de actoren die betrokken zijn bij de lokale noodplanning, wordt volgende minimumsamenstelling aanbevolen:

- de burgemeester;
- de noodplanningscoördinator zoals bedoeld in punt 2.2., aangeduid door de burgemeester;
- de zonecommandant van de bevoegde hulpverleningszone of een door hem aangeduide vertegenwoordiger;
- de federaal gezondheidsinspecteur (FGI), bijgestaan door de Psychosociaal Manager (PSM) of elke andere vertegenwoordiger van discipline 2 aangeduid door de FGI;
- de Verantwoordelijke Psychosociaal Hulpverleningsnetwerk (V-PSH) die overeenkomstig het psychosociaal interventieplan (PSIP)⁴ van discipline 2 is aangeduid;
- de korpschef van de bevoegde politiezone of een officier die door hem is aangeduid om hem te vertegenwoordigen;
- de verantwoordelijke van discipline 4, aangeduid door de burgemeester;
- de informatieambtenaar zoals bedoeld in punt 2.5.3.;
- een vertegenwoordiger van de bevoegde noodcentrale 112.

De burgemeester kan daarnaast elke andere persoon uitnodigen wiens aanwezigheid hij nuttig acht voor de uitvoering van de opdrachten van de veiligheidscel (openbaar ministerie, deskundigen, vertegenwoordigers van ondernemingen, diverse uitbaters,...).

2.1.1.2. Samenstelling provinciale veiligheidscel

Krachtens het koninklijk besluit van 22 mei 2019 is de provinciale veiligheidscel samengesteld uit de gouverneur, de noodplanningscoördinator, een vertegenwoordiger van de noodcentrale 112 en minstens één vertegenwoordiger van elke discipline.

Om de goede vertegenwoordiging te garanderen van de actoren die betrokken zijn in de noodplanning op niveau van de provincies, wordt de volgende minimumsamenstelling aanbevolen:

- de gouverneur;
- de noodplanningscoördinator zoals bedoeld in punt 2.2., aangeduid door de gouverneur;
- de commandant(en) van de bevoegde hulpverleningszone(s) of de door zonecommandant aangeduide vertegenwoordiger(s);
- de FGI bijgestaan door de PSM of elke andere vertegenwoordiger van discipline 2 aangeduid door de FGI;
- een liaisonofficier van de lokale politie;
- de directeur-coördinator van de federale politie;
- de vertegenwoordiger van de directie Civiele Bescherming aangeduid door de directeur-generaal van de Civiele Veiligheid;

---

⁴ Omzendbrief DGH/2017/D2/psychosociaal interventieplan, B.S. 25 juli 2017, https://www.health.belgium.be/sites/default/files/uploads/fields/fpshealth_theme_file/psip_2017.pdf.

- de provinciecommandant van Defensie;
- de informatieambtenaar zoals bedoeld in punt 2.5.3.;
- een vertegenwoordiger van de bevoegde noodcentrale 112.

De gouverneur kan daarnaast elke andere persoon uitnodigen wiens aanwezigheid hij nuttig acht voor de uitvoering van de opdrachten van de veiligheidscel (openbaar ministerie, deskundigen, uitbaters, ...).

2.1.1.3. Voorzitterschap

Het voorzitterschap van de veiligheidscel wordt uitgeoefend door respectievelijk de burgemeester en de gouverneur. De voorzitter is verantwoordelijk voor het organiseren van de vergaderingen. Ondersteund door de noodplanningscoördinator leidt hij de besprekingen op basis van de vastgestelde agenda en zorgt hij voor het goede verloop van de vergadering en de multidisciplinaire manier van werken.

2.1.1.4. Secretariaat

De noodplanningscoördinator bereidt de vergaderingen van de veiligheidscel voor en neemt het secretariaat voor zijn rekening. In dat kader is hij verantwoordelijk voor het opstellen van de agenda en het verslag. Hij zorgt voor de opvolging van de beslissingen en de continuïteit van de werkzaamheden.

2.1.2. Opdrachten

De veiligheidscel staat de bevoegde overheid bij om de opdrachten bepaald in art. 3, §2 van het koninklijk besluit van 22 mei 2019 uit te voeren.

In dit kader neemt de veiligheidscel deel aan volgende opdrachten:

- de identificatie van de risico's die op het grondgebied aanwezig zijn en de communicatie over deze risico's;
- de analyse van de geïdentificeerde risico's op het grondgebied, en het bepalen van de prioritaire acties die op basis van deze risicoanalyse moeten ondernomen worden;
- op basis van de identificatie en analyse van de aanwezige risico's bepalen hoeveel arbeidstijd de noodplanningscoördinator moet besteden aan zijn taken, zodat deze volledig en doeltreffend kunnen worden uitgevoerd;
- de uitwerking van nood- en interventieplannen (NIP)⁵ opvolgen;
- het aannemen van NIP en deze desgevallend overmaken aan de bevoegde overheid voor goedkeuring conform punt 2.3.6. Goedkeuring;
- erop toezien dat de disciplines elk hun monodisciplinair interventieplan⁶ uitwerken en actualiseren en hun wettigheid, hun overeenstemming met de NIP en de interacties met de andere disciplines nagaan;
- de conformiteit controleren van de interne noodplannen met het betrokken bijzonder nood- en interventieplan (BNIP)⁷ dat de overheid opstelt voor een specifiek risico;

⁵ Zie punt 2.3. Algemeen nood- en interventieplan (ANIP) / Bijzonder nood- en interventieplan (BNIP).

⁶ Zie punt 2.4. Monodisciplinaire interventieplannen.

⁷ Zie punt 2.3. Algemeen nood- en interventieplan (ANIP) / Bijzonder nood- en interventieplan (BNIP).

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

- het bespreken van de voorafgaandelijke communicatie aan de bevolking over (lokale) risico's in het kader van een weerbare samenleving;
- de overheid adviseren over de installatie en de goede werking van de nodige infrastructuur voor het beheer van noodsituaties, zoals beschreven in punt 3.3.2.2., met name door de noden van de disciplines mee te delen;
- de informatiedoorstroming voorbereiden met de andere overheden/actoren, via o.a. het nationaal veiligheidsportaal;
- het plannen en het uitwerken van een multidisciplinair oefenbeleid, en het ter beschikking stellen van afgevaardigden die helpen bij de organisatie en uitwerking van oefeningen;
- de multidisciplinaire risicoanalyse en het nemen van preventieve maatregelen in het kader van de organisatie van grote evenementen, behalve als de overheid deze taak aan een ander multidisciplinair orgaan heeft gedelegeerd;
- het bespreken van de evaluatie van reële noodsituaties, evenementen en oefeningen en het opvolgen van actiepunten die daaruit voortvloeien;
- de noodplanning actualiseren en op regelmatige basis bijwerken in functie van de op het grondgebied aanwezige risico's en op basis van de evaluaties van reële noodsituaties en oefeningen.

2.1.3. Samenwerking

Bij het uitvoeren van haar opdrachten kan de gemeentelijke veiligheidscel verregaand samenwerken met de veiligheidscellen van andere gemeenten in een gemeenschappelijke veiligheidscel.

In het kader van samenwerking tussen gemeenten is het mogelijk om veiligheidscellen permanent samen te brengen om hun taken inzake noodplanning uit te oefenen en algemene beleidsaspecten te bespreken die anders in elke gemeentelijke veiligheidscel apart worden aangekaart. Daarnaast kunnen ook ad hoc gemeenschappelijke veiligheidscellen georganiseerd worden, zoals bijvoorbeeld naar aanleiding van grote evenementen of risico's die potentieel gevolgen hebben op het grondgebied van verschillende gemeenten.

Bij aanvang van een structurele samenwerking tussen verschillende veiligheidscellen, worden de nodige praktische afspraken gemaakt in de vorm van een samenwerkingsakkoord en/of een huishoudelijk reglement. Hierin verduidelijkt men idealiter volgende zaken:

- de samenstelling van de gezamenlijke veiligheidscel (met alle betrokken burgemeesters en noodplanningscoördinatoren);
- de wijze waarop de voorzitter wordt aangeduid;
- de persoon die de rol van secretaris zal opnemen;
- de vergaderlocatie en -frequentie;
- de verdeling van de lasten (zowel materieel als financieel);
- de minimale uitrusting van het vergaderlokaal;
- de manier waarop het huishoudelijk reglement kan gewijzigd worden;
- de taakbeschrijving van de noodplanningscoördinator/de taakverdeling tussen de noodplanningscoördinatoren;
- de taakbeschrijving van de lokale actoren waarmee de noodplanningscoördinator nauw samenwerkt (informatieambtenaar, V-PSH, vertegenwoordiger van discipline 4, ...) en hun onderlinge taakverdeling.

Deze samenwerking neemt niet weg dat elke gemeente over een algemeen nood- en interventieplan moet beschikken (ANIP).

2.2. Noodplanningscoördinator

2.2.1. Functiebeschrijving en takenpakket

De noodplanningscoördinator is de referentiepersoon van de overheid die bevoegd is voor de noodplanning. In die hoedanigheid analyseert hij de behoeften op vlak van noodplanning op basis van een opvolging van de actualiteit, de evolutie van de risico's en van de toepasselijke regelgeving, opgedane ervaringen en technologische vooruitgang om de bevoegde overheid te adviseren over de te nemen stappen en om de werkzaamheden van de veiligheidscel te ondersteunen.

De noodplanningscoördinator vervult de algemene opdrachten die bepaald zijn in artikel 4, § 4 van het koninklijk besluit van 22 mei 2019. In het kader van de noodplanning vervult de noodplanningscoördinator onder andere volgende taken:

- de bevoegde overheid ondersteunen bij het organiseren en voorbereiden van de vergaderingen van de veiligheidscel;
- de risico-identificatie coördineren en de mogelijke antwoorden daarop, bijvoorbeeld door het opzetten van een ad hoc werkgroep die verantwoording aflegt aan de veiligheidscel;
- de bevoegde overheid en de veiligheidscel of een ander orgaan dat specifiek verantwoordelijk is voor deze opdracht bij de multidisciplinaire risicoanalyse en het nemen van preventieve maatregelen tijdens grote evenementen ondersteunen;
- de opmaak van NIP⁸ met de lokale actoren coördineren, bijvoorbeeld door het opzetten van een ad hoc werkgroep die verantwoording aflegt aan de veiligheidscel;
- de opvolging van de noodplanning garanderen en de informatiedoorstroming voorbereiden met de andere overheden/actoren, via o.a. het nationaal veiligheidsportaal;
- op gemeentelijk vlak, de ondersteuning van lokale psychosociale coördinatoren voor het opzetten van een PSH-netwerk, een opleiding en het organiseren van oefeningen;
- de bevoegde overheid ondersteunen bij de organisatie van het crisiscentrum/de crisiscentra (anticiperen op de behoefte aan materieel);
- apparatuur vernieuwen en *software* actualiseren;
- de praktische en logistieke procedures aanreiken voor het openen en inrichten van zalen, het aansluiten van apparatuur;
- het voorzien van ondersteunend personeel voor tijdens noodsituaties, enz.);
- netwerken opzetten met andere overheden en andere publieke of private partners, onder meer door de ontwikkeling van samenwerkingsovereenkomsten;
- de eventuele initiatieven op bovenlokaal niveau inzake noodplanning en crisisbeheer vertalen naar de lokale behoeften en vervolgens implementeren;
- de bevoegde overheid en de veiligheidscel ondersteunen voor de organisatie en de opvolging van de oefeningen;
- de bevoegde overheid en de veiligheidscel ondersteunen voor de evaluatie van reële noodsituaties en oefeningen, en de verbeteracties die daaruit voortvloeien, opvolgen;

---

⁸ Zie 2.3. Algemeen nood- en interventieplan (ANIP)/ Bijzonder nood- en interventieplan (BNIP).

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

- de ondersteuning van lokale acties inzake herstel (collectieve informatiesessies, herdenkingen, doorverwijzing naar lokale ondersteunende diensten voor administratieve ondersteuning op alle niveaus, ...).

De taken die de noodplanningscoördinator vervult tijdens het crisisbeheer en de herstelperiode worden respectievelijk onder punt 3.3.2.4. en punt 4.2. van deze omzendbrief beschreven.

2.2.2. Profiel van de noodplanningscoördinator⁹

Het is de verantwoordelijkheid van elke bevoegde overheid om een functieomschrijving te ontwikkelen die is aangepast aan haar specifieke behoeften, waarbij zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de aanbevelingen hieronder.

Gezien de talrijke opdrachten van de noodplanningscoördinator, is het aanbevolen deze functie voltijds uit te oefenen, of in ieder geval te combineren met andere verantwoordelijkheden die veiligheidsgerelateerd zijn. Het is ook belangrijk dat de noodplanningscoördinator een vertrouwensrelatie kan opbouwen met de bevoegde overheid.

De burgemeesters die – rekening houdend met de analyse van de risico's op het grondgebied van hun gemeente en het advies van hun veiligheidsceel over hoe daarop te reageren – van mening zijn dat het aanstellen van een voltijdse noodplanningscoördinator niet gerechtvaardigd is, kunnen voortaan een noodplanningscoördinator delen met één of meerdere andere gemeenten (zie punt 2.2.5. Samenwerking). Deze oplossing laat toe dat de noodplanningscoördinator zich specialiseert dit vakgebied.

De noodplanningscoördinator beschikt minstens over een basiskennis van:

- de risicoanalyse;
- de noodplanning en het beheer van noodsituaties;
- de werking van de disciplines;
- de lokale context en de werking van de lokale besturen, de instellingen en het lokaal sociaal weefsel.

De noodplanningscoördinator garandeert een multidisciplinaire manier van werken in onderling overleg. Bij het ondersteunen en adviseren van de bevoegde overheid dient de noodplanningscoördinator rekening te houden met de belangen, noden en werkwijzen van alle disciplines. Om die reden kan een professioneel actief lid van een discipline, ondanks zijn ervaring en competenties, geen noodplanningscoördinator zijn.

2.2.3. Opleiding

De noodplanningscoördinator moet zijn kennis en kunde inzake noodplanning en crisisbeheer up-to-date houden. Daarvoor moet de noodplanningscoördinator regelmatig de nodige opleidingen over noodplanning en crisisbeheer volgen, met inbegrip van praktische opleidingen, gericht op vaardigheden, seminaries, studiedagen, enz.

---

⁹ Zie artikel 1, 16° van het koninklijk besluit van 22 mei 2019.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

Daarnaast is het essentieel om door middel van een actieve deelname aan oefeningen ervaring op te doen in de functie van noodplanningscoördinator tijdens het crisisbeheer.

2.2.4. Continuïteit van de dienstverlening

De bevoegde overheid zorgt ervoor dat de functie van noodplanningscoördinator permanent kan worden gewaarborgd. Het is aanbevolen een wachtrol- of vervangingsstelsel op te zetten, onder andere voor het geval van onbeschikbaarheid of afwezigheid. Hiertoe kunnen overeenkomsten tussen gemeenten worden gesloten. Het is belangrijk om het onderscheid tussen vervanging en ondersteuning voor ogen te houden. Ingeval van een vervanging is het noodzakelijk dat de vervangende noodplanningscoördinator minstens vertrouwd is met de lokale context. Wanneer een andere noodplanningscoördinator louter ondersteuning komt verlenen, is begeleiding noodzakelijk zoals uitgelegd in punt 2.2.5.2. De lokale verankering is dan minder van belang.

2.2.5. Samenwerking

2.2.5.1. *Verschillende gemeenten delen één of meer noodplanningscoördinatoren*

Het koninklijk besluit van 22 mei 2019 voorziet in talrijke samenwerkingsmogelijkheden tussen gemeenten inzake noodplanning. In het kader van een samenwerking tussen gemeenten is het mogelijk dat de burgemeesters een of meerdere noodplanningscoördinatoren delen.

Deze vorm van samenwerking heeft bepaalde voordelen naast de voor de hand liggende schaalvoordelen. De samenwerking tussen gemeenten en het bundelen van middelen wordt aangemoedigd, vooral wanneer daarmee wordt beoogd de noodplanning en het crisisbeheer verder te professionaliseren door de noodplanningscoördinatoren de tijd te geven zich uitsluitend met deze zaken bezig te houden.

Door de functie uit te oefenen voor verschillende gemeentes tegelijk kan de noodplanningscoördinator meer tijd besteden aan de materie en zijn kennis sneller ontwikkelen. Dat zal hem ook toelaten een netwerk van noodplanningsactoren op te bouwen of te versterken voor de verschillende gemeenten.

Een dergelijke vorm van samenwerking vergemakkelijkt tevens de uitwisseling van goede praktijken en de harmonisatie van de noodplanning van de verschillende gemeenten.

Om een intergemeentelijke samenwerking inzake noodplanning succesvol te laten verlopen moeten er echter een aantal principes gerespecteerd worden:

- De noodplanningscoördinator moet lokaal verankerd zijn. Hij moet over voldoende relevante kennis beschikken over het grondgebied waarover hij verantwoordelijk is en over de bevoegde overheden en partners waarmee hij zal samenwerken. Wanneer een noodplanningscoördinator moet instaan voor de ondersteuning van burgemeesters uit teveel verschillende gemeenten kan dit ervoor zorgen dat hij te weinig weet over de specifieke noden, gevoeligheden en risico's van het grondgebied waarvoor hij verantwoordelijk is. Door de lokale inzet en betrokkenheid bij de dagelijkse werking van bevoegde overheden, ontstaat een vertrouwensband tussen burgemeester, noodplanningscoördinator en disciplines die cruciaal is tijdens het beheer van noodsituaties.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

- De schaal waarop de samenwerking wordt georganiseerd, wordt best bepaald in overleg met de veiligheidscel(len) en aan de hand van een risicoanalyse¹⁰ op basis van volgende afgewogen parameters: inwoneraantal, oppervlakte, evenementen, industrie, transport (snelwegen, kanalen/rivieren, spoorwegen, pijpleidingen), scholen (campussen en aantal leerlingen), woonzorgcentra en andere collectiviteiten.
- Dezelfde parameters kunnen gebruikt worden om duidelijke afspraken te maken over de bezetting, arbeidstijden, verzekering en financiering van de intergemeentelijke noodplanningscoördinator. Deze afspraken worden schriftelijk geformaliseerd conform de regionale regelgeving inzake intergemeentelijke samenwerking.

2.2.5.2. Ondersteuning door noodplanningscoördinatoren van andere overheden tijdens een noodsituatie

Gezien de vele taken die in het kader van het beheer van een noodsituatie moeten worden uitgevoerd, is het belangrijk dat de noodplanningscoördinator kan vertrouwen op een netwerk van medewerkers en/of partners die hem kunnen ondersteunen in de uitvoering van zijn taken.

Om die reden is het aanbevolen om ondersteuningsteams bestaande uit lokale personeelsleden op te richten en op te leiden. Het kan tevens aangewezen zijn om samenwerkingsovereenkomsten te sluiten met andere gemeenten of met de bevoegde gouverneur.

Bovendien bestaan er op supralokaal niveau ondersteuningsteams en -netwerken van noodplanningscoördinatoren. Het is aanbevolen aan de burgemeesters om contact op te nemen met de federale diensten van de gouverneurs en met het Nationaal Crisiscentrum (NCCN) om informatie te verkrijgen over de verschillende bestaande regelingen.

Opgelet, zoals de term zelf aangeeft kunnen de ondersteuningsteams enkel voor ondersteunende taken in het crisisbeheer worden ingezet. Wanneer men een beroep doet op ondersteuning is het dus belangrijk dat de ondersteuningsteams worden opgevangen en begeleid door een medewerker met voldoende kennis van noodplanning en/of van de lokale context. De lokale noodplanningscoördinator blijft in elk geval het aanspreekpunt voor de bevoegde overheid. Die laatste blijft verantwoordelijk voor de beleidscoördinatie van de noodsituatie.

2.2.6. Identificatiekaart voor de noodplanningscoördinator

Overeenkomstig artikel 4, § 5 van het koninklijk besluit van 22 mei 2019 wordt de functie van noodplanningscoördinator geofficialiseerd door een persoonlijke identificatiekaart die wordt afgeleverd onder de voorwaarden en de modaliteiten die door de Minister van Binnenlandse Zaken per ministerieel besluit worden vastgelegd.

De identificatiekaart bevestigt dat de titularis de functie van noodplanningscoördinator bij de op de kaart vermelde bevoegde overheid uitoefent. Met behulp van deze identificatiekaart kan de titularis zich legitimeren in zijn hoedanigheid als noodplanningscoördinator bij de personen en diensten die betrokken zijn bij de noodplanning en het crisisbeheer.

---

¹⁰ Artikel 4, §4 laatste lid koninklijk besluit van 22 mei 2019 en punt 2.1.2.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

In geval van een noodsituatie of een gebeurtenis die daartoe kan leiden, bewijst de identificatiekaart dat de fysieke aanwezigheid van de titularis nodig is op de plaats waar de beleidscoördinatie van de noodsituatie georganiseerd wordt, conform artikel 32, § 1 van het koninklijk besluit van 22 mei 2019.

Als de Dir-CP-Ops zijn aanwezigheid in de CP-Ops toelaat, kan de noodplanningscoördinator zich met behulp van de identificatiekaart bij discipline 3 identificeren om toegang te krijgen tot de CP-Ops.

De bevoegde overheid ziet erop toe dat de noodplanningscoördinator over een persoonlijke identificatiekaart beschikt om zijn werkzaamheden te vergemakkelijken.

2.3. Algemeen nood- en interventieplan (ANIP)/ Bijzonder nood- en interventieplan (BNIP)

2.3.1. Onderscheid Algemeen nood- en interventieplan / Bijzonder nood- en interventieplan

Elke burgemeester en elke gouverneur dient een algemeen nood- en interventieplan (ANIP) te ontwikkelen dat de algemene richtlijnen en noodzakelijke informatie bevat die nodig zijn om noodsituaties te beheren op zijn grondgebied¹¹. Het ANIP moet een antwoord bieden op een maximaal aantal risico's en zo breed mogelijk worden opgesteld. Aan het ANIP kunnen eventueel specifieke fiches betreffende bijzondere risico's/procedures worden toegevoegd.

Met uitzondering van de risico's waarvoor een specifieke wetgeving of een regelgeving dit vereist¹², is de ontwikkeling van een BNIP niet verplicht. De noodzaak om een BNIP op te stellen dat aanvullende afspraken voor een bijzonder risico bevat, wordt geëvalueerd door de bevoegde overheid en diens veiligheidscel, rekening houdend met de bijzonderheid en het belang van het risico.

2.3.2. Inhoud en structuur van de plannen

De artikels 5 en 6 van het koninklijk besluit van 22 mei 2019 bepalen de minimale inhoud van de nood- en interventieplannen. De standaardstructuren van ANIP en BNIP zijn geïntegreerd in het nationaal veiligheidsportaal. Er is ruimte voorzien voor de verplichte onderdelen, maar ook voor de eventuele aanvullende informatie.

---

¹¹ Zie artikel 9 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid, *M.B.*, 31 juli 2007.

¹² Voor wat de provinciegouverneurs betreft, kan men bijvoorbeeld volgende verplichtingen in verband met de BNIP vermelden:

- krachtens het samenwerkingsakkoord van 16 februari 2016 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken, is de gouverneur ertoe gehouden een BNIP Seveso uit te werken voor elke hogedrempel Seveso-inrichting die zich op zijn grondgebied bevindt;
- overeenkomstig het koninklijk besluit tot vaststelling van het nucleair en radiologisch noodplan voor het Belgisch grondgebied van 1 maart 2018, is elke gouverneur waarvan het grondgebied zich in een nucleaire noodplanningszone bevindt, ertoe gehouden een zonaal BNIP op te stellen in samenwerking met de andere gouverneurs waarvan het grondgebied zich binnen de vermelde noodplanningszone bevindt;
- overeenkomstig het koninklijk besluit tot vaststelling van het nationaal noodplan betreffende de aanpak van een terroristische gijzelneming of terroristische aanslag van 18 mei 2020, is de gouverneur belast met het uitwerken van een BNIP voor het risico inzake terroristische gijzeling of terroristische aanslag.

2.3.3. Noodplanningszones

Als een BNIP opgesteld wordt voor een gelokaliseerd bijzonder risico, dan wordt de noodplanningszone daarin bepaald. Dit is een zone waarvoor de maatregelen die nodig zijn voor het beheer van een noodsituatie gelinkt aan dit risico, vooraf worden vastgelegd in een BNIP.

In het kader van een Seveso risico, is de noodplanningszone het geheel van de risicozones die door de exploitant in zijn veiligheidsrapport worden meegedeeld.

De nucleaire noodplanningszones zijn vastgelegd in het koninklijk besluit van 1 maart 2018 tot vaststelling van het nucleair en radiologisch noodplan voor het Belgische grondgebied¹³.

De noodplanningszone mag niet verward worden met de reflexzone, afgebakend door de reflexperimeter (zie punt 3.2.5.1. Reflexperimeter). De reflexzone is het gebied dat het dichtst bij de bron van het gevaar ligt, of bij de plaats van de noodsituatie waar een zeer groot gevaar voor de interventiediensten aanwezig is of kan worden verwacht. Deze zone, die in het kader van een BNIP vooraf bepaald kan worden, wordt ingesteld in afwachting van de precieze bepaling van de interventiezone door de Dir-CP-Ops.

De noodplanningszone mag ook niet worden verward met de interventiezone (zie punt 3.2.5.2. De interventiezone). Die zone wordt afgebakend op basis van een concrete noodsituatie volgens de instructies van de Dir-CP-Ops en daarin worden de nodige maatregelen genomen en uitgevoerd om de noodsituatie te beheren. Afhankelijk van de omstandigheden van de noodsituatie zal de interventiezone niet noodzakelijkerwijs samenvallen met de reflex- of de noodplanningszone die in de plannen is gedefinieerd.

2.3.4. Actualisatie en herziening

Het ANIP en de eventuele BNIP moeten regelmatig geactualiseerd worden zodat bijvoorbeeld de alarmeringsschema's up-to-date zijn.

De inhoud van de NIP moet ook op regelmatige basis herzien worden om hun efficiëntie te garanderen. Dit gebeurt na het evalueren van oefeningen en het beheer van noodsituaties. Het is aanbevolen om minstens om de 5 jaar een diepgaande herziening van het nood- en interventieplan te voorzien.

2.3.5. Goedkeuring

Krachtens artikel 9 van de wet van de 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid, worden de gemeentelijke ANIP door de gouverneur en de provinciale ANIP door de minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort, goedgekeurd. Bij een actualisatie is de goedkeuring enkel vereist wanneer een herziening betrekking heeft op substantiële elementen van het plan, waarvan de wijzigingen gevolgen hebben voor de organisatie van de beleidscoördinatie en de belangrijkste beginselen van multidisciplinaire interventies.

Voor wat de BNIP betreft, is de goedkeuringsprocedure enkel nog van toepassing op de BNIP waarvoor de wetgeving de goedkeuring door de hogere overheid voorziet.

---

¹³ B.S. 6 maart 2018.

De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing

De goedkeuring van de provinciale nood- en interventieplannen door de minister tot wiens bevoegdheden Binnenlandse Zaken behoort, gebeurt conform de procedure die in de bijlage betreffende de goedkeuring van de provinciale nood- en interventieplannen is opgenomen.

2.3.6. Gebruik van het nationaal veiligheidsportaal

a) Verspreiden van de NIP:

De bevoegde overheden zijn verplicht hun NIP via het nationaal veiligheidsportaal te delen met de overheden en diensten die als publieke taak het beheer van noodsituaties hebben. Alle wijzigingen in de NIP moeten ook in het nationaal veiligheidsportaal worden ingevoerd.

b) Opstellen van de NIP:

Het nationaal veiligheidsportaal bevat ook een online tool voor het opstellen van een NIP. Het gebruik van dit instrument is niet verplicht. Met behulp van dit instrument kunnen de bevoegde overheden hun NIP rechtstreeks in het nationaal veiligheidsportaal opstellen, wijzigen en delen. Het gebruik van het nationaal veiligheidsportaal voor het opstellen van de NIP zal de naleving door de bevoegde overheden dan ook vergemakkelijken.

2.4. Monodisciplinaire interventieplannen¹⁴

Elke discipline stelt een monodisciplinair interventieplan op dat de interventiemodaliteiten regelt van die discipline in overeenstemming met het gemeentelijk of provinciaal ANIP. Het monodisciplinair interventieplan wordt opgesteld op het niveau waarop de discipline georganiseerd is. Sommige disciplines hebben bovenlokale monodisciplinaire plannen die naar het lokale niveau moeten worden vertaald..

In het monodisciplinair interventieplan worden de procedures en eventuele afspraken vastgelegd over onder andere:

- de alarmering en activatie van het plan;
- de veiligheidsmaatregelen (persoonlijke beschermingsmiddelen, veiligheidsafstanden, etc.) voor intervenanten;
- de opschaling en de versterkingen;
- de taakverdeling;
- de communicatie binnen de discipline;
- de bevelvoering en de beveloverdracht in de verschillende fasen;
- de vertegenwoordiging van de discipline in de CP-Ops en het coördinatiecomité;
- de middelen die onmiddellijk kunnen worden ingezet of als reserve beschikbaar zijn.

Bijzondere aandacht dient te gaan naar de vertaling van de multidisciplinaire samenwerking en de interactie en communicatie met de andere disciplines en de bevoegde overheid, zoals geregeld in het ANIP. Op voorwaarde dat elke interventiedienst eerst haar prioritaire opdrachten binnen een specifieke discipline uitvoert, kan men meehelpen en/of meewerken aan de uitvoering van de opdrachten van andere disciplines, afhankelijk van de resterende menselijke en materiële middelen.

¹⁴ Zie artikel 1, 7° en 8 van het koninklijk besluit van 22 mei 2019 en monodisciplinaire bijlagen.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

Daarom is het nodig dat reeds in de fase van de redactie van de plannen multidisciplinair overleg wordt gepleegd in de schoot van de veiligheidscel.

In concreto moeten de monodisciplinaire interventieplannen toelaten:

- om alle maatregelen te treffen die nodig zijn om de opdrachten, de leiding en de coördinatie van de verschillende intervenanten van de discipline te waarborgen, zonder daarom te moeten wachten op de eventuele ontplooiing van een CP-Ops en/of van een coördinatiecomité;
- om snel, gestructureerd en goed voorbereid te reageren met oog voor de grootst mogelijke kwaliteit en continuïteit;
- dat de operationele directeur van de discipline monodisciplinair opschaaft wanneer de aanwezige middelen (personeel en materiaal) ontoereikend blijken om de noodsituatie te beheren;
- om de interdisciplinaire samenwerking te organiseren.

Voor wat de monodisciplinaire interventieplannen van discipline 1, 3 en 4 betreft, wordt verwezen naar de monodisciplinaire bijlage van deze omzendbrief en voor wat discipline 2 betreft, naar de monodisciplinaire interventieplannen op nationaal niveau (medisch interventieplan (MIP)¹⁵, PSIP¹⁶, sanitair interventieplan en het plan voor risicomaniestaties (PRIMA)).

In het kader van discipline 2 zijn de lokale overheden met name verantwoordelijk voor het toevoegen van een psychosociaal luik aan hun algemeen nood- en interventieplan (zie 2.6. Psychosociale opvang van getroffen en in de gemeente). Ze zijn ook verantwoordelijk voor het uitwerken van het monodisciplinair interventieplan van discipline 5 (zie 2.5.2. Monodisciplinair interventieplan van discipline 5).

2.5. Informatie aan de bevolking

2.5.1. Risicocommunicatie

Discipline 5 vervult de opdrachten zoals ze beschreven zijn in het koninklijk besluit van 22 mei 2019. Een van deze opdrachten is de *voorafgaande informatie*: de burgers informeren over de aanwezige risico's, over de noodplannen van de overheden en de interventiediensten en het gedrag dat de bevolking kan aannemen voor, tijdens en na een noodsituatie. De doelstelling van dergelijke risicocommunicatie is de zelfredzaamheid van de burgers te verhogen en zo bij te dragen aan een weerbare samenleving.

In die context is discipline 5 verantwoordelijk voor het ontwikkelen, opstellen en uitvoeren van een risicocommunicatiestrategie die binnen de veiligheidscel wordt besproken en door de bevoegde overheid wordt goedgekeurd. Dit houdt onder meer in dat het publiek bewust gemaakt wordt van de verschillende risico's die zich op het grondgebied van de gemeente of de provincie voordoen, de potentiële gevolgen ervan en de maatregelen die door iedereen moeten worden genomen om deze risico's te vermijden of de gevolgen ervan te beperken.

¹⁵ Omzendbrief DGH/2017/D2/medisch interventieplan,
https://www.health.belgium.be/sites/default/files/uploads/fields/fpshealth_theme_file/mo_mip_2017_nl_0.pdf.

¹⁶ Psychosociaal Interventieplan, zie voetnoot 8.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

De risicocommunicatiestrategie vervult een drievoudige rol met een positieve impact op het crisisbeheer:

- pedagogisch: de bevolking sensibiliseren over de geïdentificeerde risico's in haar omgeving;
- veerkrachtig: de bevolking bewustmaken van de acties die toelaten om de impact van die risico's te beperken;
- relationeel: bijdragen aan het vertrouwen tussen overheden, interventiediensten en bevolking.

Het doel is om de bevolking te sensibiliseren over het feit dat ze een rol te spelen heeft voor haar eigen veiligheid en die van haar naasten door deel te nemen aan een collectieve risico- en crisisbeheerscultuur.

De risicocommunicatie dient een zo volledig mogelijk beeld en een objectieve evaluatie van de risico's te geven om burgers toe te laten de situatie in hun leefomgeving correct in te schatten. De lokale bevolking dient op gepaste wijze door de bevoegde overheid geïnformeerd te worden over:

- de risico's waaraan ze kan worden blootgesteld;
- de preventieve maatregelen genomen door de bevoegde overheden om die risico's te beperken;
- de acties van de overheden bij noodsituaties;
- de alarmerings- en informeringsmodaliteiten van de bevolking bij een noodsituatie;
- de relevante acties die de bevolking voor, tijdens of na een noodsituatie kan ondernemen.

De coherentie van de berichten en acties die op alle niveaus verspreid worden, is essentieel voor de doeltreffendheid ervan en de wederzijdse versterking. Op die manier kan een risicocultuur ontstaan die kan leiden tot een versterkte zelfredzaamheid van de burger.

De informatieverspreiding kan op verschillende manieren gebeuren. Voorbeelden zijn de website van de overheid, campagnes via sociale media (het is belangrijk dat dezelfde informatiekanalen die tijdens een crisis worden gebruikt, ook worden gebruikt voor risicocommunicatie), lokale nieuwsbrieven, posters, informatiesessies en acties steunend op het sociale, educatieve, verenigings- of gemeenschapsweefsel, met als doel alle lagen van de bevolking te bereiken (doelgroepen).

Bij elke communicatie in verband met risico's die onder de bevoegdheid van de gefedereerde entiteiten vallen (overstromingen, sanitaire problemen te wijten aan een of meerdere infectieuze agentia, sanitaire voorzieningen, droogte, milieuverontreiniging, etc.) zorgt de bevoegde overheid ervoor dat zij over voldoende relevante gevalideerde informatie beschikt, in nauw overleg met de betrokken gefedereerde entiteiten.

2.5.2. Monodisciplinair interventieplan van discipline 5

De organisatie van de crisiscommunicatie is op voorhand vastgelegd in het monodisciplinair interventieplan voor discipline 5, dat wordt goedgekeurd door de bevoegde overheid en haar veiligheidscol.

Het monodisciplinair interventieplan D5 bevat onder andere de volgende elementen:

- de opdrachten van discipline 5, haar samenstelling, taakverdeling en alarmering;
- de identificatie van de personen die de functies van Dir-D5 en Dir-Info kunnen uitoefenen;
- de wijze waarop de bevolking in een noodsituatie kan worden gealarmeerd en geïnformeerd (BE-Alert, sociale media, informatienummer, specifieke kanalen,...);
- de coördinatie tussen de verschillende overheden, diensten en partners die bij discipline 5 betrokken zijn;
- de coördinatie met de andere disciplines, waaronder met discipline 2, in het bijzonder voor wat informatie aan getroffen en hun verwanten betreft;
- de organisatie van de relaties met de media;
- de praktische informatie: perslijsten, loginprocedures voor digitale tools, ...

2.5.3. Informatieambtenaar

2.5.3.1. *Functiebeschrijving en takenpakket informatieambtenaar*

De bevoegde overheid duidt een informatieambtenaar aan om hem te ondersteunen bij de coördinatie van de taken van discipline 5. Hij is belast met de voorbereiding van de risicocommunicatie en de mogelijke antwoorden daarop. Hij coördineert het opstellen van het monodisciplinair interventieplan D5 onder de verantwoordelijkheid en het gezag van de bevoegde overheid.

De informatieambtenaar werkt nauw samen met de bevoegde overheid, de noodplanningscoördinator en de andere disciplines in de schoot van de veiligheidscel. De ontwikkeling van een goed netwerk tussen de verschillende actoren van discipline 5 is een essentieel onderdeel van de taken van de informatieambtenaar. In het kader van een noodsituatie voert de informatieambtenaar de taken uit die hem worden toegekend door het monodisciplinair interventieplan D5, desgevallend als Dir-Info of Dir-D5.

2.5.3.2. *Profiel van de informatieambtenaar*

Het is de verantwoordelijkheid van elke bevoegde overheid om een functieomschrijving te ontwikkelen die is aangepast aan haar specifieke behoeften, waarbij zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met onderstaande aanbevelingen.

Net als de noodplanningscoördinator moet de informatieambtenaar iemand zijn die de lokale context van de gemeente of de provincie waar hij of zij zijn of haar taken uitvoert goed kent en een goede vertrouwensrelatie onderhoudt met de bevoegde overheid/overheden, de verschillende disciplines en andere (communicatie)partners.

De informatieambtenaar beschikt minstens over goede redactievaardigheden en basiskennis en -competenties op volgende vlakken:

- de verschillende informatiekkanalen (o.a. BE-Alert);
- het gebruik van sociale media;
- de principes van het crisisbeheer in België;
- de lokale context en de werking van de betrokken gemeente of diensten van de gouverneur.

2.5.3.3 Opleiding

Zoals aanbevolen voor de noodplanningscoördinator, is het aan te raden de informatieambtenaar de mogelijkheid te bieden regelmatig deel te nemen aan opleidingen, met inbegrip van vaardigheidstrainingen, workshops, seminaries, studiedagen, enz.

Het is ook essentieel om ervaring op te doen door actief deel te nemen aan (mono- of multidisciplinaire) oefeningen. Tijdens een monodisciplinaire oefening kan er gefocust worden op een of meerdere aspecten van discipline 5 (zoals bijvoorbeeld het gebruik van alarmerings- en informatiemiddelen, media- en sociale media monitoring, de redactie van de inhoud, de rol van de woordvoerder, ...). Het is belangrijk om realistische oefendoelen op te stellen die afgestemd zijn op het ontwikkelingstraject van discipline 5.

2.5.3.4 Continuïteit van de dienstverlening

De bevoegde overheid zal ervoor zorgen dat de taken van discipline 5 permanent kunnen worden gewaarborgd. Het is aanbevolen een wachtrol- of vervangingssysteem op te zetten binnen de overheid, met name, voor het geval van onbeschikbaarheid of afwezigheid. Hiertoe kunnen ook overeenkomsten tussen lokale overheden worden gesloten. Het is belangrijk om het onderscheid tussen vervanging en versterking voor ogen te houden. In geval van een vervanging is het noodzakelijk dat de vervangende informatieambtenaar minstens vertrouwd is met de lokale context.

In het geval van een versterking is de lokale verankering van minder groot belang zoals uitgelegd in volgend punt.

2.5.3.5 Samenwerking

Om over voldoende opgeleide medewerkers te beschikken tijdens een noodsituatie, kunnen er intergemeentelijke afspraken gemaakt worden. Door dergelijke afspraken kunnen gemeenten bijstand verlenen inzake crisiscommunicatie tijdens een noodsituatie. Dergelijke samenwerkingen moeten vooraf worden gemaakt en schriftelijk worden opgesteld. Ook als er overeenkomsten bestaan, is elke gemeente verplicht om iemand aan te wijzen voor D5.

Om een optimale informatieverstrekking aan de bevolking te garanderen tijdens een noodsituatie, volstaat één informatieambtenaar niet. Net zoals bijvoorbeeld de hulpverleningsdiensten en de geïntegreerde politie versterking kunnen vragen van andere interventiekorpsen, kan discipline 5 ook een beroep doen op extra ondersteuning voor de crisiscommunicatie.

Naast lokale samenwerkingsinitiatieven, kan bij het Nationaal Crisiscentrum, via de federale diensten van de gouverneur, ook 24/7 een beroep gedaan worden op de ervaren crisiscommunicatoren van het Team D5¹⁷ voor ondersteuning tijdens noodsituaties. De leden van het Team D5 kunnen op verzoek en onder verantwoordelijkheid van de bevoegde overheid worden geactiveerd en ingeschakeld om de Dir-D5 en de Dir-Info te ondersteunen bij de uitvoering van hun opdrachten.

---

¹⁷ Het Team D5 is een netwerk van professionele communicatoren dat opgezet is door het Nationaal Crisiscentrum om discipline 5 te ondersteunen in crisiscommunicatie. Op vrijwillige basis stellen de leden van Team D5 zich ter beschikking om ondersteuning te bieden aan overheden die met een noodsituatie te maken hebben. Team D5 wordt geactiveerd door het Nationaal Crisiscentrum via de federale diensten van de gouverneurs. Meer informatie over het Team D5 is beschikbaar op de website van het Nationaal Crisiscentrum.

Opgelet, zoals de term zelf aangeeft kunnen de ondersteuningsteams enkel voor ondersteunende taken in het crisisbeheer worden ingezet. Wanneer men een beroep doet op ondersteuning is het dus belangrijk dat de ondersteuningsteams worden opgevangen en begeleid door een medewerker met voldoende kennis van noodplanning en/of van de lokale context. De lokale informatieambtenaar blijft in elk geval de coördinator voor de opdrachten van discipline 5. De lokale overheid blijft verantwoordelijk voor de uitvoering van de opdrachten van discipline 5.

2.5.3.6. Identificatiekaart voor de Dir-D5

Overeenkomstig artikel 13, §5 van het koninklijk besluit van 22 mei 2019 wordt de functie van Dir-D5 geofficialiseerd door een persoonlijke identificatiekaart die wordt afgeleverd onder de voorwaarden en de modaliteiten die door de Minister van Binnenlandse Zaken per ministerieel besluit worden vastgelegd.

De identificatiekaart bevestigt dat de titularis de functie van Dir-D5 bij de op de kaart vermelde bevoegde overheid uitoefent. Met behulp van deze identificatiekaart kan de titularis zich legitimeren in zijn hoedanigheid als Dir-D5 bij de personen en diensten die betrokken zijn bij de noodplanning en het crisisbeheer.

In geval van een noodsituatie of een gebeurtenis die daartoe kan leiden, bewijst de identificatiekaart dat de fysieke aanwezigheid van de titularis nodig is om de plaats waar de beleidscoördinatie van de noodsituatie georganiseerd wordt, conform artikel 32, §1 van het koninklijk besluit van 22 mei 2019.

De bevoegde overheid ziet erop toe dat de Dir-D5 over een persoonlijke identificatiekaart beschikt om zijn werkzaamheden te vergemakkelijken.

2.6. Psychosociale opvang van getroffen en in de gemeente

De organisatie van de eerste opvang van getroffen en na een noodsituatie is een verantwoordelijkheid van de gemeente. Overeenkomstig de omzendbrief betreffende het PSIP¹⁸, moet de gemeente:

- een psychosociaal luik toevoegen aan het ANIP door een lokaal psychosociaal interventieplan (lokaal PSIP) op te stellen, op basis van de aanbevelingen van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, dat onder meer het volgende omvat:
  - o de plaatsen waar de door het PSIP voorziene structuren (onthaalcentrum, herbergingscentrum, Centraal Informatiepunt en werkcel D2) zullen worden opgezet en de elementen die nodig zijn voor de voorbereiding van deze plaatsen voordat zij daadwerkelijk worden gebruikt¹⁹;
  - o vooraf bepaalde contacten waar men in een noodsituatie terecht kan om bepaalde te voorziene praktische problemen op te lossen (b.v. een overzichtslijst van huisartsen en apothekers op afroep, structuren die maaltijden, dekens, kleding, tolken, huisdierenopvang, ... kunnen leveren).
- een psychosociaal hulpverleningsnetwerk oprichten en daarvoor een verantwoordelijke: (de verantwoordelijke psychosociaal hulpverleningsnetwerk, zie punt 2.6.1.) aanduiden.

¹⁸ [Psychosociaal interventieplan](#), zie voetnoot 8.

¹⁹ Bijvoorbeeld, hoe ze operationeel te maken en waar de nodige uitrusting te vinden.

2.6.1. Verantwoordelijke van het psychosociaal hulpverleningsnetwerk

2.6.1.1. Functiebeschrijving en takenpakket

Elke gemeente benoemt minstens één verantwoordelijke psychosociaal hulpverleningsnetwerk (V-PSH) en een plaatsvervanger. Deze persoon komt uit de lokale administratie en kan niet tegelijkertijd de noodplanningscoördinator zijn.

De taken van de V-PSH inzake noodplanning omvatten volgende aspecten:

- het opstellen van het lokaal PSIP²⁰ op basis van federale aanbevelingen ;
- het ontwikkelen van het lokale psychosociaal hulpverleningsnetwerk, bestaande uit getrainde lokale psychosociale hulpverleners (PSH-netwerk);
- ervoor zorgen dat alle lokale psychosociale hulpverleners worden opgeleid. Het voorziet lokale psychosociale hulpverleners van de informatie die ze nodig hebben om hun taken uit te voeren;
- deelnemen aan oefeningen en opleidingssessies.

In een noodsituatie voert de lokale verantwoordelijke psychosociaal hulpverleningsnetwerk de taken uit die hem zijn toegewezen door het psychosociale interventieplan.

2.6.1.2. Profiel van de verantwoordelijke psychosociaal hulpverleningsnetwerk²¹

Het is de verantwoordelijkheid van elke bevoegde overheid om een functiebeschrijving op te stellen die is afgestemd op haar specifieke behoeften, waarbij in de mate van het mogelijke rekening wordt gehouden met onderstaande aanbevelingen.

Gezien de vele taken die de V-PSH als onderdeel van zijn of haar rol heeft, wordt aanbevolen dat de aangewezen verantwoordelijke psychosociaal hulpverleningsnetwerk speciale werktijd kan reserveren voor de voorbereiding en uitvoering van het PSIP. Het is ook belangrijk dat er een vertrouwensrelatie ontstaat tussen de bevoegde overheid, de noodplanningscoördinator en de verantwoordelijke psychosociaal hulpverleningsnetwerk.

De verantwoordelijke psychosociaal hulpverleningsnetwerk heeft minstens een basiskennis van:

- noodplanning;
- de principes van acute psychosociale interventie in noodsituaties;
- de werking van de disciplines;
- de lokale context en de werking van de lokale besturen, de instellingen en het lokaal sociaal weefsel.

De verantwoordelijke psychosociaal hulpverleningsnetwerk staat in voor een multidisciplinaire manier van werken in onderling overleg. Bij het ondersteunen en adviseren van de bevoegde overheid moet de verantwoordelijke psychosociaal hulpverleningsnetwerk rekening houden met de belangen, behoeften en manieren van werken van het PSH-netwerk.

²⁰ Het is aanbevolen om het "canvas PSIP" te gebruiken: het federale model van de FOD Volksgezondheid voor het lokale PSIP-plan. Om dit plan op te stellen werkt de V-PSH samen met de noodplanningscoördinator.

²¹ De Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu heeft documenten opgesteld met meer informatie over dit onderwerp, waaronder een profiel van de verantwoordelijke psychosociaal hulpverleningsnetwerk, dat beschikbaar is op zijn website.

2.6.1.3. Opleiding

Net als het geval is voor de noodplanningscoördinator en de informatieambtenaar, is het raadzaam om de verantwoordelijke psychosociaal hulpverleningsnetwerk regelmatig de gelegenheid te geven om deel te nemen aan opleidingen, waaronder trainingen die focussen op praktische vaardigheden, seminars, studiedagen, workshops, enz.

Het is ook essentieel om ervaring op te doen door actief deel te nemen aan oefeningen (enkelvoudig of multidisciplinair). Bij een monodisciplinaire oefening kan de nadruk liggen op een of meer aspecten van het PSIP (bv. alarmering, het openen van een opvangcentrum, eerste registratie, ...). Het is belangrijk om oefendoelstellingen vast te leggen die realistisch zijn en aangepast aan de evolutie van het PSIP.

2.6.1.4. Continuïteit van de dienstverlening

De bevoegde overheid zorgt ervoor dat de functie van verantwoordelijke psychosociaal hulpverleningsnetwerk permanent kan worden gewaarborgd.

2.6.1.5. Samenwerking

De gemeenten kunnen samenwerken voor wat het lokaal PSIP betreft. Ze organiseren zich via samenwerkingsovereenkomsten: een definitieve tekst die goedgekeurd wordt door de betrokken gemeenten en die de samenwerking inzake de PSH-netwerken vastlegt om de middelen te bundelen.

Het is echter essentieel in elke gemeente over een V-PSH en een plaatsvervanger te beschikken om redenen van continuïteit van de dienstverlening zoals vermeld in punt 2.6.1.4.

2.7. Oefeningen

Regelmatig oefenen is noodzakelijk zodat de betrokken actoren de kans krijgen om hun kennis om te zetten in ervaring en routine. Daarnaast zijn oefeningen noodzakelijk om de procedures en de nood- en interventieplannen te testen en te optimaliseren. Oefeningen zijn onmisbaar om onvoorziene obstakels te identificeren en informatiestromen te testen.

De veiligheidscel neemt het initiatief voor het organiseren van oefeningen om de noodplanning te testen en te evalueren. De bevoegde overheden zijn verplicht om minstens één keer per jaar een multidisciplinaire oefening te organiseren. Gemeenten kunnen samenwerken om een dergelijke oefening te organiseren of deelnemen aan een oefening georganiseerd door het provinciale of federale niveau.

Op voorwaarde dat ze het voorwerp uitmaakt van een diepgaande evaluatie conform 2.8., kan het multidisciplinaire beheer van een reële noodsituatie ook gerekend worden als een oefening.

2.7.1. Oefenbeleid en oefenkalender

De bevoegde overheden dienen een evolutief en samenhangend oefenbeleid op te zetten. Het is aan te raden om verschillende aspecten van noodplanning afzonderlijk te testen in het kader van beperkte oefeningen alvorens een grootschalige test van het gehele nood- en interventieplan te organiseren.

In het kader van het oefenbeleid stellen de bevoegde overheden een oefenkalender op, en dit in nauwe samenwerking met de disciplines binnen de veiligheidscel, de andere beleidsniveaus, net als alle andere betrokken partijen, rekening houdend met alle wettelijke verplichtingen. De bevoegde

overheid deelt de oefenkalender met de andere betrokken partijen via het nationaal veiligheidsportaal.

2.7.2. Soorten oefeningen

Er zijn verschillende soorten oefeningen, gaande van een beperkte oefening tot een grootschalige oefening met de inzet van diensten en hun middelen op het terrein. Volgende types oefeningen kunnen zowel monodisciplinair als multidisciplinair (waarbij 2 of meerdere disciplines betrokken worden) georganiseerd worden:

- Bezoek aan een risicosite (bedrijven of andere locaties): bezoek om elkaar te leren kennen, kennis van het terrein te verwerven en de actoren en personen die te maken hebben met een lokaal risico, kennis te laten maken met de noodplanning. Bij deze gelegenheid kan de beheerder van de betrokken site worden gestimuleerd om zich in overleg met de bevoegde diensten voor te bereiden op noodsituaties.
- Technische oefening: oefening waarbij enkel inzet op het terrein wordt georganiseerd zonder betrokkenheid van een coördinatiecomité/ (monodisciplinaire) crisiscel of CP-Ops.
- Virtuele oefening: het oefenen van specifieke vaardigheden door middel van een bepaalde virtuele applicatie en/of platformen door een of meerdere deelnemers.
- Case-study (scenario based training): een oefening waarbij een crisisscenario wordt gecreëerd en verschillende actoren een reeks vragen beantwoorden over hoe de crisis zou moeten worden beheerst (rollenspel). Het scenario wordt niet in het reële tempo uitgevoerd, op deze manier is er meer tijd om ieders rollen en de samenwerking te bespreken.
- Alarmeringsoefening: testen van alarmeringsprocedures, informatie-doorstroming en beschikbaarheid van de personen die in de alarmeringsprocedure zijn opgenomen.
- Table top oefening: simulatie-oefening waarbij een coördinatiecomité/een (monodisciplinaire) crisiscel/een commandopost een scenario doorloopt en waarbij de nadruk gelegd wordt op het nemen van beleidsbeslissingen en de interne werking van de betrokken crisisbeheersstructuur.
- Commandopostoefening: simulatie-oefening waarbij meerdere specifieke crisisstructuren simultaan een scenario doorlopen waarbij de nadruk gelegd wordt op de commandostructuren en de informatiedoorstroming.
- Terreinoefening: oefening waarbij de nadruk gelegd wordt op de ontplooiing op het terrein en waarbij alle of een gedeelte van de betrokken diensten en hun materiaal worden ingezet in combinatie met de activatie van meerdere coördinatiestructuren.

2.8. Evaluatie en opvolging van oefeningen en reële noodsituaties

Elke oefening en reële noodsituatie moet geëvalueerd worden door de bevoegde overheid en de betrokken diensten in de schoot van de veiligheidscel, om een constante verbetering en actualisatie toe te laten van de noodplanning en het crisisbeheer. Het doel van de evaluatie is niet om individuele fouten aan te wijzen, maar wel om bij te leren en verbeterpunten in de bestaande nood- en interventieplannen en procedures te identificeren.

Een eerste multidisciplinaire evaluatie gebeurt bij voorkeur onmiddellijk na afloop van een oefening of een noodsituatie. Iedereen die aanwezig was in de CP-Ops of het coördinatiecomité communiceert

kort zijn belangrijkste bemerkingen op het verloop van het crisisbeheer tijdens een *hot wash debriefing*. Hoewel een discipline uiteindelijk niet betrokken werd bij het beheer van een noodsituatie, zal de verantwoordelijke zich ter beschikking houden voor de *hot wash debriefing*.

Diepgaande mono- en multidisciplinaire feedback op de verschillende betrokken niveaus moet dan verzameld en geanalyseerd worden, zodat de nodige lessen kunnen getrokken worden met het oog op toekomstige noodsituaties. Het kan nuttig zijn om een blik van buitenaf te betrekken bij het evaluatieproces (een werknemer van een administratie of interventiedienst die niet betrokken was bij het beheer van de noodsituatie).

Na de evaluatievergadering wordt een verslag opgesteld. Dit verslag wordt gedeeld met, en gevalideerd door de veiligheidscel na analyse. Het evaluatieverslag dient als basis voor een concreet actieplan dat duidelijke verbeterpunten bevat en de verantwoordelijkheden van de verschillende betrokken actoren voor de uitvoering ervan aanduidt. De veiligheidscel is verantwoordelijk voor het toezicht op de uitvoering van het actieplan.

3. Beheer van lokale noodsituaties

Het beheer van noodsituaties omvat de uitvoering van een aantal taken die op operationeel niveau worden gecoördineerd door de Dir-CP-Ops en/of door de bevoegde overheid wanneer zij de fase van de beleidscoördinatie afkondigt. Dit vereist een goede communicatie tussen de verschillende coördinatie-niveaus en de verschillende disciplines.

3.1. Disciplines

In het kader van de noodplanning en het crisisbeheer verwijst de term “discipline” naar een functioneel geheel van opdrachten die door verschillende tussenkomende diensten worden uitgevoerd. Deze diensten kunnen opdrachten in het kader van verschillende disciplines uitvoeren.

Dit impliceert dat:

- een discipline kan bestaan uit intervenanten die behoren tot verschillende instellingen of diensten. Zo kan ze voor de uitvoering van een PSIP, de PSM (D2), de intervenanten van het lokaal psychosociaal hulpverleningsnetwerk mobiliseren (bv. personeelsleden van OCMW's, gemeentelijke (sociale) diensten, etc.) voor de eerste psychosociale zorg en de intervenanten van de dienst Dringende Sociale Interventie (DSI) of de Service d'Intervention Psychosociale Urgente (SISU) van het Rode Kruis voor specifieke opdrachten;
- eenzelfde instelling of dienst opdrachten kan vervullen die onder verschillende disciplines ressorteren. Zo kunnen bijvoorbeeld hulpverleningszones in sommige gevallen logistieke taken uitvoeren die tot de opdrachten van discipline 4 behoren, hoewel de brandweer in de meeste noodsituaties opdrachten van discipline 1 zal uitvoeren.

3.1.1. Opdrachten van de disciplines

De opdrachten van elke discipline, zoals bepaald door hoofdstuk III van het koninklijk besluit van 22 mei 2019, worden hieronder op niet-limitatieve wijze aangevuld en/of toegelicht.

Discipline 1: de hulpverleningsoperaties

Krachtens het koninklijk besluit van 22 mei 2019 en het koninklijk besluit van 10 juni 2014 tot bepaling van de opdrachten en taken van civiele veiligheid uitgevoerd door de hulpverleningszones en de operationele eenheden van de Civiele Bescherming en tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 februari 2006 betreffende de nood- en interventieplannen²² zijn de opdrachten en taken betreffende de hulpverleningsoperaties de volgende:

- de opdrachten uitoefenen betreffende de hulpverleningsoperaties voorzien door artikel 11, §1, 1°, 3° en 4° van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid, d.w.z.:
  - o de redding van en de bijstand aan personen in bedreigende omstandigheden en de bescherming van hun goederen;
  - o de bestrijding van brand en ontploffing en hun gevolgen;
  - o de bestrijding van vervuiling en van het vrijkomen van gevaarlijke stoffen met inbegrip van radioactieve stoffen en ioniserende straling;
- het uitvoeren van de opvorderingen zoals beslist in het kader van de opdrachten zoals bedoeld in artikel 11 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid, overeenkomstig artikel 181 van diezelfde wet;
- in afwachting van de oprichting van de CP-Ops, de bevoegde overheid en de noodcentrale 112 informeren, en de operationele coördinatie met de andere disciplines garanderen;
- de redding van de bevolking in de rode zone, zoals bedoeld in artikel 38, §1, 1° van dit besluit garanderen, inclusief het schuilen of de evacuatie indien nodig, wanneer door de aard van de noodsituatie bijzondere beschermingsuitrusting noodzakelijk is.

Discipline 2: de medische, sanitaire en psychosociale hulpverlening

De opdrachten van **discipline 2** kunnen, met inbegrip van de taken omschreven in het koninklijk besluit van 22 mei 2019, het koninklijk besluit van 2 februari 2007 tot bepaling van de functie van directeur medische hulpverlening en het toepassingsgebied ervan²³, gewijzigd door het koninklijk besluit van 30 december 2008²⁴, het MIP²⁵ en het PSIP²⁶ als volgt worden bepaald:

- de organisatie van de medische en psychosociale hulpverlening met het oog op een kwaliteitsvolle aanpak van de noodsituatie, zonder daarbij de dagdagelijkse behoeften aan deze hulpverlening te ondermijnen en te zorgen dat de impact op de volksgezondheid beperkt blijft;
- de medische keten oprichten: de alarmering van de nodige actoren, de medische evaluatie, de oprichting en organisatie van een (medische) hulpverleningsketen, het instaan voor de eerste medische/psychosociale logistieke middelen, ...;
- de getroffen en opvangen, triëren en stabiliseren;
- de verplaatsing garanderen naar de gepaste opvangplaats, rekening houdend met de beschikbare opvangcapaciteit en specialisaties;
- het overlijden vaststellen en een provisorisch mortuarium inrichten en beheren in overleg met discipline 3 in het kader van haar opdracht om de slachtoffers te identificeren;

²² B.S. 17 juli 2014 (hierna: "het koninklijk besluit van 10 juni 2014").

²³ B.S. 2 maart 2007.

²⁴ B.S. 2 februari 2009.

²⁵ Zie voetnoot 35.

²⁶ Zie voetnoot 8.

De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing

- de informatie en/of gegevens verzamelen en analyseren die nuttig zijn voor de volksgezondheid en de veiligheid van de voedselketen en het leefmilieu;
- het beheer van het ambulancepark ter plaatse, conform de multidisciplinaire afspraken in de CP-Ops;
- ingevolge de beslissing van de bevoegde overheid bijstand leveren voor de informatie over getroffenen aan een door de discipline 5 gecoördineerd algemeen telefonisch informatienummer²⁷;
- de psychosociale hulpverlening aan getroffenen en verwanten organiseren;
- erop toezien dat voor intervenanten de nodige psychosociale ondersteuning wordt voorzien.

De alarmeringsschema's, die van de commandostructuur en communicatie worden gedetailleerd beschreven in de omzendbrieven van discipline 2.

Discipline 3: de politie van de plaats van de noodsituatie

De opdrachten van **discipline 3** kunnen, met inbegrip van de taken omschreven in het koninklijk besluit van 22 mei 2019 en conform de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt²⁸, als volgt worden bepaald:

- het handhaven en herstellen van de openbare orde;
- het vrijhouden en/of vrijmaken van toegangs- en evacuatiewegen;
- de toegang vergemakkelijken van de interventiediensten en hun middelen naar de plaats van de noodsituatie;
- het beveiligen van de operationele structuren die opgenomen zijn in de noodplanning (CP-Ops, Vooruitgeschoven Medische Post, ...);
- het nemen van aan de noodsituatie aangepaste verkeersmaatregelen;
- de nodige perimeters installeren, afbakenen en signaleren op het terrein, ze bewaken en de toegang ertoe controleren;
- het ter kennis brengen en het toezicht houden op de uitvoering van de schuilmaatregelen van de bedreigde bevolking, en dit in overleg met discipline 5 om te waken over de uitvoering van de informatiestrategie aan de bevolking;
- de bevolking evacueren of de schuilmaatregelen controleren, met uitzondering van de opdrachten uitgevoerd door discipline 1 in de rode zone, wanneer door de aard van de noodsituatie bijzondere beschermingsuitrusting nodig is;
- de identificatie van de overledenen
- de diensten die verantwoordelijk zijn voor het gerechtelijk onderzoek bijstaan (voor zover het beheer van de noodsituatie dit toelaat).

---

²⁷ Aangezien ook mensen die op zoek zijn naar (mogelijks) getroffenen dit informatienummer zullen gebruiken, zal er nauwe afstemming moeten zijn tussen discipline 2 en discipline 5. Concreet zullen intervenanten van het Rode Kruis (DSI) dit informatienummer mee bemannen en toegang hebben tot de relevante informatie om verwanten en getroffenen te informeren.

²⁸ B.S. 22 december 1992.

Overeenkomstig artikel 118 van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid²⁹ kunnen bewakingsagenten, ingevolge de beslissing van de bevoegde overheid die omwille van een noodsituatie een veiligheidsperimeter op de openbare weg heeft ingesteld:

“ 1° toezicht houden op de grens van deze perimeter om te voorkomen dat de zone die door de perimeter is afgebakend, door onbevoegden betreden wordt;

2° in het geval de afgebakende zone alleen door de hulp- en politiediensten mag worden betreden, toezicht houden op de veiligheid in de zone die door de perimeter is afgebakend.”

Discipline 4: de logistieke steun

De opdrachten van **discipline 4** kunnen, met inbegrip van de taken omschreven in het koninklijk besluit van 22 mei 2019, als volgt worden bepaald:

- de gespecialiseerde ondersteuning in de vorm van personeel en specifiek materieel voorzien³⁰ voor de bevoegde actoren, waaronder de disciplines, de CP-Ops en het coördinatiecomité;
- een coördinatie-infrastructuur en technische en personele middelen opzetten voor de communicatie tussen de bevoegde actoren, waaronder de disciplines, de CP-Ops, en het coördinatiecomité;
- de voedsel- en waterbevoorrading organiseren voor de interventiediensten en de slachtoffers;
- diverse werken uitvoeren: bijvoorbeeld de plaats van de noodsituatie opruimen, afbakening, verlichting en elektriciteit voorzien;
- extra vervoer organiseren van materiaal of personen;
- civiele werken uitvoeren;
- logistieke steun verlenen voor het onthaal- en/of huisvestingscentrum.

De eerste twee bovenvermelde taken worden hoofdzakelijk uitgevoerd door de operationele eenheden van de Civiele Bescherming, de hulpverleningszones en Defensie volgens het subsidiariteitsbeginsel, net als elke andere gespecialiseerde publieke³¹ of private dienst waarop de bevoegde overheid een beroep doet. De diensten van de Civiele Bescherming treden van ambtswege op bij noodsituaties waarbij de provinciale of de federale fase afgekondigd wordt.

De overige bovenvermelde taken worden voornamelijk uitgevoerd door de andere openbare of private diensten.

De gewesten kunnen gevraagd worden om steun aan te leveren binnen hun bevoegdheidsdomein door middel van hun coördinatiestructuren, met name le Centre régional de Crise de Wallonie (CRC-W) voor het Waals Gewest, safe.brussels voor het Brussels gewest, en door het Coördinatie- en Crisiscentrum van de Vlaamse Overheid (CCVO) voor het Vlaams Gewest.

---

²⁹ B.S. 31 oktober 2017.

³⁰ Onder versterking met personele middelen vallen het ter beschikking stellen van specifieke capaciteiten en deskundigheid.

³¹ Onder openbare diensten vallen de technische diensten van de gemeente of de provincie, de gefedereerde entiteiten, de overheidsbedrijven, enz.

Discipline 5: de alarmering van en de informatie aan de bevolking

De opdrachten van **discipline 5** kunnen, met inbegrip van de taken omschreven in het koninklijk besluit van 22 mei 2019, als volgt worden bepaald:

- alarmeren: de betrokken bevolking zo snel mogelijk waarschuwen via de meest geschikte alarmeringskanalen, bijvoorbeeld via BE-Alert;
- informeren: het verspreiden van informatie (over de feiten, de genomen acties door de bevoegde overheden en de aanbevelingen aan de bevolking) via de verschillende alarmeringskanalen (zoals BE-Alert, SMS-Alert, de organisatie van een informatienummer, ...) in functie van de noodsituatie;
- overleggen: een continue, coherente en regelmatige crisiscommunicatie voorzien, in interactie met alle betrokken overheden, de media en de bevolking.

Om deze opdrachten te volbrengen, en onverminderd de wettelijke bepalingen, zal discipline 5 volgens het werkproces crisiscommunicatie³²:

- de behoeften en percepties van de bevolking, de media en specifieke doelgroepen analyseren;
- rekening houdend met de noodsituatie, de meest geschikte directe en indirecte communicatiekanalen gebruiken om de bevolking en de geïdentificeerde doelgroepen te informeren;
- de bevolking informeren over de noodsituatie, over de genomen maatregelen door de bevoegde actoren en over de te volgen aanbevelingen voor haar veiligheid;
- de pers informeren en opvangen op het terrein.

3.1.2. Operationele directie

De operationele directeurs van de betrokken disciplines zijn verantwoordelijk voor de directie van operaties op het terrein voor wat betreft hun eigen discipline. De operationele directeurs van de disciplines komen samen in de CP-Ops waar zij onderling zorgen voor een geïntegreerde multidisciplinaire aanpak van de noodsituatie.

De functie van operationeel directeur van een discipline kan niet gecumuleerd worden met de functie van beleidsdirecteur of van Dir-CP-Ops.

Als een monodisciplinaire commandopost opgezet wordt, delegeert de operationele directeur van de discipline de opdracht naar een andere vertegenwoordiger van de discipline, minstens voor de duur van de periodieke overlegmomenten in de CP-Ops, om de continuïteit van de interventies te waarborgen.

---

³² Voor uitgebreidere informatie over die methode kan u de brochure « Het werkproces Crisiscommunicatie (WPCC). Een pragmatisch model voor discipline 5 » raadplegen, beschikbaar op de website van het NCCN.

Discipline 1: de hulpverleningsoperaties

De operationele directie van discipline 1 berust bij de officier met de hoogste graad van de hulpverleningszone op wiens grondgebied de interventie plaatsvindt, en die aanwezig is op het interventie terrein. Hij wordt de Dir-Bw genoemd.

Bij gelijkheid van graad is het degene met de hoogste graadanciënniteit die de post van Dir-Bw op zich neemt.

Het is bovendien mogelijk voor de commandant van de territoriaal bevoegde zone (de zone op wiens grondgebied de noodsituatie zich heeft voorgedaan) of zijn afgevaardigde, om een andere officier van zijn hulpverleningszone aan te duiden om de functie van Dir-Bw waar te nemen, indien hij inschat dat die persoon omwille van kennis, expertise of ervaring beter geschikt is om met deze specifieke noodsituatie om te gaan.

In voorkomend geval gebeurt dit overeenkomstig de bepalingen zoals beschreven in het monodisciplinaire interventieplan of in het betrokken BNIP.

Discipline 2: de medische, sanitaire en psychosociale hulpverlening

De operationele directie over discipline 2 berust bij de Dir-Med die voldoet aan het competentieprofiel zoals bepaald in artikel 6, §1 van het koninklijk besluit van 2 februari 2007 tot bepaling van de functie van Directeur Medische Hulpverlening³³, zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 30 december 2008³⁴ en die conform het MIP³⁵ wordt aangeduid, rekening houdend met de geldende principes van de medische noodplanning. Voor de psychosociale opdrachten kan hij zich laten bijstaan door de verantwoordelijke psychosociaal hulpverleningsnetwerk of de eerste psychosociale intervenant aangeduid door de PSM.

Discipline 3: de politie van de plaats van de noodsituatie

De operationele directie over discipline 3 berust bij de Dir-Pol die het politieniveau vertegenwoordigt dat is aangeduid op basis van het monodisciplinair interventieplan van discipline 3.

Discipline 4: de logistieke steun

De operationele directie van discipline 4 berust bij de Dir-Log. Deze wordt aangeduid overeenkomstig het monodisciplinair interventieplan van discipline 4.

Discipline 5: de alarmering van en de informatie aan de bevolking

De operationele directie van discipline 5 berust bij de Dir-Info. Het betreft meestal een vertegenwoordiger van de bevoegde overheid of van een interventiedienst, aangeduid door de burgemeester of de gouverneur conform het monodisciplinaire interventieplan van discipline 5. De Dir-Info kan vooraf persoonlijk worden aangeduid in het lokaal monodisciplinair interventieplan van discipline 5 of kan worden gekozen op het moment zelf. Desalniettemin moet er steeds op lokaal vlak een voorafgaand akkoord over dit principe bestaan, dat opgenomen is in het monodisciplinair interventieplan van discipline 5, en moet dit besproken zijn in de veiligheidscel.

---

³³ B.S. 2 maart 2007

³⁴ B.S. 2 februari 2009.

³⁵ Medisch Interventieplan, zie voetnoot 35.

Als de operationele coördinatie niet gepaard gaat met een beleidscoördinatie, kan de woordvoerder van de hulpverleningszone of de politie de rol van Dir-Info op zich nemen en kan de Dir-CP-Ops belast worden door de bevoegde overheid met de alarmering van en de informatie aan de bevolking. Wanneer een lid van een interventiedienst wordt aangeduid als Dir-Info, wordt hij ontheven van zijn eerste functie om zich voor de duur van zijn aanstelling volledig te kunnen wijden aan de opdrachten van discipline 5.

3.1.3. Beleidsdirectie

De beleidsdirecteurs van de betrokken disciplines zijn verantwoordelijk voor de beleidsmatige directie van hun eigen discipline. De beleidsdirecteurs van de verschillende disciplines komen samen in het coördinatiecomité waar zij onderling zorgen voor een geïntegreerde multidisciplinaire aanpak van de noodsituatie. In geval van afwezigheid moet elke directeur zich kunnen laten vervangen door zijn vertegenwoordiger.

De functie van beleidsdirecteur van een discipline kan niet gecumuleerd worden met de functie van operationeel directeur of Dir-CP-Ops.

Deze directeurs worden benoemd volgens de volgende regels:

- De **Dir-D1** is de commandant van de hulpverleningszone waar de noodsituatie zich heeft voorgedaan en/of waar de interventie plaatsvindt, of zijn afgevaardigde.
- De **Dir-D2** wordt bepaald op basis van het MIP en is in principe de federaal gezondheidsinspecteur. De federaal gezondheidsinspecteur of zijn vertegenwoordiger ziet toe op de uitvoering van zowel het MIP als het PSIP. Voor het psychosociale luik is de PSM verantwoordelijk voor de beleidscoördinatie van de operationalisering van de psychosociale interventie. Hij neemt deel aan het provinciaal coördinatiecomité en het gemeentelijk coördinatiecomité. In het geval waarin een provinciale fase wordt afgekondigd, kan hij onder de lokale of supralokale psychosociale intervenanten een vertegenwoordiger aanduiden in de gemeentelijke crisiscel om een psychosociale vertegenwoordiging op alle niveaus van het crisisbeheer te garanderen.
- De **Dir-D3** wordt bepaald op basis van de artikelen 7/1 tot 7/3 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt en de afspraken opgenomen in het monodisciplinaire interventieplan.
- De **Dir-D4** wordt aangeduid door de bevoegde overheid in het NIP. De Dir-D4 wordt aangeduid op basis van het monodisciplinair interventieplan.
- De **Dir-D5** wordt aangewezen door de bevoegde overheid overeenkomstig het NIP.

3.2. Coördinatie op het terrein

3.2.1. Voorafgaand motorkapoverleg

Bij een (dreiging van een) gebeurtenis die schadelijke gevolgen voor het maatschappelijke leven veroorzaakt of kan veroorzaken, zoals een ernstige verstoring van de openbare veiligheid, een ernstige bedreiging ten opzichte van het leven of de gezondheid van personen en / of ten opzichte van belangrijke materiële belangen, en waarbij de coördinatie van de bevoegde actoren, inclusief de disciplines, is vereist om de dreiging weg te nemen of om de nefaste gevolgen van de gebeurtenis te beperken, moeten de interventiediensten die het eerst ter plaatse aanwezig zijn, de eventueel

afwezige disciplines informeren en zo snel mogelijk een eerste multidisciplinair overleg (motorkapoverleg) organiseren. Dit beoogt om:

- zich te informeren over de bestaande gevaren en over de omvang van de getroffen zone en een gemeenschappelijk beeld van de situatie te krijgen;
- de eerste veiligheidsmaatregelen te treffen om de gevolgen van de noodsituatie te beperken;
- de eerste nood aan versterking te beoordelen.

En vervolgens :

- bijkomende informatie vergaren om de omvang en de aard van de in te zetten middelen te kunnen inschatten;
- overwegen om het (de) monodisciplinair(e) interventieplan(nen) te activeren volgens de in dat (die) plan(nen) bepaalde modaliteiten;
- het contact met de andere disciplines, experts en technici versterken om tot een gestructureerd overleg te komen en, zo nodig, een operationele coördinatie in het kader van een CP-Ops op te starten.
- onmiddellijk de bevoegde overheid (burgemeester en/of gouverneur) informeren en indien nodig haar suggereren een fase af te kondigen.

Totdat de Dir-CP-Ops hem op de hoogte brengt dat hij de operationele coördinatie op zich zal nemen, is het de verantwoordelijkheid van de hoogstgeplaatste officier van discipline 1 die ter plaatse aanwezig is om de bevoegde overheid en de noodcentrale 112 te informeren en te zorgen voor het operationele overleg met de andere disciplines.

3.2.2. Operationele coördinatie

De operationele coördinatie is een multidisciplinaire opdracht met als doel de gevolgen van een noodsituatie te beperken door de verschillende interventies op het terrein te coördineren en, indien van toepassing, door het uitvoeren van de genomen beleidsbeslissingen. Een operationele coördinatie kan opgestart worden zodra minstens twee disciplines op het terrein vereist zijn.

Een operationele coördinatie kan ook zonder beleidscoördinatie opgestart worden. In dat geval wordt de beslissing om een operationele coördinatie op te starten genomen in overleg met de interventieverantwoordelijken van elke betrokken dienst. De operationele coördinatie wordt opgestart als één of meer aanwezige disciplines oordelen dat een motorkapoverleg niet volstaat om de noodsituatie te bestrijden, en op basis van de nood aan gestructureerde multidisciplinaire coördinatie en het aanwezige escalatierisico³⁶.

---

³⁶ Dit escalatierisico kan beoordeeld worden op basis van een heel aantal factoren, waaronder:

- de nood aan versterking;
- het aantal geïmpacteerde burgers;
- de impact op de omgeving;
- de ernst van de dreiging voor de bevolking of het milieu;

De operationele coördinatie is de verantwoordelijkheid van de Dir-CP-Ops die wordt bijgestaan door de commandopost operaties (CP-Ops).

3.2.3. Dir-CP-Ops

3.2.3.1. *Aanstelling van de Dir-CP-Ops*

Tenzij anders bepaald door de bevoegde overheid, wordt de functie van Dir-CP-Ops uitgeoefend door een officier van de hulpverleningszone op wiens grondgebied de interventie plaatsvindt, die aanwezig is op het interventieterrein en die houder is van het bekwaamheidsattest Dir-CP-Ops.

De bevoegde overheid kan, in haar NIP of op elk moment tijdens een noodsituatie, een Dir-CP-Ops van een andere hulpverleningszone of van een andere interventiedienst aanwijzen, op voorwaarde dat deze laatste in het bezit is van het eerder vernoemde bekwaamheidsattest. Het is aanbevolen om een lijst van personen die over het attest beschikken, als bijlage bij het NIP toe te voegen.

Gezien het belang van de opdracht van de Dir-CP-Ops bepaalt artikel 14 van het koninklijk besluit van 22 mei 2019 dat de functies van operationele directeur, beleidsdirecteur, Dir-CP-Ops en desgevallend directeur van een monodisciplinaire commandopost niet kunnen worden gecombineerd. De reden hiervoor is dat de Dir-CP-Ops een multidisciplinaire kijk op de zaken moet hebben om het overzicht over de verschillende ondernomen of te ondernemen acties te kunnen behouden.

3.2.3.2. *Opdrachten*

De Dir-CP-Ops organiseert de multidisciplinaire operationele coördinatie op het terrein zodra gestructureerde coördinatiemaatregelen, in het kader van een CP-Ops, nodig zijn om de noodsituatie te beheren. De Dir-CP-Ops neemt daarbij de verantwoordelijkheid voor de coördinatie van de operaties en staat, onverminderd de verantwoordelijkheden van de bevoegde overheid, in voor de beleidscoördinatie totdat deze hem desgevallend op de hoogte brengt van de overname op haar niveau.

De Dir-CP-Ops organiseert het interventieterrein en neemt operationele beslissingen op basis van de adviezen van en in overleg met de leden van de CP-Ops³⁷. De Dir-CP-Ops is geen functionele chef van de leden van de CP-Ops, maar is wel verantwoordelijk voor de coördinatie van de interventiediensten voor de duur van zijn of haar aanwijzing als Dir-CP-Ops van de noodsituatie. Hij organiseert de werking van de CP-Ops en bewaakt de multidisciplinaire aanpak en de gecoördineerde inzet. In die hoedanigheid omvatten zijn taken tijdens de noodsituatie onder andere:

- de informatie centraliseren om een duidelijk beeld te krijgen van de noodsituatie;
- vaststellen van de prioriteiten tijdens het crisisbeheer;
- nemen van beslissingen op basis van het advies van de aanwezigen;

-
- de duur van de noodsituatie;
  - de media-aandacht.

³⁷ In het uitzonderlijke geval dat er geen consensus kan worden bereikt tussen de verschillende operationele directeurs, kan de Dir-CP-Ops, als verantwoordelijke voor de operationele coördinatie, de eindbeslissing nemen. De operationele directeur die niet akkoord is kan dit laten opnemen in het logboek van de CP-Ops. Als de operationele directeur niet akkoord gaat omwille van duidelijke redenen van veiligheid en gevaar, kan de bevoegde overheid, in het bijzonder indien de discussie een invloed heeft op de beleidscoördinatie, de beslissing van de Dir-CP-Ops bevestigen of annuleren.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

- de leiding nemen over de vergadering, rekening houdend met de vergaderklok en het passende crisisbeheersingsmodel;
- het overzicht bewaren van de beschikbare en ingezette middelen van de verschillende disciplines;
- de noden van de verschillende disciplines kennen;
- de risico's evalueren voor het personeel van de interventiediensten die ingezet worden tijdens de noodsituatie en de passende maatregelen voor hun bescherming voorstellen, indien nodig op basis van aanbevelingen van één (of meerdere) specifiek hiertoe door hem aangewezen adviseur(s);
- het aanduiden van een specifieke adviseur of expert en deze adviseur of expert oproepen via de noodcentrale 112;
- organiseren van de multidisciplinaire communicatie tussen de directeurs van de betrokken disciplines en de andere leden van de CP-Ops;
- de zonering installeren, organiseren en opheffen, en een goede visuele weergave van het interventie terrein garanderen via cartografie, in het nationaal veiligheidsportaal;
- bepalen van de toegangsmodaliteiten voor de interventiediensten en derden tot de verschillende zones;
- desgevallend een gerechtelijke zone afbakenen in overleg met de Dir-Pol, op vraag van de gerechtelijke overheid.

De Dir-CP-Ops is het *single point of contact* tussen de operationele coördinatie en de beleidscoördinatie. In die hoedanigheid heeft hij onder andere volgende taken:

- op regelmatige basis een sitrep bezorgen aan de noodcentrale 112 en de bevoegde overheid;
- de bevoegde overheid adviseren en haar informeren over de specifieke noden;
- de beslissingen van de bevoegde overheid uitvoeren of laten uitvoeren;
- verslag uitbrengen over de operationele uitvoering van de beslissingen van de overheid;
- een secretaris aanduiden die het multidisciplinaire logboek in het nationaal veiligheidsportaal bijhoudt;
- indien de bevolking in gevaar is: ervoor zorgen dat de bevolking wordt gealarmeerd en duidelijke instructies krijgt (bijvoorbeeld door huis aan huis alarmering, BE-Alert, *public address*, etc.).

Er moeten duidelijke werkafspraken gemaakt worden tussen de Dir-CP-Ops en de bevoegde overheid om de communicatiemodaliteiten (communicatiekanaal, overlegritme, ...) volgens een gestructureerd proces en met inachtneming van de vergaderklok te organiseren.

Bij het einde van de operationele coördinatie organiseert de Dir-CP-Ops een korte *hot wash debriefing* om de feedback van de operationele directeurs te verzamelen. Na afloop van de noodsituatie wordt het resultaat van die debriefing gedeeld met de bevoegde overheid. Desgevallend kan de Dir-CP-Ops ook betrokken worden in de evaluatie van het crisisbeheer (zie 2.8. Evaluatie en opvolging van oefeningen en reële noodsituaties) uitgevoerd door de bevoegde overheid.

3.2.3.3. *Secretariaat van de CP-Ops*

De secretaris van de Dir-CP-Ops ondersteunt hem tijdens het beheer van de noodsituatie in het kader van de operationele coördinatie. Onder de verantwoordelijkheid van de Dir-CP-Ops, zorgt de secretaris ervoor dat een gedeeld beeld van de feiten, noden, beslissingen en maatregelen op het terrein via het nationaal veiligheidsportaal wordt gecommuniceerd, onder andere door het bijhouden van het logboek. De secretaris moet daarvoor over een aantal basisvaardigheden beschikken. De secretaris heeft bij voorkeur een degelijke basiskennis van onder andere:

- het crisisbeheer op het terrein;
- het logboek (en andere functionaliteiten) in het nationaal veiligheidsportaal;
- het *whiteboard*/FAN-bord;
- de cartografie;
- het gebruik van de radio en andere communicatiemiddelen (vb. ASTRID).

3.2.4. CP-Ops

3.2.4.1. *Samenstelling*

De CP-Ops is samengesteld uit de Dir-CP-Ops en zijn secretaris en de operationele directeurs van de betrokken disciplines. Verder heeft niemand toegang tot de CP-Ops zonder toelating van de Dir-CP-Ops.

De Dir-CP-Ops kan voor de CP-Ops-vergaderingen alle andere personen, diensten of overheden uitnodigen die nodig zijn voor de operationele coördinatie.

Indien nuttig geacht, kunnen volgende personen worden uitgenodigd door de Dir-CP-Ops:

- een adviseur die verantwoordelijk is voor de beoordeling van de risico's die verbonden zijn aan de betrokkenheid van het personeel bij reddingsoperaties en het voorstellen van maatregelen om de hulpverleners te beschermen;
- de bevoegde overheid of haar vertegenwoordiger;
- een vertegenwoordiger van het bedrijf of de instelling die betrokken is bij de noodsituatie³⁸;
- elke deskundige die nuttig wordt geacht;
- een lid/leden van de bestaande ondersteuningsteams (zie 2.2.5. Samenwerking).

3.2.4.2. *Ligging*

De Dir-CP-Ops beslist in overleg met de betrokken disciplines over de ligging van de CP-Ops. Er dienen ook alternatieven voor de ligging overwogen te worden, voor het geval deze structuur moet worden verplaatst. Voor lokaliseerbare risico's kunnen de ligging van de CP-Ops en zijn alternatieven vooraf vastgelegd worden in een fiche die wordt toegevoegd aan het ANIP of, in het desbetreffende BNIP indien er één werd opgesteld.

De CP-Ops ligt bij voorkeur in de oranje zone, in de directe nabijheid van de getroffen zone, maar buiten de gevarezone (rekening houdend met een potentiële evolutie van de risico's) en in de

---

³⁸ Met inbegrip van, in voorkomend geval, een vertegenwoordiger van de regionale overheid die het wegennet, de infrastructuur, de waterwegen, het natuurlijke milieu, enz. beheert en die bij de noodsituatie is betrokken.

nabijheid van verbindingswegen. Voor zover mogelijk, moet de CP-Ops gemakkelijk toegankelijk zijn en de mogelijkheid bieden om in geschikte en efficiënte omstandigheden te werken.

Bij de bepaling van de locatie van de CP-Ops moet rekening gehouden worden met de weersomstandigheden en potentiële risicofactoren in de omgeving.

3.2.4.3. Uitrusting

In uitvoering van het koninklijk besluit van 10 juni 2014 en van het koninklijk besluit van 22 mei 2019, omvat de basisinrichting en –uitrusting van de CP-Ops-infrastructuur idealiter volgende elementen:

- een vergaderruimte voor minimaal 7 personen;
- een *whiteboard* en een scherm voor de projectie van beeldmateriaal;
- een ASTRID-radio;
- internetverbinding via Wifi;
- verlichting, verwarming, airconditioning;
- voldoende stopcontacten.

Die uitrusting wordt in principe voorzien door de hulpverleningszone op wiens grondgebied de interventie plaatsvindt. De bevoegde overheid kan ook op voorhand in een NIP een lokaal vastleggen waarin de CP-Ops zal geïnstalleerd worden, of een andere interventiedienst de opdracht geven een mobiele CP-Ops te leveren voor specifieke noodsituaties, in het bijzonder wanneer ze een Dir-CP-Ops van een andere discipline aanduidt. Er kan best een inventaris van de mobiele middelen die andere interventiediensten ter beschikking hebben, toegevoegd worden aan het ANIP. In functie van de aard, de duur en de complexiteit van de coördinatie, kan een meer doorgedreven inrichting en uitrusting van de infrastructuur bestaan uit:

- een vergaderruimte voor minimaal 10 personen, en kleinere, bijkomende vergaderruimtes bruikbaar als back-offices;
- één of meerdere grote *whiteboards*, beeldschermen en/of andere projectiemiddelen;
- één of meerdere ASTRID-radio's en eventueel analoge radioverbinding;
- video- en/of telefoonconferentiesysteem;
- telefonie;
- mogelijkheid tot streaming van beelden;
- kopieer-/scan-/printapparatuur.

Deze inrichting en uitrusting van de infrastructuur kan worden opgezet door de Civiele Bescherming, bijvoorbeeld voor een operationele coördinatie van langere duur, bij een provinciale/federale fase, of indien andere vaste of mobiele infrastructuren niet volstaan of kunnen worden gebruikt.

3.2.5. Organisatie van het interventieterrein

3.2.5.1. De reflexperimeter

De reflexperimeter omvat de zone die zich het dichtst bij de bron van de noodsituatie bevindt, en waar een groot gevaar bestaat voor de interventiediensten of waar een dergelijk gevaar kan worden verwacht (reflexzone). Wanneer het risico vooraf lokaliseerbaar is, kan een reflexperimeter vooraf in een BNIP bepaald worden.

De eerste intervenant op de interventieplaats bakent de reflexperimeter af met de middelen die hij ter beschikking heeft. Zodra ze op de site aankomt, neemt discipline 3 de installatie, de fysieke afbakening, de signalisatie en de bewaking van deze perimeter voor haar rekening.

3.2.5.2. *De interventiezone*

De interventiezone wordt door de Dir-CP-Ops vastgelegd afhankelijk van de noodsituatie. De zone kan onderverdeeld worden in deelzones die door perimeters zijn afgebakend, en die zijn aangegeven door een markering die van buitenaf zichtbaar is en die ondubbelzinnig de functie aangeeft.

De Dir-CP-Ops beslist na overleg met de operationeel directeurs van de betrokken disciplines over de precieze afbakening van de verschillende zones, de perimeters, het punt eerste bestemming (PEB) en de toegangs- en uitgangswegen (Way-In/Way-Out), de toegangs- en uitgangspunten (P-In/P-Out) en de ligging van de vooruitgeschoven medische post (VMP). Bij het afbakenen van de zones en het opzetten van de structuren wordt rekening gehouden met het potentieel evolutief risico, de windrichting, de verbindingswegen, mogelijke aanrijroutes, etc.

De toegang tot de zone en de deelzones gebeurt via continu gecontroleerde toegangspunten die worden opgesteld en bemand door discipline 3, overeenkomstig de instructies van de Dir-CP-Ops (en, bij gebrek daaraan, uit eigen initiatief).

Het bewaken van de perimeters behelst onder andere ook de bescherming van en toezicht op de CP-Ops, de VMP, en het mortuarium, en het eventuele onthaalcentrum voor de niet-gewonde getroffen. De bevoegde overheid kan private bewakingsagenten inschakelen om te voorkomen dat onbevoegden de perimeter betreden, en om toezicht te houden op de veiligheid in de zone die door de perimeter is afgebakend³⁹. De modaliteiten ervan moeten opgenomen worden in het Politieel Interventieplan (PIP).

De Dir-CP-Ops ziet erop toe dat de vastgelegde toegangswegen, de inhoud van zijn instructies en de uitvoeringsmodaliteiten aan de disciplines worden gecommuniceerd en informeert het coördinatiecomité.

3.2.5.2.1. **DE RODE ZONE**

De rode zone is afgebakend door een uitsluitingsperimeter die de reflexperimeter vervangt. De Dir-CP-Ops bevestigt de reflexperimeter of past die aan in functie van de noodsituatie (typologie van de situatie, topografie van het gebied, aard van de mogelijke gevaren, hoeveelheid producten, bevolkingsdichtheid, weersomstandigheden, enz.).

Er is dubbele waakzaamheid geboden bij de afbakening van deze zone:

- zij moet zodanig worden afgebakend dat medewerkers van discipline 3 die de perimeter gaan bewaken, hun opdracht in alle veiligheid kunnen uitvoeren, zonder dat ze noodzakelijkerwijs specifieke beschermingsmiddelen moeten dragen;
- zij moet onmiddellijk kunnen worden aangepast wanneer de evolutie van de situatie dit vereist.

³⁹ Art. 118 van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

Die zone is, mits toestemming van de Dir-CP-Ops⁴⁰ en overeenkomstig de instructies die hij geeft, enkel toegankelijk voor:

- de personeelsleden van de interventiediensten;
- de aangeduide deskundigen en technici.

De andere personen die zich in de rode zone bevinden, moeten deze onmiddellijk verlaten of geëvacueerd worden.

In sommige bijzondere omstandigheden (terrorisme, gijzeling, ...) kan de toegang tot de rode zone beperkt worden tot leden van de interventiediensten die naar behoren zijn uitgerust en opgeleid voor de situatie (DSU, DOVO, *Casualty Extraction Team* (CET), *Tactical Liaison Unit* (TAMELU), ...).

3.2.5.2.2. DE ORANJE ZONE

De oranje zone wordt afgebakend door een isolatieperimeter en omsluit de volledige rode zone. Ze beslaat de ruimte nodig voor de monodisciplinaire en de multidisciplinaire organisatie van de logistieke steun van de interventiediensten.

Eens de oranje zone definitief is ingesteld, kunnen binnen deze zone de plaatsing van de CP-Ops en de eventuele monodisciplinaire commandoposten bepaald worden. Daarnaast kunnen ook de VMP en het volledige parcours voor het ophalen en het evacueren van de slachtoffers (de kleine noria) in de oranje zone ingericht worden.

De verschillende structuren (PEB, CP-Ops, VMP, monodisciplinaire commandoposten, ...) moeten duidelijk herkenbaar zijn, gemakkelijk toegankelijk en, bij verminderde zichtbaarheid, voldoende verlicht. De veiligheid wordt er gehandhaafd door discipline 3.

De VMP moet gemakkelijk toegankelijk zijn. Idealiter is die ruim, beschermd, verwarmd, verlicht en beschikt die over minimaal twee toegangspunten (principe van éénrichtingsverkeer met gescheiden in- en uitgang). Er moet een indeling mogelijk zijn op basis van de categorisering van de getroffen en.

Indien nodig, kan de perimeter bestaan uit barrières en/of installaties die het interventie terrein afschermen van het publiek.

De volgende betrokken en identificeerbare personen hebben toegang tot de oranje zone:

- personen die toegang hebben tot de rode zone;
- de leden van de diensten behorend tot de disciplines;
- de bestuurlijke en gerechtelijke overheden;
- de aangeduide deskundigen en de technici.

De oranje zone kan ook toegankelijk zijn voor personen die er wonen of werken of voor de pers, na akkoord van de Dir-CP-Ops en met inachtneming van zijn instructies. Deze toestemming wordt geval per geval gegeven, na overleg binnen de CP-Ops zodat de disciplines in het kader van hun

---

⁴⁰ In voorkomend geval op basis van de adviseur aangeduid om de risico's verbonden aan de inzet van interventiepersoneel te evalueren.

respectievelijke opdrachten kunnen oordelen of die toegang wel opportuun is. Voor wat de pers betreft, is bovendien ook een overleg met de bevoegde overheid noodzakelijk. De toegang van deze personen en van de pers mag in geen geval het goede verloop van de operaties op het terrein verstoren of afbreuk doen aan het privéleven van getroffenen.

Als de bevoegde overheid met het akkoord met de Dir-CP-Ops de pers de specifieke toegang heeft verleend tot de oranje zone, wordt elke gemachtigde journalist opgevangen door de Dir-Info of door zijn vertegenwoordiger op het terrein. De Dir-Info ziet toe op de organisatie van die toegang en/of van het nemen van beeldmateriaal en van de installatie van een persbriefing, overeenkomstig de instructies van de Dir-CP-Ops.

Discipline 3 neemt de nodige maatregelen om erover te waken dat de instructies van de Dir-CP-Ops gerespecteerd worden, zodat gemachtigde personen toegang kunnen krijgen tot die specifieke plaatsen en alle anderen geweerd kunnen worden.

3.2.5.2.3. DE GELE ZONE

De gele zone wordt afgebakend door de ontradingssperimeter. Ze omsluit de oranje zone en is ruim genoeg om de toegang voor de interventiediensten en voor het goede verloop van het crisisbeheer te garanderen.

In de gele zone kan het PEB georganiseerd worden conform de multidisciplinaire afspraken in de CP-Ops. Op het PEB worden de voertuigen van intervenanten tijdelijk gestationeerd, op een plaats waar ze de goede werking van de interventiediensten niet belemmeren en overeenkomstig de organisatie van de interventieplaats door de CP-Ops.

Discipline 2 is belast met het beheer van de medische middelen in de ruimste zin van het woord. Naast de keuze van de best aangepaste ziekenwagens om een slachtoffer met specifieke noden ten laste te nemen in functie van zijn ziektebeeld, ziet discipline 2 er ook op toe dat:

- de parking en de bebakening ervan georganiseerd worden in overleg met discipline 3;
- de chauffeurs aan boord blijven en naar de radioberichten luisteren.

Er moet evenwel coördinatie met discipline 3 zijn, zodat de voorzieningen die discipline 2 getroffen heeft voor de ziekenwagens ter plaatse, overeenkomen met het geheel van de verkeersmaatregelen die discipline 3 genomen heeft, zoals bijvoorbeeld de reismogelijkheden en de ingangs- en uitgangspunten.

Volgende personen hebben toegang tot de gele zone:

- personen die toegang hebben tot de oranje zone;
- de plaatselijke bevolking;
- de pers (onder dezelfde voorwaarden als voor de oranje zone).

De toegang wordt afgeraden voor personen die er niet wonen of werken.

3.2.5.3. De gerechtelijke zone

Op vraag van de gerechtelijke overheid kan de Dir-CP-Ops in overleg met de Dir-Pol ook een gerechtelijke zone afbakenen.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

De gerechtelijke zone beslaat de ruimte die moet worden beschermd voor de uitvoering van taken van technische en wetenschappelijke politie en waarin sporen en aanwijzingen kunnen worden aangetroffen. Deze zone wordt afgebakend door een gerechtelijke perimeter, die zo nodig wordt aangeduid met politielint. Gemachtigde personen kunnen deze perimeter binnengaan via één enkel punt, dat door discipline 3 gecontroleerd wordt.

Doel van deze maatregel is de contaminatie van de plaats van een noodsituatie door externe sporen, die het vernietigen van sporen en ander bewijsmateriaal tot gevolg heeft, drastisch te beperken. De plaatsen die sporen en aanwijzingen kunnen bevatten die nuttig zijn voor het gerechtelijk onderzoek moeten daarom in de mate van het mogelijke ontoegankelijk worden gemaakt.

Bij de interactie tussen het sporenonderzoek en de hulpverlening geldt het principe dat de hulpverleningsoperaties voorrang hebben op het sporenonderzoek en de taken van gerechtelijke politie. Tegelijkertijd houden ook de disciplines tijdens hun opdrachten rekening met de noden van het gerechtelijk onderzoek. Intervenanten zorgen er, in de mate van het mogelijke, voor dat zij de nodige maatregelen nemen om de sporen en aanwijzingen te beschermen en dat zij de plaats waar ze zich bevinden zo min mogelijk contamineren.

De Dir-CP-Ops beoordeelt, in overleg met de Dir-Pol, of de veiligheid op de site hersteld is en of het aanvatten van de gerechtelijke taken het goede verloop van de reddingsoperaties niet belemmert. Vanaf dit moment kan de toestemming voor de toegang tot die zone enkel gegeven worden door de verantwoordelijke van de technische en wetenschappelijke politie, op basis van een overleg met de verantwoordelijke voor het onderzoek ter plaatse en de magistraat die belast is met het onderzoek.

De intervenanten zorgen ervoor dat de delen van de interventiezone, die door de Dir-CP-Ops zijn aangeduid als gerechtelijke zone, onmiddellijk toegankelijk gemaakt worden voor de installatie van de gerechtelijke zone(s). Elke gerechtelijke zone kan worden onderverdeeld volgens een rasterpatroon, waardoor slachtoffers, schade, sporen en ander bewijsmateriaal gemakkelijker gelokaliseerd kunnen worden.

De herstelling van de plaats van de noodsituatie in de oorspronkelijke staat, kan pas plaatsvinden als het laboratorium van de technische en wetenschappelijke politie klaar is met het verzamelen van bruikbare sporen voor analyse en verificatie en als DVI alle menselijke resten heeft kunnen recupereren met het oog op identificatie van de slachtoffers. De site mag enkel worden vrijgegeven na uitdrukkelijke machtiging door de magistraat (procureur of onderzoeksrechter).

3.2.5.4. Organisatie van de evacuatie of schuilmaatregelen

De evacuatie⁴¹ is een uitzonderlijke maatregel, die een voorafgaandelijke beleidsbeslissing van de bevoegde overheid vereist. De buurtbewoners en andere aanwezige personen die direct dreigen bloot te staan aan het gevaar of aan de gevolgen van de noodsituatie, worden tijdens een evacuatie uit de zone met direct gevaar weggehaald.

Er wordt evenwel maar tot een evacuatie besloten, indien ze technisch mogelijk is en zonder gevaar voor zowel de mensen die geëvacueerd worden als voor de interventiediensten. De risico's van de

⁴¹ Artikel 182 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele Veiligheid; artikel 27 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt.

evacuatie moeten daarom afgewogen worden tegen de residuaire risico's die een rol spelen als de aanwezigen ter plaatse blijven en schuilen (in plaatsen die veiliger zijn, bijvoorbeeld gebouwen die niet direct getroffen of bedreigd zijn door de noodsituatie).

Behalve in geval van dreigend gevaar en dringende noodzaak, kan aanvankelijk een schuilmaatregel opgelegd worden om de latere evacuatie voor te bereiden in de best mogelijke omstandigheden.

Wanneer de bevoegde overheid beslist om over te gaan tot een evacuatie, wordt deze evacuatie gecoördineerd binnen de CP-Ops. Discipline 3 zal de evacuatie uitvoeren, behalve wanneer het personeel van die discipline bloot staat aan een gevaar voor hun gezondheid (wegens de aard van de noodsituatie).

Indien het om veiligheidsredenen wegens de aard van de noodsituatie noodzakelijk is specifieke beschermingsuitrustingen te dragen, dan voert discipline 1 deze opdracht uit. Discipline 1 moet dan voorzien in de adequate individuele bescherming van haar personeel en van de geëvacueerden. In dat geval laat discipline 1 eventueel ook eerst de mensen schuilen voordat de evacuatie gebeurt, na overleg in de CP-Ops om de praktische uitvoering ervan te bepalen.

Onder andere op basis van de inlichtingen die de Dir-CP-Ops heeft gekregen van de Dir-Bw en desgevallend van de adviseur belast met de evaluatie van de risico's verbonden aan de inzet van personeel, en rekening houdend met de aanwezige risico's, bepaalt de Dir-CP-Ops de noodzakelijke minimale uitrusting.

In een toxische of besmette omgeving moet discipline 1 alle getroffen en uit de rode zone weghalen en erbuiten hergroeperen. Het personeel van andere disciplines kan ook worden verzocht om deel te nemen aan die operaties, mits een aangepaste uitrusting, mits opgeleid te zijn in het gebruik van de relevante beschermingsmiddelen, mits de nodige informatie over de gebruiksprocedures en mits akkoord van de Dir-CP-Ops.

Wanneer de omstandigheden van de noodsituatie een snelle actie vereisen, kan een noodevacuatie ook zonder een beleidsbeslissing van de bevoegde overheid plaatsvinden. In dat geval kunnen de aanwezige interventiediensten beslissen om tot deze noodevacuatie over te gaan.

3.2.5.5. Herkenbaarheid op het interventieterrein

Het gebruik van hesjes verhoogt de herkenbaarheid van de operationele directeurs op het terrein. Volgende karakteristieken dienen gerespecteerd te worden opdat de operationele directeurs, de coördinatiestructuren en de perimeters op het terrein op geharmoniseerde wijze visueel herkenbaar zijn.

3.2.5.5.1. DE INTERVENANTEN (ZIE BIJLAGEN)

De operationele directeurs zijn herkenbaar aan de kleur van hun hesje. Algemeen hebben de hesjes een heldere achtergrondkleur (fluogeel), per discipline aangevuld met de opdruk van streken in volgende kleuren:

- discipline 1 : rood en wit;

- discipline 2 : groen en wit;
- discipline 3 : blauw en wit;
- discipline 4 : blauw en oranje;
- discipline 5 : zwart en wit;
- Dir-CP-Ops : amarant en wit.

De hesjes van de openbare diensten hebben een geruit motief. De hesjes van de andere intervenanten hebben een doorlopende strook in de kleur van de overeenkomstige discipline.

Het binnenste gedeelte van de ruiten of van de doorlopende strook is reflecterend.

De voorzijde bevat bovendien een reflecterend tekstveld met daarop de functie, zoals is aangegeven in de bijlagen van deze omzendbrief.

De hesjes van de andere intervenanten zijn exclusief voorzien voor ondersteuning aan de Dir-CP-Ops en aan de disciplines 2, 4 en 5. De disciplines 1 en 3 zijn immers gereserveerd voor de diensten die limitatief zijn opgesomd bij artikelen 9 en 11, van het KB van 22 mei 2019.

Elke discipline bepaalt het aantal hesjes dat binnen de eigen organisatie nodig is, zodat de operationele directeur en zijn eventuele adjunct kunnen worden uitgerust met dit herkenningsteken. Er kunnen procedures worden vastgesteld voor de terbeschikkingstelling van deze hesjes, in voorkomend geval in samenwerking met naburige entiteiten. Deze denkoefening zal ook door de disciplines gedaan worden over het aanschaffen en/of het ter beschikking stellen van een Dir-CP-Ops-hesje in het geval waarin hij uitdrukkelijk wordt aangeduid door de bevoegde overheid, maar niet tot de discipline 1 behoort. De veiligheidscel wordt geïnformeerd over de situatie binnen elke discipline en kan tussenkomen voor het opstellen van procedures en samenwerkingsverbanden.

3.2.5.5.2. DE COÖRDINATIESTRUCTUREN (ZIE BIJLAGEN)

De CP-Ops is herkenbaar aan :

- een vlag (zwart opschrift op gele achtergrond);
- een mobiel groen zwaailicht;
- een geruite *striping* (amarant en wit).

De eventuele monodisciplinaire commandoposten zijn herkenbaar aan een vlag of aan andere elementen met een zwart opschrift op gele achtergrond.

De VMP en de andere structuren (PEB, way-in, way-out, ...) zijn eveneens herkenbaar aan een zwart opschrift op gele achtergrond.

3.2.5.5.3. DE AFBAKENING VAN DE PERIMETERS DIE DE RODE, ORANJE EN GELE ZONES BEPALEN (ZIE BIJLAGE)

Overeenkomstig het koninklijk besluit van 22 mei 2019 zal discipline 3 de perimeter van de interventiezone afbakenen, en doet dit bij voorkeur met de volgende linten, dit overeenkomstig de geldende taalwetgeving (zie ook bijlage Herkenbaarheid op het terrein):

- voor de rode zone: rood lint met politielogo en opschrift « GEVAAR » ;
- voor de oranje zone: oranje lint met politielogo en opschrift « STOP » ;
- voor de gele zone: geel lint met politielogo en opschrift « CONTROLE ».

Afhankelijk van de situatie, de behoeften en het beschikbare materiaal, kunnen hekken, kegels, signalisatieborden of andere effectieve middelen gebruiken voor het afbakenen van de perimeters.

3.2.5.5.4. ONDERSTEUNING VAN (NIET-)PRIORITAIRE VOERTUIGEN

Het is de taak van discipline 3 om ervoor te zorgen dat de toegangs- en evacuatiewegen vrij blijven. Een duidelijke signalisatie van de reismogelijkheden en van de toegangspunten vormt een eerste maatregel die het verkeer van de prioritaire voertuigen vergemakkelijkt.

Wanneer discipline 3, na evaluatie, oordeelt dat het noodzakelijk is, en indien de middelen toereikend zijn, kunnen (niet-)prioritaire voertuigen begeleid en zelfs geëscorteerd worden.

3.2.6. Opheffing van de operationele coördinatie

Wanneer de noodsituatie niet langer een coördinatie vereist van de verschillende bevoegde actoren op het terrein, overlegt de Dir-CP-Ops met de bevoegde overheid met het zicht op het beëindigen van de operationele coördinatie.

Wanneer hij de operationele coördinatie beëindigt, informeert de Dir-CP-Ops de betrokken overheden, diensten en personen en de noodcentrale 112.

3.3. Beleidscoördinatie

De beleidscoördinatie is de multidisciplinaire opdracht met als doel de gevolgen van een noodsituatie te beperken, door er een onmiddellijk en toekomstig antwoord op te bieden, door de operationele maatregelen te ondersteunen, en door de nodige beslissingen te nemen om terug te keren naar een normale situatie.

Sommige noodsituaties vereisen enkel een operationele coördinatie. De aard, omvang en/of de mogelijke gevolgen van een noodsituatie kunnen rechtvaardigen dat de operationele coördinatie wordt aangevuld met een beleidscoördinatie. Sommige noodsituaties vereisen, door hun aard of omvang, een beleidscoördinatie zonder operationele coördinatie (bijvoorbeeld cyberaanval, stroomuitval, pandemie, enz.). Bij een dreiging van een noodsituatie kan de beleidscoördinatie ertoe bijdragen te vermijden dat de noodsituatie zich voordoet of de gevolgen ervan te beperken.

Indien een operationele coördinatie wordt opgezet, is de Dir-CP-Ops belast met de beleidscoördinatie totdat de bevoegde overheid hem op haar niveau op de hoogte stelt van de overname bij afkondiging van de fase. Zodra de bevoegde overheid een fase afkondigt, neemt ze de beleidscoördinatie van de noodsituatie op zich (zie 3.3.1.1. Afkondiging van de fase).

In functie van de opgestarte beheersfase zorgt de bevoegde overheid (de burgemeester in de gemeentelijke fase, de gouverneur in de provinciale fase en de minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort in de federale fase) voor de beleidscoördinatie en wordt zij bijgestaan door een coördinatiecomité. Tijdens de beleidscoördinatie neemt de bevoegde overheid maatregelen met als doel zo snel mogelijk terug te keren naar een normale situatie. Met haar beleidsmaatregelen stuurt de bevoegde overheid de multidisciplinaire aanpak van de noodsituatie, ondersteunt ze de operationele acties en neemt ze beslissingen om de gevolgen te beperken in de tijd en de veiligheid van personen en goederen te waarborgen.

3.3.1. Niveaus en fasering

In hoofdstuk V van het koninklijk besluit van 22 mei 2019 worden de verantwoordelijke overheden aangeduid die ertoe gehouden zijn, in geval van een noodsituatie of een dreiging daartoe, de nodige maatregelen te nemen en acties te ondernemen om de noodsituatie te beheeren.

De bevoegde bestuurlijke overheden voor het beheer van een noodsituatie zijn de burgemeester in zijn gemeente, de gouverneur in zijn provincie of, op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de bevoegde overheid van de Brusselse agglomeratie krachtens artikel 48 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen, en de minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort op het grondgebied van de federale Staat.

Om deze reden kan de beleidscoördinatie van de noodsituatie op drie niveaus worden opgestart, de zogenaamde “fases”: de gemeentelijke fase, de provinciale fase en de federale fase.

Voor de afkondiging van een fase zal onder meer rekening worden gehouden met één of meerdere van de volgende parameters:

- de geografische uitgestrektheid van de (mogelijke) schadelijke gevolgen;
- de aan te wenden middelen;
- het reëel of potentieel aantal getroffen personen;
- de nood aan coördinatie;
- de omvang, de ernst en/of maatschappelijke impact van de gebeurtenissen;
- de aard van de gebeurtenissen en voornamelijk de technische complexiteit ervan;
- de nood aan informatie van de bevolking;
- de evolutie van de gebeurtenissen;
- de van toepassing zijnde regelgeving.

De beslissing om een fase af te kondigen is een beleidsbeslissing die toekomt aan de (waarnemend) burgemeester, gouverneur of minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort. Deze beslissing kan niet worden gedelegeerd.

3.3.1.1. *Afkondiging van de fase*

De noodzaak om een fase af te kondigen wordt beoordeeld in overleg met, onder meer, de op het terrein van de noodsituatie aanwezige interventiediensten en de andere beheersniveaus. In de meeste gevallen zal het coördinatie-niveau voornamelijk gebaseerd zijn op de aanbevelingen van de op het terrein aanwezige disciplines (in principe de verantwoordelijke van discipline 1⁴²) of, als een operationele coördinatie al bezig is, van de Dir-CP-Ops die – na overleg met de operationele directeurs – de overheid informeert en adviseert.

Het is de taak en de verantwoordelijkheid van de overheid om het geschikte moment te bepalen voor het afkondigen van de fase rekening houdend met de noodsituatie en de te nemen beleidsmaatregelen. Het is aan te raden dat de overheid pas een fase afkondigt op het ogenblik waarop ze effectief in staat is om de beleidscoördinatie op te nemen door de beslissingen te nemen die zich opdringen. De overheid moet de adequate alarmeringsstructuren voorzien in het kader van de

⁴² Artikel 9, §2, 3° van het koninklijk besluit van 22 mei 2019.

noodplanning, en opvolging voorzien vanaf het begin van een noodsituatie, om een fase af te kondigen en de beleidscoördinatie snel op te nemen zodra de situatie dat vereist.

De afkondiging van de fase door de bevoegde overheid bekrachtigt het feit dat ze de beleidscoördinatie op zich neemt. Daarom moet ze worden meegedeeld aan alle betrokken actoren, met name via het nationaal veiligheidsportaal conform de modaliteiten bepaald in punt 3.3.1.2.

3.3.1.2. *De verschillende fases*

3.3.1.2.1. GEMEENTELIJKE FASE

Wanneer een noodsituatie een beleidscoördinatie op gemeentelijk niveau vereist, kondigt de burgemeester een gemeentelijke fase af en neemt de beleidscoördinatie van de noodsituatie op zich.

Indien een operationele coördinatie lopende is, overlegt de burgemeester met de Dir-CP-Ops bij de afkondiging van een gemeentelijke fase. Als een operationele coördinatie nog niet gestart is op het terrein kan de burgemeester, indien nodig en na overleg met de interventiediensten, de oprichting ervan vragen en een Dir-CP-Ops aanduiden.

De burgemeester verwittigt onmiddellijk de noodcentrale 112 – en wanneer een operationele coördinatie lopende is, ook de Dir-CP-Ops – wanneer de gemeentelijke fase afgekondigd wordt. Hij verwittigt eveneens onmiddellijk de gouverneur. De burgemeester controleert ook of de leden van zijn coördinatiecomité en alle andere betrokken overheden en diensten op de hoogte zijn van de afkondiging van de gemeentelijke fase. Indien de melding telefonisch gebeurt, moet zij schriftelijk worden bevestigd, bijvoorbeeld via het multidisciplinaire logboek van het nationaal veiligheidsportaal.

Gedurende de hele gemeentelijke fase houdt de burgemeester de gouverneur regelmatig op de hoogte van de evolutie van de situatie, met name via het nationaal veiligheidsportaal. Tijdens deze contacten kunnen de behoeften aan middelen en aan coördinatie worden geëvalueerd en kan worden nagegaan of een opschaling naar een hogere fase aangewezen is.

De organisatie en het functioneren van het coördinatiecomité en de eventuele ondersteunende cellen worden bepaald in het gemeentelijke ANIP, conform het koninklijk besluit van 22 mei 2019 en de huidige omzendbrief.

3.3.1.2.2. PROVINCIALE FASE

Wanneer een noodsituatie een beleidscoördinatie op provinciaal niveau vereist, kondigt de gouverneur een provinciale fase af en neemt hij de beleidscoördinatie van de noodsituatie op zich.

De provinciale fase kan worden afgekondigd:

- op basis van de omvang van de noodsituatie, in functie van de aard en impact van de gebeurtenis en van de evolutie van het risico;
- wanneer de directe gevolgen van een noodsituatie meer dan één gemeente treffen;
- wanneer de middelen van de burgemeester duidelijk onvoldoende zijn;
- wegens het specifieke karakter van de maatregelen die genomen moeten worden;
- wanneer dit vooraf wordt bepaald in een BNIP;
- wegens de omvang van de persaandacht;
- wanneer de burgemeester of zijn vervanger duidelijk in gebreke blijft.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

Bij de afkondiging van een provinciale fase, overlegt de gouverneur met de Dir-CP-Ops, indien een operationele coördinatie lopende is, en met de betrokken burgemeester(s). Als de operationele coördinatie nog niet gestart is op het terrein kan de gouverneur, indien nodig en na overleg met de interventiediensten, de oprichting ervan vragen en een Dir-CP-Ops aanduiden.

De gouverneur informeert onmiddellijk de noodcentrale 112 en indien een operationele coördinatie lopende is, tevens de Dir-CP-Ops, over de afkondiging van de provinciale fase. Hij verwittigt eveneens onmiddellijk de minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort, via het Nationaal Crisiscentrum. De gouverneur controleert ook of de leden van zijn coördinatiecomité en alle andere betrokken overheden en diensten op de hoogte zijn van de afkondiging van de provinciale fase. Indien de melding telefonisch gebeurt, moet zij schriftelijk worden bevestigd, bijvoorbeeld via het multidisciplinaire logboek van het nationaal veiligheidsportaal.

Gedurende de hele provinciale fase houdt de gouverneur de minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort, via het Nationaal Crisiscentrum, vervolgens regelmatig op de hoogte van de evolutie van de situatie, met name via het nationaal veiligheidsportaal. Tijdens deze contacten kunnen de behoeften aan middelen en aan coördinatie worden geëvalueerd en kan worden nagegaan of een opschaling naar een hogere fase aangewezen is. De voorgaande paragrafen sluiten rechtstreeks contact tussen de gouverneur en de minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort geenszins uit.

De organisatie en het functioneren van het coördinatiecomité en de eventuele ondersteunende cellen worden bepaald in het provinciale ANIP, conform het koninklijk besluit van 22 mei 2019 en de huidige omzendbrief.

De afkondiging van een provinciale fase heft de gemeentelijke fase(s) op. De burgemeester behoudt echter een actieve rol in het crisisbeheer. In geval van een provinciale fase, ondersteunen de betrokken burgemeester(s) de beleidscoördinatie van de gouverneur op het grondgebied van hun gemeente door het uitvoeren van de beslissingen van de gouverneur, en door in het nemen van de aanvullende beslissingen die noodzakelijk zijn in overleg met de gouverneur. In afwachting van de beslissingen van de gouverneur nemen de burgemeesters ook de nodige voorlopige maatregelen om de gevolgen van de noodsituatie te beperken en brengen de gouverneur hiervan onmiddellijk op de hoogte. De burgemeester kan hiertoe op eigen initiatief of op verzoek van de gouverneur een vergadering bijeenroepen van de leden van zijn coördinatiecomité in de gemeentelijke crisiscel, die belast is met de uitvoering van de beleidsbeslissingen van het hogere niveau op het grondgebied van de gemeente.

3.3.1.2.3. FEDERALE FASE

Het koninklijk besluit van 26 april 2024⁴³ en de nationale noodplannen bepalen voor welke noodsituaties de federale fase van het crisisbeheer kan worden afgekondigd. De voorwaarden voor afkondiging van de federale fase en de organisatie ervan op nationaal niveau vallen niet onder het toepassingsgebied van deze omzendbrief.

De minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort overlegt met de betrokken gouverneur(s) bij het afkondigen van een federale fase. De minister informeert de noodcentrales 112

---

⁴³ Koninklijk besluit van 26 april 2024 tot vaststelling van het nationaal noodplan, B.S. 14 mei 2024.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

en gouverneurs wanneer de federale fase wordt afgekondigd. De gouverneurs verwittigen de burgemeesters en, indien een operationele coördinatie lopende is, de Dir-CP-Ops.

De afkondiging van een federale fase heft de provinciale of gemeentelijke fase(s) op. Tijdens een federale fase behouden de gouverneur en de burgemeester niettemin een actieve rol in het crisisbeheer. Het koninklijk besluit van 22 mei 2019 voorziet dat de betrokken gouverneur(s) samen met de betrokken burgemeester(s) de beleidscoördinatie van het federale niveau op hun grondgebied ondersteunen tijdens een federale fase. Ze doen dit door de uitvoering van de beslissingen die genomen worden op het federale niveau en door bijkomende beslissingen te nemen wanneer die zich opdringen, in nauw overleg met het federaal coördinatiecomité.

In afwachting van de beslissingen van het federale niveau kunnen de gouverneurs en de burgemeesters ook de nodige voorlopige maatregelen nemen om de gevolgen van de noodsituatie te beperken. Zij informeren de minister tot wiens bevoegdheid binnenlandse zaken behoort daarover onmiddellijk, via het federaal coördinatiecomité.

In functie van de noden en het beschikbare personeel, kan de gouverneur op eigen initiatief of op verzoek van het federale niveau een vergadering van de leden van zijn coördinatiecomité, desgevallend met de betrokken burgemeesters, in de provinciale crisiscel bijeenroepen, die belast is met de uitvoering van de beleidsbeslissingen van het federale niveau op het grondgebied van de provincie.

Tijdens de federale fase voert de gouverneur de federale beslissingen uit door de disciplines en de burgemeesters te coördineren die betrokken zijn bij de operationalisering van acties op het grondgebied van de provincie. De gouverneur fungeert als tussenschakel voor het federaal coördinatiecomité enerzijds en de eventuele gemeentelijke crisiscellen, alsook de CP-Ops indien een operationele coördinatie wordt opgezet, anderzijds.

In dit kader, voert de gouverneur, eventueel bijgestaan door zijn provinciale crisiscel, onder andere de volgende opdrachten uit :

- de informatieverstrekking aan het federaal coördinatiecomité over (de evolutie van) de situatie in de provincie en op het terrein;
- het adviseren van het federaal coördinatiecomité omtrent de operationele haalbaarheid van de overwogen beslissingen en de informatieverstrekking omtrent de stand van zaken van de uitvoering op het terrein van genomen beslissingen;
- de ontplooiing van en interactie met de CP-Ops met betrekking tot de afgekondigde beschermingsmaatregelen en de uitvoering ervan op het terrein met inbegrip van de bescherming van het interventiepersoneel;
- de informatieverstrekking aan de bevolking omtrent de situatie op lokaal niveau, in het kader van de werkzaamheden van discipline 5;
- de kennisgeving aan het federaal coördinatiecomité van de noodzaak aan bijkomende federale middelen en ondersteuning, met name voor wat de operationele middelen voor de uitvoering van acties op het terrein en de opvolging van de acties voor specifieke socio-economische sectoren die onder de verantwoordelijkheid van federale departementen vallen betreft;

- de interactie met de gefedereerde entiteiten/het betrokken gewestelijk crisiscentrum, wat betreft de ondersteuning met betrekking tot de opvolging van acties naar specifieke socio-economische sectoren die onder de verantwoordelijkheid van de gefedereerde overheden vallen;
- in voorkomend geval, de samenwerking met aangrenzende buitenlandse homologe crisisstructuren op lokaal niveau wat betreft alarmering en uitwisseling van informatie, en met het oog op de coherente uitvoering van maatregelen op het terrein in de grensstreek.

De gouverneur en de burgemeesters kunnen de beslissingen van het federale niveau aanvullen met bijkomende beslissingen voor zuiver lokale situaties. Deze beslissingen mogen niet in tegenspraak zijn met eerdere beslissingen van het federale niveau of met het door dit niveau bepaalde algemene beleid. Bovendien kan de gouverneur geen maatregelen nemen voor zaken waarover het federale niveau heeft aangekondigd dat er nog een beslissing zal worden genomen. Tenzij het federale niveau uitdrukkelijk anders beslist, kunnen de gouverneur of de burgemeester geen beslissingen nemen over andere middelen en diensten dan die waarover ze op lokaal niveau beschikken.

3.3.1.3. Volgorde van de fasen

De aard en de ernst van de noodsituatie bepalen het beleidsniveau.

De beslissing om al dan niet een fase af te kondigen valt onder de verantwoordelijkheid van respectievelijk de burgemeester, de gouverneur of de minister. Die beslissing kan op eigen initiatief worden genomen of naar aanleiding van een verzoek van de interventiediensten, de Dir-CP-Ops of van een lager of hoger bestuursniveau. De burgemeester en de gouverneur kunnen alleen een fase afkondigen als voor dezelfde noodsituatie nog geen fase werd afgekondigd door een hoger niveau.

Het is niet nodig eerst de gemeentelijke fase af te kondigen om te kunnen opschalen naar de provinciale fase. Naargelang het geval kunnen de interventiediensten, de Dir-CP-Ops of de burgemeester aan de gouverneur voorstellen om onmiddellijk de provinciale fase af te kondigen. Op dezelfde wijze kan de gouverneur de afkondiging van de federale fase voorstellen aan de minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort.

Omgekeerd kan de minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort, de gouverneur adviseren/verzoeken de provinciale fase af te kondigen. De gouverneur kan dit verzoek/advies ook aan de burgemeester richten.

Wanneer de gouverneur een provinciale fase afkondigt, overlegt hij met de betrokken burgemeester(s). Als de betrokken burgemeester(s) een gemeentelijke fase had(den) afgekondigd, beoogt dit overleg met name de overgang van de gemeentelijke fase naar de provinciale fase te organiseren. Alvorens de provinciale fase op te heffen overlegt de gouverneur met de Dir-CP-Ops en de betrokken burgemeester(s) om de continuïteit en de samenhang van de uitgevoerde maatregelen te garanderen, waar nodig in het kader van een gemeentelijke fase. Als het, in het kader van dit overleg, nodig blijkt dat een provinciale of een gemeentelijke fase noodzakelijk is op het einde van een federale fase, moet de betrokken gouverneur of burgemeester haar formeel afkondigen.

Wanneer de minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort, een federale fase afkondigt, overlegt hij eveneens met de betrokken gouverneur(s). Als de betrokken gouverneur(s) een provinciale

fase hadden afgekondigd, beoogt dit overleg de overgang van de provinciale fase naar de federale fase te organiseren. Alvorens de federale fase op te heffen, overlegt de minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort met de betrokken gouverneur(s) om de continuïteit en de samenhang van de uitgevoerde maatregelen te garanderen. Als het, in het kader van dit overleg, nodig blijkt dat een provinciale of een gemeentelijke fase noodzakelijk is op het einde van een federale fase, moet de betrokken gouverneur of burgemeester haar formeel afkondigen.

3.3.1.4. Opheffing van de fase

De fase wordt opgeheven:

- na een beslissing door de overheid die de fase heeft afgekondigd wanneer de beleidscoördinatie niet langer vereist is op haar niveau of;
- automatisch in geval van de afkondiging van een fase op een hoger niveau.

Het besluit om een fase op te heffen wordt genomen op basis van een kwalitatieve analyse van de situatie, waarbij rekening wordt gehouden met de verwachte ontwikkeling van de situatie en het bereikte voorbereidingsniveau met betrekking tot de noodzakelijke opvolging van de maatregelen en de totstandbrenging van de vereiste samenwerkingsverbanden (zie 4. Organisatie van de overgang en de herstelperiode). Men kan overwegen de bijeenkomst van het coördinatiecomité tijdelijk te schorsen, zonder daarom de fase op te heffen en de beleidscoördinatie te beëindigen. Een abrupte opheffing van de fase kan het doel waarop elke beleidscoördinatie gericht moet zijn, namelijk de terugkeer naar een normale situatie, bemoeilijken.

De opheffing van een fase vereist minstens een overleg met de diensten die betrokken zijn bij de operationele en beleidscoördinatie, en in voorkomend geval met de andere betrokken bevoegde overheid of overheden. De gouverneur zal de provinciale fase opheffen in overleg met de burgemeester(s) van de gemeente(n) die door de noodsituatie getroffen is/zijn. Uit dit overleg kan de noodzaak blijken om een gemeentelijke fase op het einde van een provinciale fase af te kondigen (zie 3.3.1.3. Volgorde van de fasen).

Over de opheffing van de gemeentelijke of de provinciale fase moet ook worden overlegd met de Dir-CP-Ops, in geval van een operationele coördinatie, om ervoor te zorgen dat rekening wordt gehouden met alle factoren die een terugkeer naar de normale situatie mogelijk maken.

Wanneer de bevoegde overheid beslist om de fase op te heffen, brengt ze meteen de noodcentrale 112, de Dir-CP-Ops, en de andere bevoegde overheden op de hoogte.

De gemeentelijke fase wordt automatisch opgeheven door de afkondiging van een provinciale fase. Hetzelfde geldt bij afkondiging van de federale fase, die de provinciale of gemeentelijke fase automatisch opheft.

Wanneer een fase afgekondigd wordt door een hoger niveau, behouden de burgemeester en de gouverneur een actieve rol en kunnen ze met hun crisiscel het provinciale of federale coördinatiecomité ondersteunen (zie 3.3.1.2.2. Provinciale fase en 3.3.1.2.3. Federale fase). Wanneer de federale of provinciale fase wordt opgeheven, kan een afkondiging van een fase op een lager niveau vereist zijn.

Na de opheffing van een fase blijft er voor de bevoegde overheid een rol weggelegd wanneer de herstelperiode begint (zie 4.2. Herstelperiode).

3.3.2. Coördinatiecomité / Crisiscel

Het coördinatiecomité is het multidisciplinaire orgaan dat de overheid bijstaat die een fase heeft afgekondigd en bijgevolg verantwoordelijk is voor de beleidscoördinatie.

De crisiscel is het orgaan dat de overheid bijstaat die de beleidscoördinatie in geval van afkondiging van een fase op een hoger niveau ondersteunt: de gemeentelijke crisiscel ondersteunt de burgemeester indien nodig in het kader van een provinciale of federale fase, en de provinciale crisiscel ondersteunt de gouverneur indien nodig in het kader van een federale fase⁴⁴.

De crisiscel wordt bijeengeroepen in functie van de noden. De bevoegde overheid kan er de leden van haar coördinatiecomité bijebrengen. De samenstelling van de crisiscel kan echter worden beperkt of aangepast aan de noden en het beschikbare personeel.

De volgende titels hebben betrekking op het coördinatiecomité en zijn *mutatis mutandis* van toepassing op de crisiscel.

3.3.2.1. Samenstelling en voorzitterschap

a. Gemeentelijk coördinatiecomité (CC-Gem)

Overeenkomstig het koninklijk besluit van 22 mei 2019, wordt het gemeentelijk coördinatiecomité voorgezeten door de burgemeester en is het samengesteld uit de noodplanningscoördinator en de beleidsdirecteur van elke betrokken discipline (zie 3.1.3. Beleidsdirectie).

Om een adequate vertegenwoordiging van de bij het crisisbeheer betrokken actoren op gemeentelijk niveau te waarborgen, wordt de volgende samenstelling aanbevolen:

- de burgemeester;
- de noodplanningscoördinator;
- de Dir-D1, zijnde, een vertegenwoordiger van de bevoegde hulpverleningszone aangeduid door de zonecommandant of de zonecommandant zelf;
- de Dir-D2, zijnde, de FGI bijgestaan door de PSM of elke andere vertegenwoordiger van D2 aangeduid door de FGI;
- de verantwoordelijke psychosociaal hulpverleningsnetwerk;
- de Dir-D3, aangeduid in toepassing van de artikels 7/1 tot 7/3 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt;
- de Dir-D4, aangeduid overeenkomstig het nood- en interventieplan van de bevoegde overheid (bijvoorbeeld de verantwoordelijke van de technische dienst van de gemeente of, indien betrokken, een vertegenwoordiger van de Civiele Bescherming);
- de Dir-D5, aangeduid overeenkomstig het nood- en interventieplan van de bevoegde overheid.

De beleidsdirecteur van elke discipline kan eventueel worden bijgestaan door een werkcél die de verschillende aan haar toevertrouwde taken voorbereidt en uitvoert.

⁴⁴ Artikels 27, §2 en 28, §2 van het koninklijk besluit van 22 mei 2019.

Naargelang de noodsituatie en de behoeften kan de burgemeester ook alle personen uitnodigen van wie hij de aanwezigheid nuttig acht voor de uitvoering van de taken van het coördinatiecomité (vertegenwoordiger van Defensie, de noodcentrale 112, openbaar ministerie, experts, vertegenwoordigers van ondernemingen, vertegenwoordigers van de gefedereerde entiteiten, diverse beheerders, ...).

b. Provinciaal coördinatiecomité (CC-Prov)

Overeenkomstig het koninklijk besluit van 22 mei 2019, wordt het provinciaal coördinatiecomité voorgezeten door de gouverneur en is het samengesteld uit de noodplanningscoördinator en de beleidsdirecteur van elke betrokken discipline (zie 3.1.3. Beleidscoördinatie) en de burgemeester(s) van de betrokken gemeente(s) of zijn/hun vertegenwoordiger(s).

Om een adequate vertegenwoordiging van de bij het crisisbeheer betrokken actoren op provinciaal niveau te waarborgen, wordt de volgende samenstelling aanbevolen:

- de gouverneur;
- de noodplanningscoördinator;
- de Dir-D1, zijnde, de zonecommandant van de bevoegde hulpverleningszone;
- de Dir-D2, zijnde, de FGI, bijgestaan door de PSM of elke andere vertegenwoordiger van D2 aangeduid door de FGI;
- de Dir-D3, aangeduid in toepassing van de artikels 7/1 tot 7/3 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt;
- de Dir-D4, aangeduid overeenkomstig het nood- en interventieplan van de bevoegde overheid;
- de provinciecommandant van Defensie;
- de Dir-D5, aangeduid overeenkomstig het nood- en interventieplan van de bevoegde overheid;
- de burgemeester(s) van de betrokken gemeente(s) en zijn/hun vertegenwoordiger(s);
- een vertegenwoordiger van de bevoegde noodcentrale 112.

De beleidsdirecteur van elke discipline kan eventueel worden bijgestaan door een werkcél die de verschillende aan haar toevertrouwde taken voorbereidt en uitvoert.

Naargelang de noodsituatie en de behoeften kan de gouverneur ook alle personen uitnodigen van wie hij de aanwezigheid nuttig acht voor de uitvoering van de taken van het coördinatiecomité (openbaar ministerie, experts, vertegenwoordigers van ondernemingen, vertegenwoordigers van de gefedereerde entiteiten, diverse beheerders, ...).

3.3.2.2. Algemene organisatie

Voor een goede werking van het coördinatiecomité wordt aanbevolen een huishoudelijk reglement op te stellen dat onder meer de volgende aspecten regelt:

- het voorzitterschap;
- de samenstelling en een tafelmanier;
- de vergadermodaliteiten;
- het gebruik van verschillende middelen (nationaal veiligheidsportaal, whiteboard, ...);
- de alarmeringsprocedure;
- de aflossing van het personeel van de bevoegde overheid;
- de bevoorrading (voedsel en drank);

De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing

- de toegangsmodaliteiten;
- de informatiestromen vanuit en naar het coördinatiecomité;
- de opvolging van de uitvoering van de genomen beleidsbeslissingen.

3.3.2.3. *Infrastructuur*

De bevoegde overheid voorziet in de nodige materiële en personele middelen om zich voor te bereiden op het beheer van een noodsituatie. De infrastructuur moet voldoende uitgerust zijn om een coördinatiecomité te organiseren en dient altijd eenvoudig bereikbaar en functioneel te zijn. Verder moet erop toegezien worden dat relevante gegevens over de infrastructuur steeds beschikbaar en geactualiseerd zijn in de NIP, de procedures en in het nationaal veiligheidsportaal.

Het is aanbevolen dat de bevoegde overheid voorziet in een inrichting en uitrusting bestaande uit:

- een vergaderruimte voor minimaal 10 personen, en kleinere, bijkomende vergaderruimtes bruikbaar als back-offices;
- één of meerdere grote *whiteboards*, beeldschermen en/of andere projectiemiddelen;
- één of meerdere ASTRID-radio's en eventueel analoge radioverbinding;
- video- en/of telefoonconferentiesysteem;
- telefonie en internetverbinding;
- mogelijkheid tot streaming van beelden;
- kopieer-/scan-/printapparatuur;
- een afgesloten en gemakkelijk toegankelijke zaal waar een persconferentie kan worden georganiseerd.

Het is aangeraden om een alternatief crisiscentrum te voorzien voor situaties waarin de gebruikelijke infrastructuur onbruikbaar is. Er moet een risicoanalyse worden uitgevoerd om de locatie van het alternatieve crisiscentrum te bepalen, dat op voldoende afstand van het belangrijkste crisiscentrum moet liggen. Dit kan bijvoorbeeld geregeld worden via een samenwerkingsakkoord met een andere overheid.

3.3.2.4. *Taken van de noodplanningscoördinator tijdens het crisisbeheer*

De noodplanningscoördinator adviseert en ondersteunt de bevoegde overheid tijdens het beheer van de noodsituatie als expert in de noodplanning. Hij staat de bevoegde overheid bij in het gebruik en de toepassing van de vergadermethodologie. Hij stuurt het secretariaat van het coördinatiecomité aan en verzekert zich in die hoedanigheid van de opvolging van de genomen beslissingen en het bijhouden van het multidisciplinaire logboek van het coördinatiecomité in het nationaal veiligheidsportaal.

Daarnaast zorgt de noodplanningscoördinator voor de uitvoering en/of coördinatie van, onder andere, volgende taken in het crisisbeheer:

- inrichten en organiseren van het crisiscentrum en de vergaderruimte (logboek, infomanagement, opvolging van het personeel,...) en zich ervan vergewissen dat de uitrusting operationeel is:
  - afhankelijk van het alarmeringsschema voorzien in het NIP, opvolgen dat de leden van het coördinatiecomité alsook de andere personen die door de bevoegde overheid aangeduid zijn, bijeenroepen worden, desgevallend door de noodcentrales 112;

- het in het ANIP voorziene administratief en technisch personeel bijeenroepen;
- nuttige documentatie ter beschikking stellen van de leden van het coördinatiecomité;
- een eerste stand van zaken opmaken;
- de interne communicatie beheren;
- uitgaande documenten voorbereiden;
- op gemeentelijk niveau, de V-PSH en de discipline 4 bijstaan bij de mobilisatie van de gemeentelijke middelen om tegemoet te komen aan de behoeften van de getroffen en;
- het activeren van federale hulpmiddelen (informatienummer/BE-Alert) in overleg met discipline 5.

In geval van nood aan bijkomende ondersteuning kan de noodplanningscoördinator een beroep doen op verschillende ondersteuningsteams (zie 2.2.5. Samenwerking).

3.3.3. Samenwerking

Wanneer een noodsituatie verschillende gemeenten treft, is het niet noodzakelijkerwijs nodig om een provinciale fase af te kondigen. Als de complexiteit van de noodsituatie het toelaat, is het mogelijk om een gemeenschappelijk beheer van de noodsituatie te voorzien via een gemeenschappelijk coördinatiecomité. Dat kan ook aangewezen zijn in het geval van een noodsituatie die zich voordoet op of dichtbij de gemeentegrenzen.

De installatie van een gemeenschappelijk coördinatiecomité laat toe een duidelijke allesomvattende beeldvorming van de noodsituatie te organiseren, in tegenstelling tot een noodsituatie waarbij elke gemeente de noodsituatie beheert op zijn eigen niveau en waarbij de beschikbare informatie regelmatig moet worden gedeeld, wat tijd, middelen en personeel opeist en tot verlies van informatie of uiteenlopende interpretaties kan leiden. De communicatie met de CP-Ops kan in geval van een gemeenschappelijke coördinatie via één kanaal verlopen waardoor de informatie-uitwisseling efficiënter verloopt.

Een ander duidelijk voordeel van de oprichting van een gemeenschappelijk coördinatiecomité is de bundeling van de middelen. Dit vereenvoudigt de vertegenwoordiging van de disciplines bij de beleidscoördinatie doordat ze slechts in één coördinatiecomité hoeven te zetelen en laat doorgaans toe de personele middelen te sparen door te zorgen voor een regelmatige afwisseling van het beschikbare personeel op alle niveaus. De aanwezige informatieambtenaren kunnen eveneens de krachten bundelen en een vereenvoudigd WPCC opstarten.

De onvoorspelbaarheid van noodsituaties impliceert dat het niet eenvoudig is om voorafgaande afspraken te maken omtrent de organisatie van een gemeenschappelijke coördinatie. Dit kan echter voorzien worden in het kader van de noodplanning wanneer de risico's geïdentificeerd zijn die het grondgebied van verschillende gemeenten kunnen raken (bijvoorbeeld: industrie in de nabijheid van de gemeentegrenzen) of wanneer de noodplanningscoördinator meerdere gemeenten bijstaat. Wanneer zo'n samenwerking voorzien is, is het aan te raden om op voorhand af te spreken hoe het voorzitterschap in een gemeenschappelijk coördinatiecomité waargenomen zal worden, in het bijzonder wanneer gemeenschappelijke risico's gevolgen hebben voor het grondgebied van verscheidene gemeenten. De burgemeester van de gemeente waar de noodsituatie heeft plaatsgevonden, of de burgemeester van de meest getroffen gemeente neemt bijvoorbeeld het

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

voorzitterschap op zich. Ook over de financiële aspecten en de infrastructuur worden bij voorkeur al de nodige afspraken gemaakt.

Ook op interprovinciaal niveau is er ruimte voor een goede samenwerking tussen de coördinatiecomités om een noodsituatie op een gecoördineerde manier te beheren. Het is wellicht niet nodig de federale fase af te kondigen indien twee of meer provinciale coördinatiecomités de noodsituatie gezamenlijk kunnen beheren via regelmatige coördinatie. Daarom wordt aanbevolen om samenwerkings- en informatie-uitwisselingsstructuren tussen de verschillende provinciale coördinatiecomités te voorzien, vooral in het kader van risico's die verscheidene provincies betreffen, en deze structuren regelmatig te testen.

Naast het gemeenschappelijk coördinatiecomité bestaan er ook andere vormen van samenwerking in het crisisbeheer. Zo kan een beroep gedaan worden op verschillende ondersteuningsteams voor hulp bij het crisisbeheer binnen de CP-Ops of het coördinatiecomité. Voor ondersteuning in de communicatie(strategie) kan het Team D5 ingeschakeld worden en er kunnen ook andere vormen van samenwerking tussen verschillende burgemeesters en gouverneurs georganiseerd worden om het beheer van noodsituaties te verbeteren.

Opgelet, zoals de term zelf aangeeft kunnen de ondersteuningsteams enkel voor ondersteunende taken worden ingezet. Wanneer men een beroep doet op ondersteuning is het dus belangrijk dat de ondersteuningsteams worden opgevangen en begeleid door een medewerker met voldoende kennis van noodplanning en/of van de lokale context. Afhankelijk van het geval blijft de noodplanningscoördinator of de lokale informatieambtenaar het aanspreekpunt voor de bevoegde overheid. De bevoegde overheid blijft verantwoordelijk voor de beleidscoördinatie van de noodsituatie en de coördinatie van de opdrachten van discipline 5.

3.4. Multidisciplinaire communicatie

3.4.1. Multidisciplinaire communicatie en gebruik van gespreksgroepen

Het beheer van de noodsituatie kan alleen goed functioneren als alle schakels goed op elkaar zijn afgestemd. Dat kan alleen als ze voortdurend, duidelijk en gestructureerd communiceren. Zowel mono- en multidisciplinaire communicatie, als communicatie tussen de operationele en beleidscoördinatoren is van belang. Het is aangeraden om bepalingen omtrent het gebruik van gespreksgroepen van ASTRID op te nemen en uit te werken in het ANIP en/of BNIP.

Het algemeen kader voor het uitwisselen van informatie via de gespreksgroepen van ASTRID werd vastgelegd in de omzendbrief Multi-OPCOM 2017 betreffende het gebruik van de multidisciplinaire gespreksgroepen van ASTRID en het bijbehorend communicatieschema (zie onder). In deze omzendbrief wordt specifiek toegelicht op welke wijze de multidisciplinaire communicatie tussen de verschillende disciplines en andere partijen verloopt, zowel in routine-omstandigheden als in noodsituaties.

Tabel met gespreksgroep : zie Bijlage 1 van deze tekst.

De Dir-CP-Ops beschikt daarbij over een eigen gespreksgroep: **M [prov] CPOPS xx (1-10)**. Deze groep kan worden gebruikt:

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

- om te communiceren met de directeurs van de vijf disciplines zodra ze uitgenodigd worden voor de CP-Ops of wanneer ze aanwezig zijn op het terrein;
- om te dienen als contactpunt voor de bevoegde overheid.

Ook de operationele directeurs van elke discipline communiceren onderling via de M [prov] CPOPSX xx. Hiernaast maken zij gebruik van aparte, monodisciplinaire gebruiksgroepen om te communiceren met hun eigen discipline.

Daarnaast beschikt de bevoegde overheid ook over een eigen gespreksgroep (M [prov] CC xx (1-10)). Het is aangewezen om deze groepen na toekenning permanent uit te luisteren.

De nummers van de gespreksgroepen worden toegekend door de noodcentrale 112.

Wanneer op het terrein de noodzaak zou ontstaan om tussen de actoren van verschillende disciplines te coördineren, kan hiervoor gebruik gemaakt worden van de gespreksgroep M [prov] P xx (1-10).

3.4.2. Gebruik van het nationaal veiligheidsportaal

Het nationaal veiligheidsportaal speelt ook een belangrijke rol bij het beheer van nood- en crisissituaties.

Om die reden voorziet het koninklijk besluit van 22 mei 2019 dat het gebruikt moet worden:

- Op operationeel niveau:
  - om regelmatig informatie te verstrekken over de noodsituatie en de evolutie daarvan, net als meer gedetailleerde situatierapporten, aan de bevoegde overheden en de bevoegde noodcentrale 112;
  - om te zorgen voor een goede visuele weergave van het interventieterrein en de zonering met behulp van cartografie.
- Op beleidsniveau:
  - om een gemeenschappelijke beeldvorming van de feiten, de beslissingen en de acties te garanderen.

Artikel 31 van het koninklijk besluit van 22 mei 2019 voorziet ook dat informatie gedeeld wordt tussen de betrokken overheden en diensten in geval van een noodsituatie, onder meer via het nationaal veiligheidsportaal.

Het is toegankelijk voor alle actoren in het crisisbeheer en heeft een centrale rol om een gedeeld beeld te garanderen van de feiten, beslissingen en maatregelen tussen de verschillende diensten en disciplines die betrokken zijn bij de noodsituatie. De noodcentrales 112 openen de multidisciplinaire communicatiekanalen vanuit het nationaal veiligheidsportaal. De CP-Ops en/of het coördinatiecomité communiceren met de andere actoren van het crisisbeheer over de situatie en hun beslissingen, en plaatsen situatierapporten in het veiligheidsportaal.

De Dir-CP-Ops organiseert de zonering van de interventie en geeft een visuele weergave van de situatie met de tools van het nationaal veiligheidsportaal. Het nationaal veiligheidsportaal maakt de

informatiedeling tussen de verschillende disciplines en partners mogelijk. De actoren op terrein of hun backoffice communiceren hun observaties via het nationaal veiligheidsportaal naar de andere gebruikers. Het nationaal veiligheidsportaal maakt een optimale uitwisseling mogelijk van operationele en beleidsinformatie bij een noodsituatie om op die manier een gedeeld beeld van de situatie te krijgen.

3.5. Crisiscommunicatie

Het is van het grootste belang naar aanleiding van een noodsituatie gepast te communiceren, de communicatie regelmatig te onderhouden en bij te stellen in functie van het verloop en de ontwikkeling van de noodsituatie. Deze crisiscommunicatie is een van de opdrachten van discipline 5 zoals beschreven in het koninklijk besluit van 22 mei 2019 (zie opdrachten van discipline 5).

Door middel van crisiscommunicatie zal men de bevolking zo snel mogelijk alarmeren/informereren over de maatregelen via de meest geschikte alarmeringskanalen in functie van de noodsituatie.

Tijdens een noodsituatie adviseert de Dir D5 het coördinatiecomité over de organisatie van de informatie aan de bevolking. De Dir-Info is lid van de CP-Ops en zorgt dat communicatie-aspecten worden besproken en staat in voor de opvang van de pers op het terrein. De pers kan immers een nuttige rol vervullen bij het overbrengen van de aanbevelingen van de overheid naar de bevolking die betrokken is bij de noodsituatie.

Bij het einde van de noodsituatie zal ook duidelijke informatie worden gegeven over de maatregelen die de terugkeer naar een normale situatie mogelijk maken of bevorderen, bijvoorbeeld de informatie over de mogelijke tussenkomst van specifieke structuren in het kader van het herstel.

De burgemeester is verantwoordelijk voor de algemene informatie over de noodsituatie in de gemeentelijke fase, de gouverneur in de provinciale fase. In geval van een federale fase zal de bevoegde minister instaan voor de coördinatie van de algemene informatie aan de bevolking. De gouverneurs en de burgemeesters ondersteunen de federale communicatiestrategie door de informatie aan de bevolking te vertalen naar het lokale niveau.

Wanneer er enkel een operationele coördinatie plaatsvindt, zonder afkondiging van een fase, zorgt de Dir-CP-Ops ervoor dat een Dir-Info wordt aangewezen en dat crisiscommunicatie wordt verzorgd overeenkomstig het monodisciplinaire interventieplan van discipline 5 en de instructies van de bevoegde overheid.

Naast de mogelijke samenwerking tussen gemeenten kan het Team D5 op verzoek en onder verantwoordelijkheid van de bevoegde lokale overheid 24/7 worden geactiveerd en ingeschakeld om de Dir-D5 en de Dir-Info te ondersteunen bij de uitvoering van hun opdrachten.

4. Organisatie van de overgang en de herstelperiode

Onder "herstel" wordt verstaan de daadwerkelijke terugkeer naar een normaal leven, voornamelijk door de morele, fysieke, financiële en juridische wederopbouw van het individu als dusdanig (herstel van de rechten van het individu, ...) en als lid van maatschappelijke groepen (gezin, school, werk,...), de wederopbouw van de samenleving, van de betrokken maatschappelijke groepen (wederopbouw van een aangevallen school, ...), alsmede van het milieu.

Aangezien de nood- en interventieplannen gericht zijn op de reactie op de onmiddellijke oorzaken en gevolgen van de gebeurtenis, vormt het herstel er slechts een beperkt onderdeel van. De NIP moeten echter minstens de procedures voor terugkeer naar de normale situatie en/of het herstelbeleid in de zin van artikel 40 van het koninklijk besluit van 22 mei 2019 bevatten.

Om ervoor te zorgen dat het herstel zo goed mogelijk op gang kan komen, zullen de burgemeester en de gouverneur de overgang van het crisisbeheer naar het herstel daarom in hun nood- en interventieplannen organiseren. Dit is ook een belangrijk deel van hun taken bij de beleidscoördinatie van een noodsituatie.

De modaliteiten en de reikwijdte van deze overgang kunnen variëren, met name omdat de bevoegde overheden en de situaties verschillen naar gelang van de beoogde noodsituatie en de gevolgen daarvan.

4.1. Organisatie van de overgang

Zodra de situatie onder controle is en elk risico van verslechtering of een nieuwe noodsituatie redelijkerwijs kan worden uitgesloten, moet het beheer van de eerste momenten van de crisis plaats maken voor de organisatie van de overgang naar een terugkeer naar de normale situatie of naar een mogelijke herstelperiode. De organisatie van deze overgang moet geleidelijk aan leiden tot een uitweg uit de crisis en een terugkeer naar de situatie van vóór de crisis of, in geval van blijvende gevolgen, tot een aangepaste situatie.

De overgang waarborgen naar een terugkeer naar de normale situatie of naar de herstelperiode die na afloop van een noodsituatie kan beginnen, is een van de taken van de overheid die verantwoordelijk is voor de beleidscoördinatie van de noodsituatie. De organisatie van deze overgang maakt integraal deel uit van het crisisbeheer en gaat derhalve vooraf aan de opheffing van de fase door de bevoegde overheid. Deze opdracht wordt uitgevoerd volgens de principes van het crisisbeheer, en maakt gebruik van de in dit kader opgezette structuren. Niettemin kunnen bepaalde aspecten van het beheer in voorkomend geval worden toevertrouwd aan ad hoc comités of de bijdrage van andere actoren vereisen.

In geval van langdurige gevolgen impliceert het garanderen van de overgang dat de beschermingsmaatregelen die tijdens de eerste momenten van het crisisbeheer van de noodsituatie zijn genomen, worden opgeheven of aangepast, dat eventueel nieuwe beschermingsmaatregelen worden genomen die nodig worden geacht op basis van een vollediger kennis van de verwachte gevolgen, dat geleidelijk de dialoog met alle belanghebbenden wordt hervat en dat het beheer van de herstelperiode wordt voorbereid.

De organisatie van de overgang moet toelaten, de beschermingsmaatregelen en de zones waarin die worden toegepast, aan te passen. Dit gebeurt op basis van een zo precies en volledig mogelijke evaluatie van de situatie en van de verwachte gevolgen. De overgangperiode moet het eveneens mogelijk maken om de concrete strategie te bepalen voor de opvolging van de gezondheids- en socio-economische gevolgen, de sanering van de getroffen zones en de communicatie. Tijdens deze fase wordt het overleg met de direct bij het uitwerken van de strategie betrokken stakeholders voor een terugkeer naar de normale situatie, opnieuw georganiseerd en verhoogt hun betrokkenheid stelselmatig.

De doelstelling bestaat erin dat de bevolking zo snel mogelijk terug een normale levenswijze kan aannemen.

Dit houdt in :

- de gedeeltelijke of volledige opheffing van de noodmaatregelen, of de aanpassing ervan (opheffing van het schuilen, eventuele terugkeer van de geëvacueerde bevolking, opheffing van de verschillende verboden ...);
- en, desgevallend, kunnen welbepaalde niet-dringende maatregelen (aanbevelingen met betrekking tot het uitoefenen van bepaalde activiteiten, gedragswijziging...) geïntegreerd worden in het dagelijkse leven van de betrokken bevolking.

4.2. Herstelperiode

Indien de gevolgen van de noodsituatie dit vereisen, begint na het einde van de operationele en/of de beleidscoördinatie een herstelperiode.

De herstelperiode is dikwijls een proces van langere duur (van enkele maanden tot meerdere jaren) dan het crisisbeheer.

4.2.1. Doelstelling en acties

Hoewel niet alle herstelmaatregelen noodzakelijkerwijs onder de verantwoordelijkheid van de gouverneur of de burgemeester vallen, dienen zij, binnen de grenzen van hun bevoegdheden, bij te dragen tot de samenhang van het algemene herstelbeleid op hun grondgebied, teneinde onder meer het volgende na te streven:

- de bescherming van de bevolking;
- de informatie, de begeleiding en de ondersteuning aan de getroffen tot dat hun leven weer in balans is;
- het herstel van de getroffen gebieden (met inbegrip van de beveiliging en de schoonmaak);
- de continuïteit van de routineactiviteiten van de disciplines en de overheidsdiensten op alle niveaus;
- de herneming van de economische activiteiten en het sociale weefsel (met inbegrip van de herhuisvesting van de geëvacueerden, de organisatie van ceremonieën);
- de opvolging van de gerechtelijke onderzoeken en procedures;
- de post-crisisinformatie (met inbegrip van de informatie met betrekking tot schadevergoedingsaanvragen).

Daartoe nemen de burgemeester en de gouverneur de beslissingen die onder hun bevoegdheid vallen, in overleg met de andere overheden en diensten. Voorts zorgen zij voor de overdracht en de opvolging van de acties die niet onder hun bevoegdheid vallen en zetten zij de vereiste samenwerkingsverbanden op.

Tijdens de herstelperiode kunnen de gefedereerde entiteiten en de diensten die onder hun gezag staan een leidende rol spelen vanwege hun verschillende bevoegdheden, met name op het gebied van economie, gezondheidszorg, sociale zaken, huisvesting, afvalbeheer, ruimtelijke ordening, milieu, enz.

De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing

4.2.2. Algemene organisatie

De burgemeester en de gouverneur kunnen hun taken tijdens de herstelperiode op verschillende manieren organiseren (benoeming van een persoon uit hun personeelsbestand voor deze doelstelling, oprichting van een werkgroep bestaande uit de overheden en diensten die verantwoordelijk zijn voor de vastgestelde herstelacties, net als uit de betrokken of belanghebbende gemeenten, enz.).

De noodplanningscoördinator, van zijn kant, kan deelnemen aan:

- acties die de bevoegde overheid kan ondernemen voor de ondersteuning van getroffen en de bevoegde overheden: opvolging en ondersteuning bij doorverwijzing naar het rampenfonds, solidariteitsacties, etc.;
- de administratieve of materiële begeleiding van de getroffen bevolking;
- het psychosociaal coördinatiecomité (PSCC) dat toeziet op de overgang en de organisatie van de psychosociale hulpverlening van de getroffen voor de herstelperiode⁴⁵;
- de coördinatie met de informatieambtenaar voor de informatie aan de bevolking.

5. Slotbepalingen

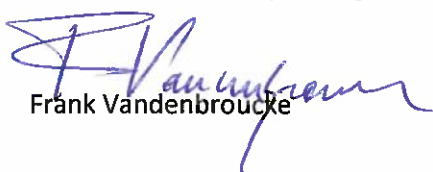
De volgende omzendbrieven worden opgeheven vanaf de datum van deze omzendbrief:

- Ministeriële omzendbrief NPU-1 van 26 oktober 2006 betreffende de nood- en interventieplannen;
- Ministeriële omzendbrief NPU-2 van 30 maart 2009 betreffende het algemeen nood- en interventieplan van de provinciegouverneur;
- Ministeriële omzendbrief NPU-3 van 30 maart 2009 betreffende de goedkeuring van de provinciale nood- en interventieplannen;
- Ministeriële omzendbrief NPU-4 van 30 maart 2009 betreffende de disciplines;
- Ministeriële omzendbrief NPU-5 van 10 december 2009 aangaande het bijzonder nood- en interventieplan van de provinciegouverneur betreffende de beheersing van gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke ongevallen zijn betrokken.

We zijn ervan overtuigd u met deze informatie van dienst te zijn geweest en danken u voor de goede samenwerking.

Brussel, **14 MEI 2024**

Met de meeste hoogachting,

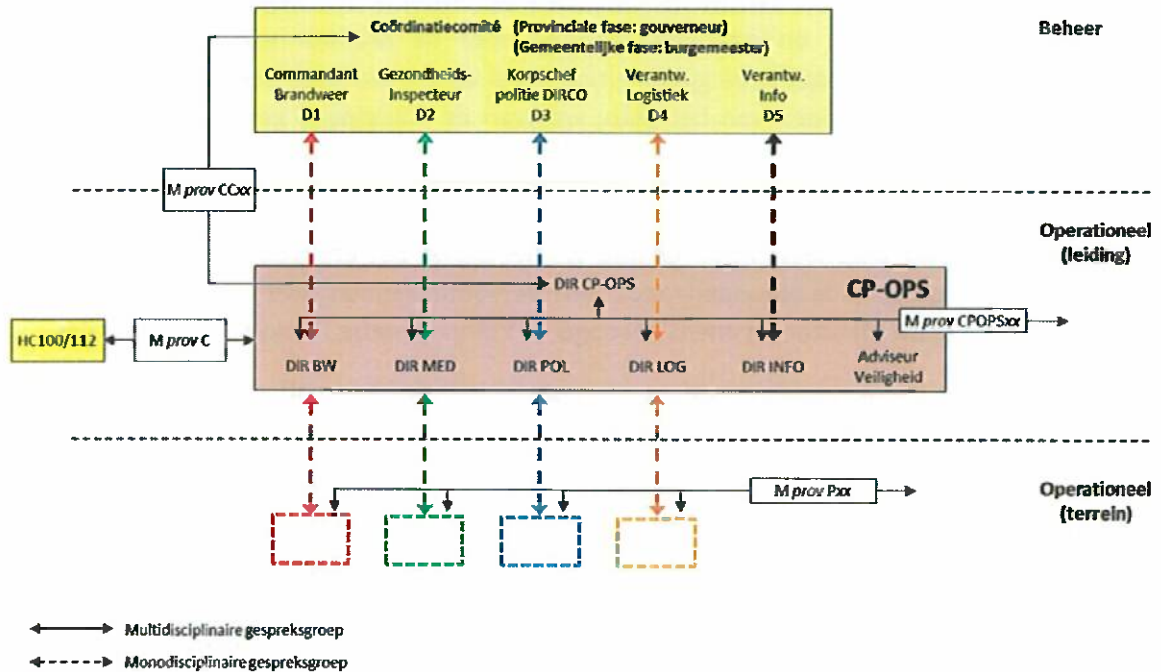

Frank Vandenbroucke

Annelies Verlinden

⁴⁵ De coördinatie met betrekking tot het verloop van de psychosociale hulpverlening tijdens de herstelperiode wordt zo snel mogelijk overgeheveld naar de overheden en diensten van de gefedereerde entiteiten die bevoegd zijn voor de psychosociale nazorg.

Bijlage 1 : Multidisciplinaire radiocommunicatie gespreksgroepen :

Bijlage 2 : Bepalingen betreffende de goedkeuring van de provinciale nood- en interventieplannen

Krachtens artikel 9 van de wet van de 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid, worden de provinciale algemene nood- en interventieplannen door de Minister van Binnenlandse Zaken goedgekeurd. Bij een actualisatie is de goedkeuring enkel vereist wanneer een herziening betrekking heeft op substantiële elementen van het plan, waarvan de wijzigingen gevolgen hebben voor de organisatie van de beleidscoördinatie en de belangrijkste beginselen van de multidisciplinaire interventies.

Voor wat de provinciale bijzondere nood- en interventieplannen betreft, is de goedkeuringsprocedure enkel nog van toepassing op de bijzondere nood- en interventieplannen (BNIP) waarvoor de wetgeving de goedkeuring door de Minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort voorziet.

Deze bijlage legt de goedkeuringsprocedure en -criteria vast om een uniforme behandeling van de verschillende provinciale plannen te waarborgen.

De goedkeuring zal zich beperken tot het nagaan of het plan opgesteld werd overeenkomstig de criteria bepaald door het KB van 22 mei 2019. De beoordeling van het operationele karakter van het plan in de verschillende noodsituaties die zich mogelijk kunnen voordoen, komt toe aan de provinciale veiligheidscel. Omwille van die reden wordt in de ontvankelijkheidscriteria van de plannen naar de gedetailleerde samenstelling van de provinciale veiligheidscel gevraagd, waardoor het multidisciplinaire karakter ervan gegarandeerd wordt.

Het Nationaal Crisiscentrum (NCCN) is belast met de goedkeuring van de provinciale nood- en interventieplannen.

De goedkeuringsprocedure omvat verschillende etappes, die hieronder toegelicht worden.

1. Verzenden van de provinciale nood- en interventieplannen

De provinciale nood- en interventieplannen worden elektronisch bezorgd aan de Minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort.

2. Ontvankelijkheidsonderzoek

Om ontvankelijk te zijn, dient het plan:

- gedateerd en ondertekend te zijn door de provinciegouverneur;
- de samenstelling van de provinciale veiligheidscel die het noodplan heeft opgesteld te preciseren, met inbegrip van de experts⁴⁶.

Deze laatste twee elementen moeten vermeld worden in de inleiding van het plan.

Of het plan al dan niet ontvankelijk is, wordt elektronisch meegedeeld. Indien het plan onontvankelijk is, is het mogelijk de nodige correcties door te voeren. De termijn tussen het versturen van de melding

---

⁴⁶ Naam, functie en dienst/instelling waartoe de persoon behoort.

van de onontvankelijkheid en de ontvangst van het aangepaste plan bedraagt bij voorkeur maximum 3 maanden.

3. Onderzoek ten gronde

Indien het plan ontvankelijk is, zal het ten gronde onderzocht worden.

Het onderzoek ten gronde zal gevoerd worden aan de hand van een aantal beoordelingscriteria, die onderverdeeld zijn in 3 categorieën.

Beoordelingscriteria:

a) Algemene beoordeling

De algemene beoordeling van het plan zal voornamelijk gebeuren op basis van de coherentie van de methodologische aanpak, de structuur en de duidelijkheid van het plan.

b) Vormelijke criteria

Wat de algemene nood- en interventieplannen betreft, wordt ten zeerste aangeraden om de structuur te volgen die wordt voorgesteld op het nationaal veiligheidspitaal door het NCCN. Op die manier wordt de harmonisering van de nood- en interventieplannen verzekerd en verbetert de leesbaarheid.

c) Inhoudelijke criteria

De inhoud van de plannen moet overeenkomen met de voorschriften bepaald in het koninklijk besluit van 22 mei 2019 betreffende de noodplanning en het beheer van noodsituaties op het gemeentelijk en provinciaal niveau en betreffende de rol van de burgemeesters en de provinciegouverneurs in geval van crisisgebeurtenissen en -situaties die een coördinatie of een beheer op nationaal niveau vereisen, alsook met alle eventueel van toepassing zijnde besluiten en ministeriële omzendbrieven, zowel voor wat betreft de terminologie als de fundamentele principes, met inachtneming van de bevoegdheden van de verschillende overheden en diensten.

Het nood- en interventieplan moet minimaal de volgende elementen bevatten, bepaald in artikel 5 en 6 van het koninklijk besluit van 22 mei 2019.

De algemene nood- en interventieplannen (ANIP) bevatten minimaal:

- 1° de algemene inlichtingen betreffende de betrokken provincie of gemeente, namelijk:
  - a) de contactgegevens van de operationele en beleidsdiensten, de betrokken overheden, de gespecialiseerde diensten, de informatiecentra en alle andere personen waarop de bevoegde overheid denkt een beroep te moeten kunnen doen in het kader van het beheer van een noodsituatie omwille van zijn of haar kennis of expertise als deskundige. De contactgegevens bestaan uit een overzicht van de namen, functies, professionele telefoon- en faxnummers, professionele adressen, generieke e-mailadressen en de contacturen die nodig zijn om de betrokken diensten, met inbegrip van de deskundigen, die omwille van hun opdrachten of functie gecontacteerd kunnen worden door de bevoegde overheid in het kader van het beheer van een noodsituatie, zo snel mogelijk te

bereiken. De contactgegevens uit de databank van het nationaal veiligheidspitaal kunnen daartoe gebruikt worden;

b) de identificatie van de risico's;

2° de methodologie en de frequentie van de actualisering van de NIP;

3° de organisatie van de operationele en beleidscoördinatie, namelijk:

a) de modaliteiten van de afkondiging en de opheffing van de fases, net als die voor de aanduiding van de personen die de functie van Dir-CP-Ops kunnen uitvoeren, bv. door een lijst toe te voegen met alle personen die het bekwaamheidsattest behaald hebben;

b) de alarmeringsprocedures van de bevoegde actoren;

c) de aan te wenden communicatiemiddelen en de informatiestroom tussen de verschillende actoren, alsook de manier waarop een voortdurende telecommunicatie wordt gegarandeerd;

d) de organisatie van de informatie aan de bevolking en de getroffen personen door, indien nodig, te verwijzen naar de betrokken monodisciplinaire plannen;

e) de algemene inlichtingen betreffende de betrokken provincie zoals: de lijst van de federale, provinciale en gemeentelijke diensten en de modaliteiten en inzetbare middelen met betrekking tot de maatregelen ter bescherming van de bevolking en goederen, onder meer het vervoer en de onthaal- en huisvestingscentra;

f) de documenten die nuttig zijn voor het beheer van noodsituaties, zoals bijvoorbeeld de modelberichten en –formulieren die informatie geven over een noodsituatie, deze bevestigen en het einde ervan aankondigen, alsook het modelformulier voor het logboek;

g) de procedures voor de terugkeer naar de normale situatie en / of het herstel in de zin van het artikel 40 van het koninklijk besluit van 22 mei 2019.

Daarnaast kunnen ook volgende gegevens in het ANIP worden opgenomen: de modaliteiten van organisatie van oefeningen, evenals hun frequentie.

De bijzondere nood- en interventieplannen (BNIP) omvatten minimaal:

1° een beschrijving van het betrokken risico en de bepaling van de noodplanningszone(s);

2° de gegevens van de actoren die specifiek betrokken zijn bij het risico, met inbegrip van de contactgegevens:

a) De contactgegevens omvatten de namen, functies, telefoon- en faxnummers, adressen, e-mailadressen en de contacturen die nodig zijn om in noodgeval de actoren die in het bijzonder bij het risico betrokken zijn, te verwittigen.

b) De actoren die in het bijzonder betrokken zijn bij het risico, kunnen zijn:

- overheden, diensten en personen die omwille van hun opdrachten of functie een rol spelen bij het beheer van een noodsituatie die onder het toepassingsveld van het BNIP valt;

- collectiviteiten, bedrijven, instellingen en personen die, omwille van hun locatie of hun activiteit mogelijk de oorzaak zijn van een noodsituatie die onder het toepassingsveld van het BNIP valt of die de schadelijke gevolgen ervan kunnen verergeren;

- collectiviteiten, bedrijven, instellingen en personen die, omwille van hun locatie of hun activiteit bijzonder kwetsbaar zijn voor de schadelijke gevolgen van een noodsituatie die onder het toepassingsveld van het BNIP valt;

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

- elke andere overheid, dienst, collectiviteit, bedrijf, instelling of persoon die volgens de bevoegde overheid moet kunnen gecontacteerd worden in het kader van het beheer van een noodsituatie die onder het toepassingsveld van het BNIP valt of indien nodig als deskundige.

3° de ongevallenscenario's;

4° de specifieke procedures, met inbegrip van de informatie aan de bevolking;

5° de specifieke maatregelen ter bescherming van de bevolking en goederen;

6° de eventuele organisatie van de interventie terreinen;

De BNIP betreffende een gelokaliseerd risico bevatten bovendien:

1° de geografische situatie van het risico;

2° de algemene gegevens betreffende het betrokken risico, met inbegrip van de eventuele bijzondere interventiemiddelen eigen aan het risico, de inventaris van de gevaarlijke producten of gevaarlijke activiteiten en de lijst van de verantwoordelijke personen en hun bereikbaarheidsgegevens;

3° wat betreft de bepaling van de noodplanningszone(s) bedoeld in § 1, 1° van artikel 6 van het koninklijk besluit van 22 mei 2019, minimaal:

a) de instelling van perimeters en de bijzondere organisatie van de interventie terreinen, waaronder de plaats van de CP-Ops en de VMP;

b) de relevante geografische, demografische en economische factoren;

c) de andere risico's.

Uitzonderingen:

Wanneer de provinciegouverneur van oordeel is dat een of meerdere de hierboven genoemde elementen niet van toepassing is op een welbepaald risico, licht hij de redenen hiervoor toe in het BNIP.

Indien de verantwoordelijke van het risico niet verplicht is door of krachtens specifieke wetgeving met betrekking tot dit risico om op eigen initiatief informatie te verstrekken, vraagt de bevoegde overheid naar die informatie. Die informatie wordt binnen een redelijke termijn meegedeeld.

d) Algemene principes voor de NIP:

Het nood- en interventieplan dient bovendien overeen te stemmen met de nationale noodplannen. De overeenstemming van het plan bij de afkondiging van de federale fase en bij de overgang van de provinciale naar de federale fase zullen ook nagegaan worden in het kader van de goedkeuringsprocedure.

Het plan zal eveneens beoordeeld worden in vergelijking met het voorgaande plan. De opmerkingen die werden gemaakt bij de voorgaande goedkeuring zullen opnieuw geanalyseerd worden.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

4. Beslissing

Het plan is goedgekeurd wanneer het voldoet aan de bovenstaande criteria.

Het Nationaal Crisiscentrum kan bijkomende informatie of aanpassingen aan het plan vragen op basis van bepaalde opmerkingen.

De termijn tussen het versturen van het schrijven, dat de opmerkingen bevat en/of de ontbrekende elementen vermeldt, en de ontvangst van het aangepaste plan bedraagt bij voorkeur maximum 3 maanden.

Indien het plan niet voldoet aan één of meer wettelijke en reglementaire vereisten, dan zal het niet goedgekeurd worden.

De goedkeuringsbeslissing wordt genomen bij ministerieel besluit.

5. Kennisgeving van de beslissing

De beslissing zal schriftelijk bezorgd worden aan de bevoegde overheid, die op haar beurt de provinciale veiligheidscol van de beslissing op de hoogte brengt.

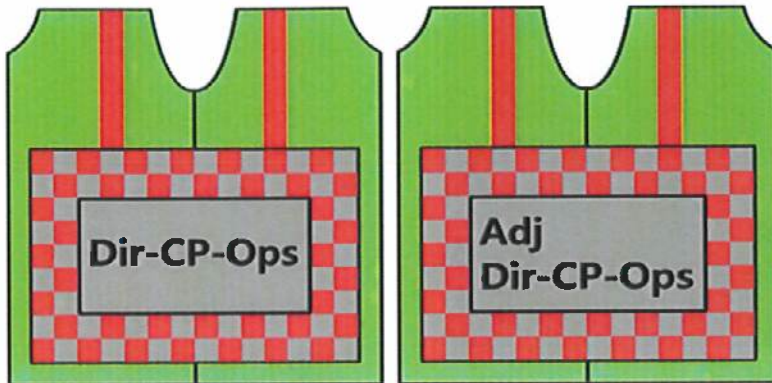
6. Aanpassingen

Elke wijziging volgend op de goedkeuring van het plan moet gemeld worden via het nationaal veiligheidsportaal. Enkel de substantiële wijzigingen vereisen een nieuwe goedkeuring, waarbij de gewijzigde punten duidelijk aangegeven worden per elektronische communicatie.

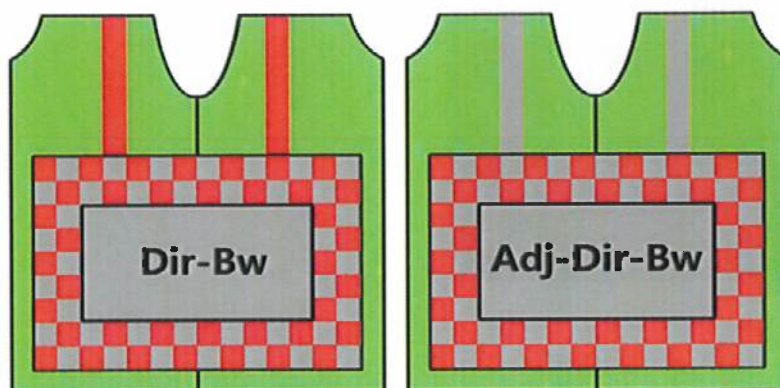
Bijlage 3 : Herkenbaarheid op het terrein

1. Herkenbaarheid op het terrein – de Dir-CP-Ops

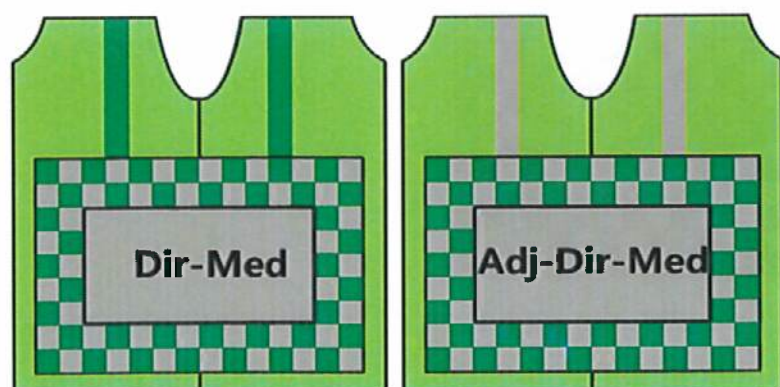

2. Herkenbaarheid op het terrein – de directeurs van de disciplines

2.1. Discipline 1

2.2. Discipline 2

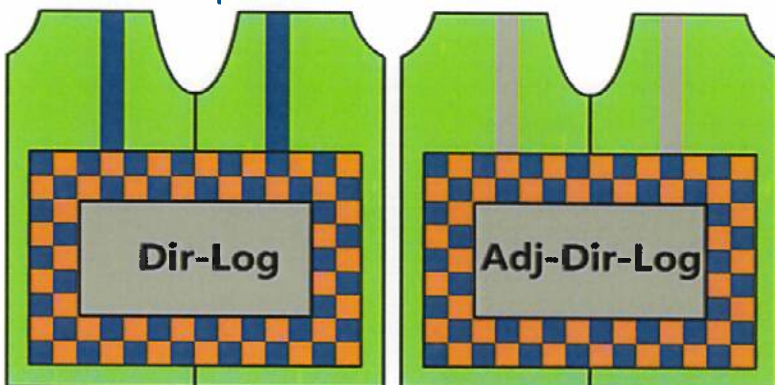

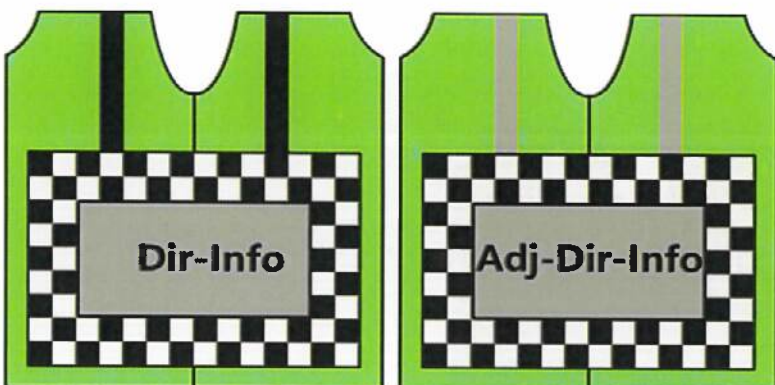
2.3. Discipline 3

2.4. Discipline 4

2.5. Discipline 5

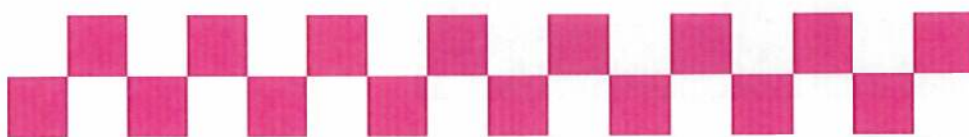
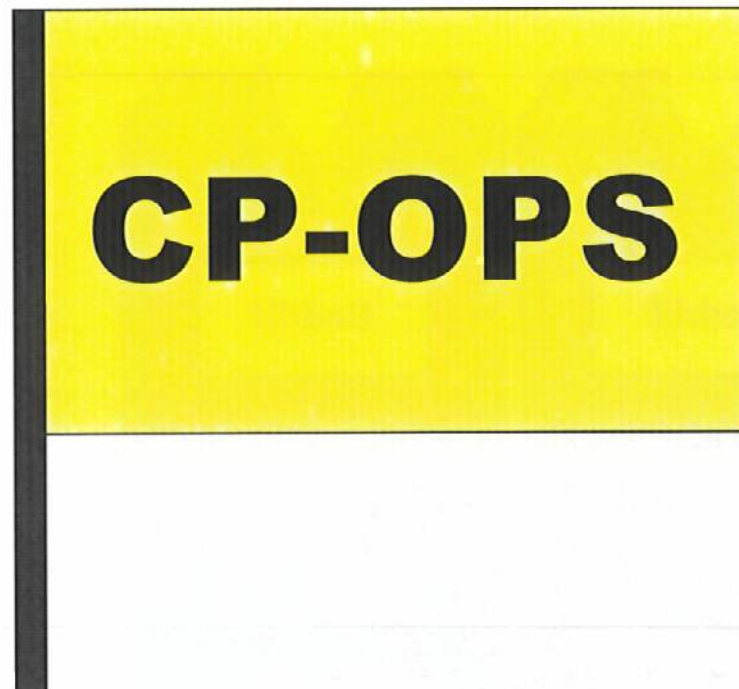

De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing

3. Herkenbaarheid op het terrein – de CP-Ops

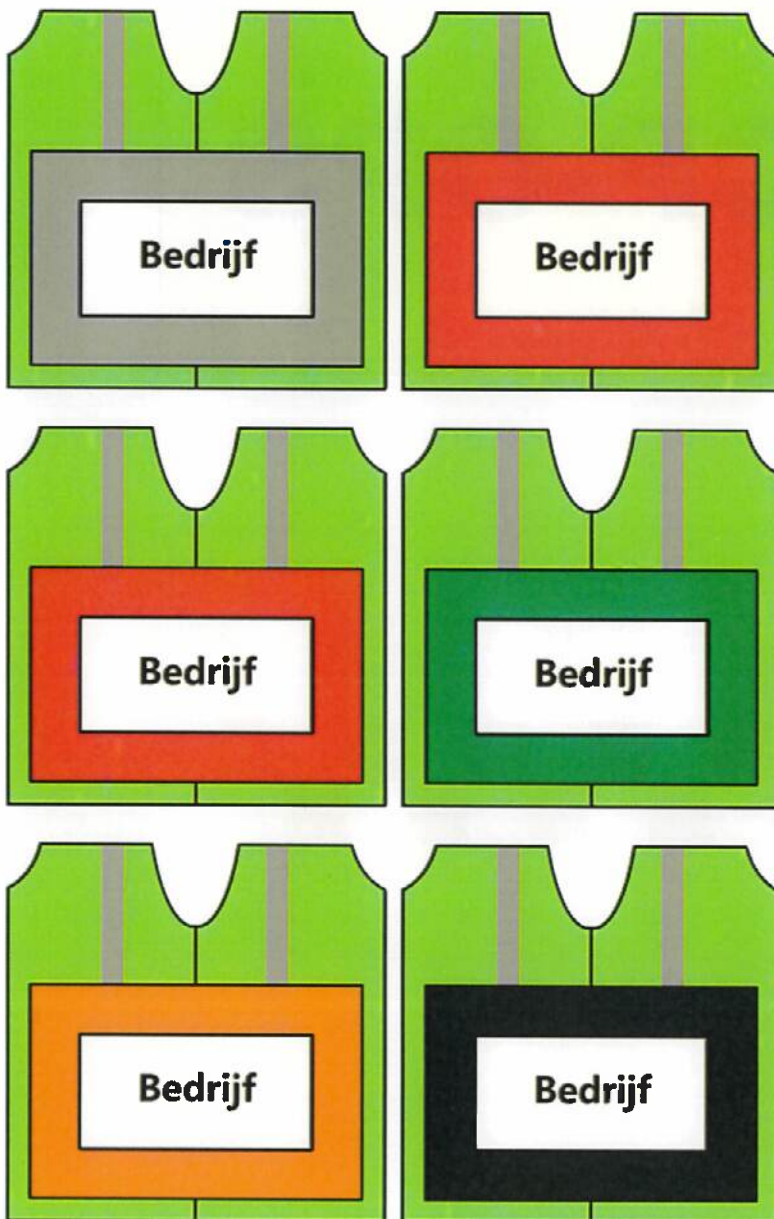
Voorbeelden van identificatie coördinatie-infrastructuur CP-Ops:

4. Herkenbaarheid op het terrein – anderen intervenanten

Voorbeelden van hesjes in het kader van een noodsituatie waarbij een onderneming betrokken is.

De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing

5. Herkenbaarheid op het terrein – de linten

Afbakening van de zones

Rode zone

Oranje zone

Gele zone

De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing

Bijlage 4 : Bepalingen betreffende discipline 1

De hierna volgende aanbevelingen zijn specifiek bedoeld voor de leden van discipline 1 die belast zijn met de hulpverleningsoperaties, met name de hulpverleningszones en de Civiele Bescherming.

Deze aanbevelingen vormen een hulp bij de opstelling van zowel de monodisciplinaire interventieplannen als bij de uitvoering van de (operationele en beleidsmatige) opdrachten van discipline 1.

INLEIDING – DISCIPLINE 1 EN DE MULTIDISCIPLINAIRE SAMENWERKING

Alle intervenanten hebben de plicht om de competenties en de bevoegdheden van eenieder te respecteren en om in goede verstandhouding samen te werken aan de realisatie van het algemeen belang en de dienstverlening aan de bevolking. Dit, in naleving van het strikte kader van het mandaat dat hen is toegekend en volgens de regels die opgelegd worden door de deontologie, de ethiek, het gezond verstand en de hoffelijkheid die vereist wordt van de leden van de verschillende diensten en disciplines, zonder enige neiging tot competitie of rivaliteit.

De leden van de hulpverleningszones en de Civiele Bescherming mogen zich niet spontaan naar de plaats van de noodsituatie begeven, maar moeten optreden overeenkomstig de instructies van de bevelvoerders en zich ter beschikking houden van de dienst waartoe ze behoren.

Positie van discipline 1 ten opzichte van discipline 2

Een lid van discipline 1 heeft geen bevoegdheid inzake bevelvoering, injunctie of verbod ten opzichte van een lid van discipline 2 voor wat betreft de eerste zorgen en het vervoer van een (verkeers)slachtoffer of een zieke persoon.

Zodra hulpverleners-ambulanciers die deel uitmaken van de brandweer ingezet worden in ziekenwagens, behoren ze tot discipline 2 en zijn ze als dusdanig onderworpen aan de operationele leiding van de Dir-Med, in overleg met de Dir-CP-Ops.

Positie van discipline 1 ten opzichte van discipline 3

In de eerste fase van de noodsituatie zijn de dringende hulpverleningsoperaties en de medische hulpverlening prioritair ten opzichte van de gerechtelijke bevindingen van de politiediensten. Overeenkomstig artikel 3, 13° van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg en de ministeriële omzendbrief van 4 maart 2008 inzake de bevoegdheid van de brandweer tot het regelen van het wegverkeer bij een interventie op de openbare weg kan de brandweer ertoe worden gebracht het verkeer te regelen, in afwachting van de komst van discipline 3, wanneer de situatie het toelaat en voor zover het de dringende hulpverleningsoperaties niet in het gedrang brengt.

Het is van belang dat de organisatie van de hulpverlening niet gehinderd of vertraagd wordt als gevolg van zowel administratieve als gerechtelijke operaties van de politie. Niettemin waken de

intervenanten van de discipline 1, 2, 4 en 5 in de mate van het mogelijke over de bewaring van de sporen en bewijsstukken om het gerechtelijk onderzoek niet te verhinderen.

Positie van discipline 1 ten opzichte van discipline 4

De diensten die belast zijn met de logistieke ondersteuning houden zich ter beschikking van de andere disciplines. Er wordt overleg gepleegd binnen de CP-Ops tussen de directeurs van de disciplines die nood hebben aan een logistieke ondersteuning en de Dir-Log.

Van zodra logistieke medewerkers die deel uitmaken van de brandweer, politie, ... ingezet worden in multidisciplinaire logistieke taken, behoren ze tot discipline 4 en zijn ze als dusdanig onderworpen aan de operationele leiding van de Dir-Log, in overleg met de Dir-CP-Ops.

Positie van discipline 1 ten opzichte van discipline 5

De organisatie van de informatie komt uitsluitend toe aan de Dir-Info op operationeel niveau, of de Dir-D5 op beleidsniveau aangeduid door de bevoegde overheid (naargelang de fase: de bevoegde burgemeester, gouverneur of minister).

Zonder uitdrukkelijke delegatie van de bevoegde overheid zijn de leden van discipline 1, hun woordvoerder inbegrepen, niet belast met de informatieverstrekking aan de media.

Als de operationele coördinatie niet gepaard gaat met een beleidscoördinatie, kan de woordvoerder van de hulpverleningszone of de politie de rol van Dir-Info op zich nemen en kan de Dir-CP-Ops belast worden door de bevoegde overheid met de alarmering van en de informatie aan de bevolking. Wanneer een lid van een interventiedienst wordt aangeduid als Dir-Info, wordt hij ontheven van zijn eerste functie om zich voor de duur van zijn aanstelling volledig te kunnen wijden aan de opdrachten van discipline 5.

De Dir-Info kan vooraf persoonlijk worden aangeduid in het lokaal monodisciplinair interventieplan van discipline 5 of kan worden gekozen op het moment zelf. Desalniettemin moet er steeds op lokaal vlak een voorafgaand akkoord over dit principe bestaan, dat opgenomen is in het monodisciplinair interventieplan van discipline 5, en moet dit besproken zijn in de veiligheidscel.

Het is bijzonder aangewezen dat de leden van discipline 1, hun woordvoerder inbegrepen, blijk geven van kiesheid en terughoudendheid wat betreft het maken van foto's of video-opnames op de plaats van een noodsituatie, op welke manier dan ook (fototoestel, GSM, camera, ...) en hun eventuele communicatie aan de media. Tenzij er een wettelijke bepaling bestaat die het maken van beelden vereist, de betrokken persoon zijn of haar expliciete toestemming heeft gegeven of de vitale belangen van een persoon vereisen dat er beelden worden gemaakt, is het aangeraden om geen foto's of video-opnames te maken. Ook de verspreiding van dit materiaal achteraf kan niet.

Er kan hier worden verwezen naar het beroepsgeheim en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, met inbegrip van de GDPR die moet worden nageleefd.

Operationele communicatie en informatie – Multidisciplinair overleg

Wanneer de noodzaak zich voordoet en eventueel reeds voorafgaand aan de installatie van de CP-Ops en de afkondiging van een fase, lichten de verantwoordelijken van de verschillende disciplines elkaar

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

in en overleggen ze via de telecommunicatiemiddelen, zoals de multidisciplinaire radiocommunicatiegroepen. De leidinggevendenden van de operationele diensten van de verschillende disciplines moeten toegang hebben tot deze multidisciplinaire communicatiegroepen, zowel op lokaal, zonaal, provinciaal als op federaal niveau.

De hulpverleningszones waken in het bijzonder over de voorbereiding van de multidisciplinaire communicatie met de vertegenwoordigers van de andere disciplines en diensten (naburige hulpverleningszones, de Civiele Bescherming, noodcentrale 112, diensten voor dringende medische hulp, mobiele urgentie- en reanimatiediensten, lokale en federale politie, diensten van het Rode Kruis, gespecialiseerde diensten, ...).

In afwachting van de oprichting van de CP-Ops laten deze multidisciplinaire communicatiegroepen de operationele diensten en voornamelijk de Dir-Bw toe:

- om de interventierichtlijnen afkomstig van de verantwoordelijken van de verschillende disciplines door te geven aan de disciplines;
- om de informatie uit te wisselen met het oog op de bescherming van de intervenanten en de bevolking

1. DE INTERVENTIE VAN DE HULPVERLENINGSZONES EN DE CIVIELE BESCHERMING

1.1. NIET-LIMITATIEVE DEFINITIE VAN DE OPDRACHTEN EN TAKEN BETREFFENDE DE HULPVERLENINGSOPERATIES

Krachtens het koninklijk besluit van 22 mei 2019 en het koninklijk besluit van 10 juni 2014 tot bepaling van de opdrachten en taken van civiele veiligheid uitgevoerd door de hulpverleningszones en de Civiele Bescherming zijn de opdrachten en taken betreffende de hulpverleningsoperaties de volgende:

- de opdrachten uitoefenen betreffende de hulpverleningsoperaties voorzien door artikel 11, §1, 1°, 3° en 4° van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid;
- het uitvoeren van de opvorderingen zoals beslist in het kader van de opdrachten zoals bedoeld in artikel 11 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid, overeenkomstig artikel 181 van diezelfde wet;
- in afwachting van de oprichting van de CP-Ops, de bevoegde overheid en de noodcentrale 112 informeren, en de operationele coördinatie met de andere disciplines garanderen;
- de redding van de bevolking in de rode zone, zoals bedoeld in artikel 38, §1, 1° van dit besluit garanderen, inclusief het schuilen of de evacuatie indien nodig, wanneer door de aard van de noodsituatie bijzondere beschermingsuitrusting noodzakelijk is.

De uitvoering van deze taken en opdrachten door de interventiediensten veronderstelt onder andere:

- de verzameling, de behandeling en de voorafgaandelijke analyse van de inlichtingen, de informatie en de gegevens betreffende de aanwezige risico's in de interventiesector;
- de deelname aan de veiligheidsceel;
- de deelname aan de opstelling van de nood- en interventieplannen;
- het informeren, opleiden en voorafgaandelijk trainen van het interventiepersoneel van discipline 1;
- in voorkomend geval, het onmiddellijke beheer van de noodsituatie met de gepaste middelen:
  - o de beeldvorming en de afstemming met andere intervenanten;
  - o de bronbestrijding (bv. blussen, indammen, ...);
  - o het nemen van tegenmaatregelen om de uitbreiding van de gevolgen van het incident te voorkomen;
  - o het in veiligheid brengen en/of de evacuatie van de personen en/of de gevaarlijke stoffen;
  - o de opsporing, ontzetting, redding en in veiligheid brengen van personen;
  - o de bescherming van de goederen;
- de eerste bepaling en de voorlopige organisatie van de interventiezone en van de veiligheidsperimeters;
- de oprichting van een CP-Ops op het terrein, met de eventuele samenwerking van andere disciplines of diensten;
- de verwittiging van de bevoegde overheden met het oog op de afkondiging van een fase;
- deelname aan de operationele en beleidscoördinatie in het kader van de multidisciplinaire samenwerking;
- het organiseren van een monodisciplinaire opschaling;
- de opvoering van personen (natuurlijke of rechtspersonen) en goederen (roerende of onroerende).

1.2. ALGEMENE INTERVENTIEMODALITEITEN

1.2.1. Beschermingsmaatregelen voor de werknemers en de intervenanten

Krachtens boek I Algemene beginselen van de codex over het welzijn op het werk is elke werkgever verantwoordelijk voor de structurele, planmatige aanpak van preventie (...) door middel van een dynamisch risicobeheersingssysteem. Bovendien dient de werkgever zijn beleid inzake het welzijn aan te passen in functie van de verkregen ervaring, de evolutie van de werkmethoden of van de werkomstandigheden.

Dit besluit inzake welzijn op het werk is van toepassing op alle activiteiten van discipline 1 (onderhoud van het materieel, oefeningen, demonstraties, interventies, ...).

Het wordt bovendien aanbevolen dat de hulpverleningszones en de Civiele Bescherming een lijst opstellen en risicoanalyses uitvoeren voor de gevaarlijkste activiteiten op basis van de door de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (FOD WASO) uitgewerkte of nog uit te werken methodes.

1.2.2. Sanctie voor schuldig verzuim

Artikel 422ter van het Strafwetboek dat stelt dat:

“wordt gestraft hij die, hoewel hij in staat is het te doen zonder ernstig gevaar voor zichzelf of voor anderen, weigert of nalaat aan iemand die in gevaar verkeert, de hulp te bieden waartoe hij wettelijk wordt opgevorderd; hij die, hoewel daartoe in staat, weigert of nalaat het werk of de dienst te doen of de hulp te verlenen waartoe hij wordt opgevorderd bij ongeval, beroering, schipbreuk, overstroming, brand of andere rampen, evenals in geval van roverij, plundering, ontdekking op heterdaad, vervolging door het openbaar geroep of van gerechtelijke tenuitvoerlegging.”

De rechtspraak⁴⁷ erkent dat, om van ‘schuldig verzuim’ te kunnen spreken, er rekening gehouden dient te worden met de ernst van het gevaar op het moment van de weigering tot interventie, zonder de mogelijke efficiëntie van deze interventie in overweging te nemen. Het komt de rechterlijke macht toe om feitelijk soeverein te oordelen.

Een lid van discipline 1 is niet verplicht om een taak uit te voeren die een groot en objectief gevaar inhoudt voor zichzelf. In geval van dringende noodzaak, mogen de leden van discipline 1 niettemin blootgesteld worden aan ongewone risico's teneinde het voorkomen van een groter gevaar of om personen te redden met behulp van de adequate beschermingsmiddelen.

1.2.3. Beschermingsmaatregelen voor personen en voor de bevolking

De leden van discipline 1 geven voorrang aan de directe en indirecte bescherming van personen en de bevolking ten opzichte van goederen.

2. DE OPSTELLING VAN DE NIP

2.1. DE ROL VAN DISCIPLINE 1 IN DE PROVINCIALE EN GEMEENTELIJKE VEILIGHEIDSCELLEN

De vertegenwoordiger van discipline 1 binnen de provinciale veiligheidscel wordt aangeduid onder de zonecommandant(en) van de bevoegde hulpverleningszone(s) of de door zonecommandant aangeduide vertegenwoordiger(s) binnen de provincie, die beschikken over het bekwaamheidsattest Dir-CP-Ops, en die zijn opgenomen in het provinciaal monodisciplinair interventieplan. Hij kan zich laten bijstaan door andere officieren die zijn opgenomen in de lijst in het provinciaal monodisciplinair interventieplan.

Bij de opstelling van de provinciale BNIP, worden de betrokken zonecommandanten en de betrokken vertegenwoordiger van de directie Civiele Bescherming van de Algemene Directie Civiele Veiligheid (ADCV) eveneens uitgenodigd.

In de gemeentelijke veiligheidscel wordt discipline 1 vertegenwoordigd door de zonecommandant van de bevoegde hulpverleningszone, of een door hem aangeduide vertegenwoordiger. Hij kan zich laten

⁴⁷ Zie o.a. Luik, 25 juni 1986, Pas., 1986, II, p.164.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

bijstaan door een officier van een naburige zone die eveneens intervenueert op het grondgebied van de gemeente. De gemeenten regelen onder elkaar de modaliteiten voor de eventuele vergoeding.

De hulpverleningszones en de Civiele Bescherming hebben, ten opzichte van de bevoegde overheden en noodplanningscoördinatoren, een plicht inzake ondersteuning, advies, informatie en opvolging van de uitvoering van de taken waarvoor een engagement werd aangegaan tijdens de veiligheidscellen.

Het overleg met de burgemeesters, de gouverneurs en de noodplanningscoördinatoren voor alle door een hulpverleningszone beschermde gemeenten en (delen van) provincies moet optimaal zijn.

De zonecommandanten moeten ook regelmatig contact onderhouden met de vertegenwoordigers van de andere disciplines en diensten teneinde de gezamenlijke interventies zo goed mogelijk voor te bereiden (Civiele Bescherming, diensten voor dringende medische hulp, gezondheidsinspecteurs, Dir-Med, diensten van het Rode Kruis, lokale en federale politie, gespecialiseerde openbare en privé-diensten die logistieke ondersteuning kunnen bieden).

2.1.1. Samenwerking van de zonecommandant met de noodplanningscoördinatoren

De zonecommandant van de bevoegde hulpverleningszone of zijn afgevaardigde, alsook de vertegenwoordiger van de directie Civiele Bescherming van ADCV, werken samen met de gemeentelijke en provinciale noodplanningscoördinatoren, zowel binnen de veiligheidscel als binnen het coördinatiecomité, maar zij kunnen deze functie niet zelf uitoefenen.

2.1.2. De deelname aan de opstelling van de ANIP, de BNIP en de Voorafgaande Interventieplannen (VIP)

De zonecommandanten en de vertegenwoordigers van de directie Civiele Bescherming van ADCV werken samen met de bevoegde overheden en noodplanningscoördinatoren, met het oog op de opstelling en de uitvoering, indien nodig, van de ANIP en BNIP.

De hulpverleningszones en de Civiele Bescherming actualiseren continu de gegevens die hen betreffen en communiceren deze aan de noodplanningscoördinator.

Net als de verantwoordelijken van de andere disciplines en diensten werken de zonecommandanten samen met de verantwoordelijken van de bedoelde inrichtingen en sites en waken ze erover dat ze alle noodzakelijke informatie verkrijgen voor de uitwerking van de BNIP.

De hulpverleningszones hebben tevens het opstellen van VIP als opdracht. Om VIP te kunnen opstellen zal elke uitbater en elke eigenaar van een gebouw, met uitzondering van de woningen, verplicht kunnen worden om de nodige medewerking te verlenen voor het opstellen van VIP. De hulpverleningszone bepaalt zelf of de uitbater dan wel de eigenaar van het gebouw de informatie moet aanleveren. Een VIP is in principe overbodig voor woningen. Ter bescherming van de woning en omwille van het respect voor het privéleven werden de woningen uitgesloten uit het toepassingsgebied. "Woning" heeft ook betrekking op het privé-gedeelte van een appartement.

2.1.2.1. Bijdrage van discipline 1 aan de opstelling van de ANIP

De hulpverleningszones en de Civiele Bescherming dragen bij aan de opstelling van de gemeentelijke en provinciale ANIP, in het bijzonder door de essentiële gegevens die hen betreffen te communiceren en die hierna beschreven worden:

1° Algemene informatie

- a) Overzicht van de betrokken functies;
- b) Inventaris van de risico's;
- c) Lijst van de diensten en de middelen die ingezet kunnen worden.

2° Modaliteiten van organisatie van de oefeningen, evenals hun frequentie

De zonecommandant of zijn vertegenwoordiger binnen de veiligheidsceel zal rekening houden met de volgende basisprincipes:

- a) Constant herinneren aan de essentiële doelen van de organisatie van oefeningen;
- b) Aandacht besteden aan het veiligheidsaspect van de intervenanten en van andere betrokkenen;
- c) Handelen via opeenvolgende stappen en op progressieve wijze ;
- d) De volgende punten voorzien:
  - indien mogelijk, één of meerdere waarnemer(s) van de discipline;
  - de aanwezigheid op strategische plaatsen van fotografen en/of cameramensen die bij voorkeur tot de discipline behoren en belast zijn met het in het bijzonder volgen van de leden die een coördinerende functie vervullen in het apparaat.

Natuurlijk is het absoluut niet de bedoeling de foto's / beelden mee te geven aan het publiek. Er kan hier worden verwezen naar het beroepsgeheim en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, met inbegrip van de GDPR die moet worden nageleefd. Het gaat hier om leermomenten. Foto's en beelden kunnen louter voor interne doeleinden worden gebruikt, mits een juridische basis het gebruik van beeldmateriaal toestaat of op basis van de expliciete toestemming van de betrokken personen.

3° Methodologie van de bijwerking van de NIP

De zonecommandant zal erop toezien dat een lid van de dienst (en eventueel een plaatsvervanger) aangeduid wordt die belast zal worden met de bijwerking van de NIP voor wat betreft de rubrieken die discipline 1 aanbelangen.

2.1.2.2. Bijdrage van discipline 1 aan de opstelling van de BNIP

De hulpverleningszones en de Civiele Bescherming dragen bij tot de opstelling van de gemeentelijke en provinciale BNIP, in het bijzonder door:

- het aanbrengen van de essentiële gegevens die hen aanbelangen;
- de voorstelling van de nuttige elementen voor de evaluatie van het risico.

Hun uitwerking betreft in het bijzonder de volgende rubrieken:

1° De beschrijving van het betreffende risico en de vastlegging van de noodplanningszones

De hulpverleningszone en de Civiele Bescherming :

- onderzoeken de elementen die verstrekt werden inzake de aard, de kwalificatie en de kwantificering van het betreffende risico;
- geven hun advies als specialist;
- stellen vooraf de noodplanningszone en haar mogelijke onderverdelingen voor (zie de definitie in art. 1, 9° van het koninklijk besluit van 22 mei 2019) in functie van het maximale potentiële risico.

2° De bijzondere interventiemiddelen

De hulpverleningszone en de Civiele Bescherming :

- nemen, indien van toepassing, kennis van het technisch dossier betreffende de bijzondere interventiemiddelen (die eigen zijn aan de inrichting of binnen de onderneming) dat opgesteld is door de veiligheidsverantwoordelijke van de inrichting of de preventieadviseur van de onderneming;
- informeren naar het bestaan van eventuele hulpmiddelen eigen aan het risico, zoals:
  - de mogelijkheden van rook- en warmteafvoer (RWA);
  - de opvang of afvoersystemen voor bluswater en gevaarlijke stoffen;
  - speciale apparaten voor compartimentering en afvoer;
  - de luchtbehandelings- en ventilatie-installaties;
  - een centraal bedieningspaneel dat bedoeld is om bepaalde elementen van de luchtbehandelings-, ventilatie-, elektrische en energie-installaties te bedienen;
  - de lokalen of ruimten die in overdruk geplaatst worden;
- stellen een lijst op van de bijzondere middelen:
  - die toebehoren aan de hulpverleningszone;
  - die beschikbaar zijn in de Civiele Bescherming;
  - die eventueel ter plaatse voorzien zijn door de verantwoordelijke van de inrichting of de onderneming;
  - die ingezet moeten worden in geval van een interventie in de betrokken inrichting of onderneming.

3° De ongevallenscenario's en interventieprocedures voor elk scenario

In functie van de omvang van de schade of van de voorziene risico's, plannen de hulpverleningszone en de Civiele Bescherming voor discipline 1:

- de in te zetten externe menselijke en materiële middelen om de noodsituatie te beheersen;

- de aan te vragen versterkingen bij de naburige diensten.
- 4° De organisatie van de coördinatie van de operaties

In functie van de omvang van de schade of van de voorziene risico's en van de ingezette externe middelen, plannen de hulpverleningszone en de Civiele Bescherming voor discipline 1:

- de regels voor de inzet van het leidinggevend personeel en de administratieve ondersteuning;
- de coördinatiemodaliteiten bij de toename van de menselijke en materiële middelen.

- 5° De beschermingsmaatregelen voor de personen en de goederen

In functie van de omvang van de schade of van de voorziene risico's, stellen de hulpverleningszone en de Civiele Bescherming de beschermingsmaatregelen voor de personen (interventiepersoneel, buurtbewoners, naburige bevolking) en voor de goederen voor.

- 6° De eventuele locaties van de CP-Ops

De hulpverleningszone stelt verschillende mogelijke locaties voor van de CP-Ops, in functie van de dominante windrichting en eventuele andere risico's.

2.1.3. Redactionele stuurgroep van de provinciale BNIP met betrekking tot de bijzondere risico's betreffende de Seveso-ondernemingen

Bij de opstelling van een Seveso-BNIP roept de gouverneur een redactionele stuurgroep bijeen, bestaande uit leden van de provinciale veiligheidscel en de veiligheidscel van de gemeente waar de betrokken inrichting zich bevindt (en eventueel van de andere getroffen gemeentes).

De officieren van de betrokken hulpverleningszones en van de Civiele Bescherming moeten noodzakelijkerwijze betrokken worden bij de werkzaamheden van deze provinciale redactionele stuurgroepen.

Op basis van het ministerieel besluit van 20 juni 2008 tot vaststelling van de criteria waarmee door de exploitant moet rekening gehouden worden bij het afbakenen van het gebied dat door een zwaar ongeval zou kunnen worden getroffen⁴⁸, moeten er drie gevarencellen ingesteld worden:

- 1° de zone van onmiddellijk gevaar waar de effecten van het ongeval onomkeerbare of letale gevolgen kunnen hebben, zelfs bij korte blootstelling;
- 2° de risicozone waar de effecten van het ongeval ernstige, directe of indirecte, onmiddellijke of later optredende gevolgen kunnen hebben;
- 3° de waakzaamheidszone waar de effecten van het ongeval gevoelige personen kunnen treffen of niet-verwittigde personen kunnen verontrusten.

Met deze zones van onmiddellijk gevaar, de risico- en waakzaamheidszones kan in bepaalde omstandigheden rekening gehouden worden om de uitsluitings-, de isolatie- en de ontradingsperimeter te bepalen, maar niet noodzakelijk. Er moet rekening gehouden worden met de

⁴⁸ B.S. 27 augustus 2008.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

omstandigheden van de noodsituatie om de interventiezone af te bakenen teneinde de intervenanten en de bevolking zo goed mogelijk te beschermen.

2.1.4. Opleidingen en oefeningen van discipline 1

De hulpverleningszones en de Civiele Bescherming organiseren regelmatig en in onderling overleg, met de hulp van deskundigen:

- monodisciplinaire opleidingen inzake de noodplanning en het crisisbeheer;
- monodisciplinaire oefeningen bestemd voor het personeel (tabletop- of commandopostoefening);
- monodisciplinaire oefeningen met inzet op het terrein;
- en nemen deel aan de multidisciplinaire oefeningen (van de staf of met inzet op het terrein).

2.2. HET MONODISCIPLINAIR INTERVENTIEPLAN VAN DISCIPLINE 1

2.2.1. Algemeenheden, structuur en minimale inhoud van het monodisciplinair interventieplan

Het monodisciplinair interventieplan regelt de wijze waarop menselijke en materiële middelen kunnen worden ingezet en eventueel opgeschaald, en bepaalt de procedure voor het inzetten van interne en externe middelen door de eerste interveniërende hulpverleningszone. Het voorziet de onmiddellijke en dringende maatregelen die deze eerste interveniërende hulpverleningszone moet treffen wanneer bij een gebeurtenis haar interventiemiddelen onvoldoende zijn en (bijkomende of speciale) versterking noodzakelijk is, of wanneer er nood is aan coördinatie. Het monodisciplinair interventieplan bepaalt de oproepprocedures en de interventiemodaliteiten van de diensten die kunnen interveniëren in discipline 1.

Het monodisciplinair interventieplan voor discipline 1 wordt opgesteld door de zonecommandant van de territoriaal bevoegde hulpverleningszone in overleg met de vertegenwoordiger van de directie Civiele Bescherming van ADCV, en eventueel met andere zonecommandanten van hulpverleningszones.

Zoals vermeld in het corpus van deze ministeriële omzendbrief is het aanbevolen om multidisciplinair overleg te plegen vanaf het stadium van de opstelling van de plannen.

Bij het opstellen van een monodisciplinair interventieplan is het nuttig om de naburige hulpverleningszones en de bevoegde Civiele Bescherming te betrekken.

Daarnaast kunnen ook de diensten en organen die tot de andere disciplines behoren (lokale en federale politie, diensten voor dringende medische hulp, mobiele urgentie- en reanimatiediensten, diensten van het Rode Kruis, ziekenhuizen, gerechtelijke overheden, transportdiensten, uitbaters, enz.) bij de opstelling van dit monodisciplinair interventieplan betrokken worden indien dit nuttig of nodig wordt geacht.

Het monodisciplinair interventieplan kan geactiveerd worden door de persoon die de rol van Leider van de Operaties (LVO) waarneemt, onafhankelijk van de afkondiging van een fase van het NIP. De LVO is de officier met de hoogste graad van de zone op wiens grondgebied de interventie plaatsvindt en die aanwezig is op het interventieterrein. Hij neemt de eerste organisatie van de hulpverleningsoperaties op zich, in afwachting van de aanstelling van de Dir-Bw.

In geval van nood treft de LVO, respectievelijk de Dir-Bw alle nodige maatregelen, overeenkomstig het monodisciplinair interventieplan.

Wanneer de omstandigheden het vereisen en in afwachting van de installatie van de CP-Ops en van het coördinatiecomité, kan de LVO, respectievelijk de Dir-Bw suggereren aan de verantwoordelijken van de andere disciplines om hun monodisciplinair interventieplan te activeren.

In tussentijd overleggen de verantwoordelijken van de disciplines:

- ofwel door middel van het motorkapoverleg;
- ofwel door de tussenkomst van de noodcentrale 112;
- ofwel rechtstreeks met behulp van de multidisciplinaire communicatiegroep (ASTRID-netwerk).

2.2.1.1. Inhoud en verspreiding

Het monodisciplinair interventieplan regelt de modaliteiten voor de interventie en de versterking van discipline 1, overeenkomstig de minimale inhoud die hierna beschreven is.

- Alarmering;
- Vertrek voor interventie;
- Versterkingen;
- Verdeling van de taken van de officieren en de interventieteams;
- Communicatie;
- Commando;
- Aflossing van het commando in de verschillende fasen;
- Middelen die onmiddellijk ingezet kunnen worden;
- Reservemiddelen;
- Interactie met de andere disciplines;
- Informatie van de andere disciplines inzake de aanwezige en mogelijke gevaren;
- Organisatie van het multidisciplinair overleg inzake de te ondernemen acties;
- Veiligheidsmaatregelen voor de intervenanten.

2.2.1.2. Samenstelling van een monodisciplinaire staf voor het crisisbeheer

De zonecommandanten en de brandweerofficieren vormen, binnen elke hulpverleningszone, een team voor het crisisbeheer met een wachtdienst en een oproepstelsel. De zonecommandanten van een hulpverleningszone verdelen de functies en taken, onder voorbehoud van de bepalingen in artikel 18, §2 van het koninklijk besluit van 22 mei 2019:

- de Dir-CP-Ops, indien de bevoegde overheid geen lid van een andere discipline heeft aangeduid voor het uitoefenen van deze functie;
- de Dir-Bw;

De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing

- de adviseur belast met de evaluatie van de risico's voor het interventiepersoneel als de Dir-CP-Ops deze functie heeft toegekend aan een lid van de discipline 1;
- de vertegenwoordigers van D1 in het CC-Gem en/of in het CC-Prov, op basis van de bepalingen in het monodisciplinair interventieplan.

Om al deze functies te vervullen kunnen samenwerkingsakkoorden gesloten worden tussen hulpverleningszones.

2.2.1.3. Typestructuur van het monodisciplinair interventieplan D1

De monodisciplinaire interventieplannen van discipline 1 worden opgesteld volgens de typestructuur die vermeld is in bijlage 4.1.

2.2.1.4. Activering van het monodisciplinair interventieplan

De LVO, respectievelijk de Dir-Bw kan het monodisciplinair interventieplan activeren voor of zelfs zonder de afkondiging van een fase door de overheid. Vanaf de activering van het monodisciplinair interventieplan informeert en adviseert de verantwoordelijke van discipline 1 de burgemeester van de plaats van de interventie.

Voor de activering van het monodisciplinair interventieplan houdt men onder andere rekening met onderstaande parameters:

- noodzaak aan bijkomende middelen, zowel materieel als personeel;
- mogelijke evolutie van de noodsituatie;
- noodzaak aan coördinatie tussen de verschillende capaciteiten en diensten van één discipline;
- ...

De activering van een monodisciplinair interventieplan moet (achteraf) bevestigd worden en volgens de opgestelde regels ondertekend worden, zoals voorzien in het formulier in bijlage 4.2.

3. DE OPERATIES VAN DISCIPLINE 1: COORDINATIE – BEVELVOERING – COMMUNICATIE

3.1. DE NOODCENTRALE 112

De noodcentrales 112 kunnen worden bijgestaan door de monodisciplinaire dispatchings van discipline 1. Er worden redundante communicatiemiddelen voorzien teneinde de permanente informatie-uitwisseling tussen deze niveaus te garanderen.

De noodcentrales 112 en de monodisciplinaire dispatchings van discipline 1 moeten beschikken over cartografieën, ANIP, BNIP, VIP, monodisciplinaire interventieplannen en verzamelingen van de interventieprocedures. Deze documenten moeten op papier en eventueel digitaal beschikbaar zijn. Ook toegang tot het nationaal veiligheidsportaal is cruciaal.

Op vraag van de LVO, doet de noodcentrale 112 het volgende:

- verwittigen van de Dir-Bw, de Dir-CP-Ops en de directeurs van de andere disciplines;
- mobiliseren van de middelen van de verschillende disciplines in functie van de noden;
- informeren van de bevoegde overheden en de noodplanningscoördinatoren;

- zorgen voor een constante informatie-uitwisseling met het 101-centrum en de betrokken politiezone.

3.2. DE OPERATIONELE COORDINATIE

Tijdens een hulpverleningsoperatie is de LVO belast met de evaluatie van de noodsituatie en met de voorlopige leiding van de hulpverleningsoperaties en dit in nauw overleg met de andere disciplines. Hij neemt de eerste organisatie van de hulpverleningsoperaties op zich, in afwachting van de aanstelling van de Dir-Bw⁴⁹. De Dir-Bw is de officier met de hoogste graad⁵⁰ van de hulpverleningszone op wiens grondgebied de interventie plaatsvindt, die aanwezig is op het interventieterrein.

3.2.1. De rol van de LVO

Vanaf zijn aankomst oefent de eerste interventieleider de functies uit van de LVO:

- hij neemt de voorlopige leiding van de hulpverleningsoperaties op zich, rekening houdend met de omstandigheden en in overleg met de disciplines;
- hij realiseert zo snel mogelijk een precieze evaluatie van de noodsituatie;
- hij activeert, indien nodig, het monodisciplinair interventieplan en treft alle nodige maatregelen die erin voorzien zijn. Deze activering wordt schriftelijk bevestigd op basis van het formulier dat is bijgevoegd in bijlage 4.2;
- hij organiseert een motorkapoverleg met de andere disciplines. Indien nodig, stelt hij hen voor ook hun monodisciplinair interventieplan te activeren. Vanaf dit moment, waakt hij over het bijhouden van een gedeeld logboek;
- indien nodig, stelt hij de afkondiging van een fase van het NIP voor. Wanneer hij niet over de graad van officier beschikt, overlegt hij hierover met zijn hiërarchie;
- hij belast de noodcentrale 112 met:
  - het verwittigen van de Dir-Bw, de Dir-CP-Ops en de directeurs van de andere disciplines;
  - het mobiliseren van de middelen van de verschillende disciplines in functie van de noden;
  - het informeren van de bevoegde overheden en de noodplanningscoördinatoren;
  - het verzorgen van een constante informatie-uitwisseling met de dienst 101 en de betrokken politiezone;
- rekening houdend met het maximale risico van de noodsituatie stelt hij een reflexperimeter in;
- hij zorgt voor de evacuatie en het in veiligheid brengen van alle personen die in de reflexperimeter aanwezig zijn;

⁴⁹ De LVO heeft dus niet noodzakelijk de graad van officier. Aangezien voor de functie van Dir-Bw de graad van officier vereist is, kunnen de LVO en de Dir-Bw twee verschillende personen zijn.

⁵⁰ Bij gelijkheid van graad heeft de oudste in graad voorrang. De commandant van de territoriaal bevoegde zone kan een andere officier van de hulpverleningszone aanduiden voor de operationele directie van discipline 1.

- hij geeft de bevelvoerders van de eerste voertuigen de nodige bevelen om veilig te interveniëren;
- hij bepaalt de nodige bijkomende middelen;
- indien de LVO niet de graad van officier bekleedt, informeert hij de Dir-Bw bij zijn aankomst en neemt de door de Dir-Bw aan hem toevertrouwde opdracht binnen de hulpverleningsoperaties, op. Wanneer hij de graad van officier heeft, neemt hij de functie van Dir-Bw waar.

3.2.2. De rol van de Dir-Bw: de leiding van de hulpverleningsoperaties op de plaats van de interventie

De leiding van de hulpverleningsoperaties wordt, voor wat de bevoegdheden van discipline 1 betreft, verzekerd door de Dir-Bw.

De Dir-Bw kan ter ondersteuning een adjunct Dir-Bw aanduiden in functie van de behoeften qua monodisciplinaire coördinatie en opvolging binnen discipline 1. Deze adjunct Dir-Bw verzekert de continuïteit van de leiding van de logistieke ondersteuningsopdrachten en blijft permanent in contact met de Dir-Bw om de instructies te ontvangen.

De Dir-Bw is in principe aanwezig binnen de CP-Ops en staat in permanent contact met de adjunct Dir-Bw. De Dir-Bw en de adjunct Dir-Bw kunnen elkaar aflossen.

Voor wat betreft de opdrachten van discipline 1, is de Dir-Bw belast met:

- de organisatie van de toestroom van interventievoertuigen van discipline 1 via het PEB;
- de verdeling van de interventie in aanvalssectoren;
- de verdeling van – zo nodig – de sectoren en de taken onder de verschillende eenheden;
- de installatie van de sectoriële en de functionele bevelvoering, die zo verantwoordelijk worden voor een deel van de interventie;
- de oprichting van een monodisciplinair overleg;
- het bepalen van de prioriteiten en het verdelen van het werk onder de sectorcommandanten, terwijl hij hierbij een overzicht van het geheel behoudt;
- het informeren van de CP-Ops en het overleg met de directeurs van de andere disciplines.

3.2.2.1. Voorlopige instelling van een reflexperimeter

In geval van een grote bedreiging, stelt de LVO of de Dir-Bw voorlopig een reflexperimeter in. Deze perimeter wordt nadien opgenomen in de drie interventiezones.

3.2.2.2. Situatie- en interventierapporten door de verantwoordelijken van discipline 1

De Dir-Bw brengt verslag uit aan de dispatching en aan de CP-Ops zodra deze operationeel is.

De Dispatching en de operationele verantwoordelijken binnen D1 (commandant, terreinofficier Civiele Bescherming, ...) brengen op verzoek van de Dir-Bw verslag uit bij de Dir-BW van zodra ze operationeel zijn..

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

De Dir-Bw koppelt de verzamelde info binnen D1 terug naar de CP-OPS en naar zijn hiërarchie (structuur binnen de hulpverleningszone, Dir D1 in het CC). De Dir-CP-Ops zal op de gepaste tijdstippen de terugkoppeling voorzien naar de bevoegde overheid (burgemeester of gouverneur).

3.2.2.3. Drempels voor de afkondiging van de gemeentelijke, provinciale en federale fasen

De afkondiging van een fase is een beslissing die toekomt aan de administratieve overheid. Het komt de LVO of de Dir-Bw toe om de bevoegde overheid, op eigen initiatief of op vraag van deze laatste, een fase voor te stellen in functie van de noden van de noodsituatie.

3.2.2.4. Versterkingen tussen de hulpverleningszones en de Civiele Bescherming

Zodra hij kennis neemt van de noodzaak aan versterking, vraagt de LVO of de Dir-Bw de versterking van een of meerdere naburige hulpverleningszones en/of van de Civiele Bescherming; hij preciseert de noden en de operationele doelstellingen. De dispatching verspreidt de aanvragen voor versterking onder de naburige hulpverleningszones en/of aan de Civiele Bescherming overeenkomstig het ANIP en het BNIP.

3.2.2.5. Opvorderingen door discipline 1

Artikel 181, § 1, eerste en tweede lid, van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid bepaalt:

“De minister of zijn afgevaardigde kan, bij interventies in het kader van de opdrachten vermeld in artikel 11, in afwezigheid van beschikbare openbare diensten en bij gebrek aan voldoende middelen, de personen en zaken die hij nodig acht, opvorderen.

Dezelfde bevoegdheid wordt verleend aan de burgemeester, alsook aan de zonecommandant en, bij delegatie van deze laatste, aan de officieren tijdens interventies van deze diensten in het kader van hun opdrachten.”

Het is nodig om alle diensten en ondernemingen die een bijdrage kunnen leveren aan een interventie die aanzienlijke en/of specifieke middelen vereist, vooraf in de nood- en interventieplannen te inventariseren.

Artikel 1, §1 van het ministerieel besluit van 6 september 2021 houdende overdracht van de macht om over te gaan tot het opvorderen van personen en zaken tijdens interventies in het kader van de opdrachten van civiele veiligheid preciseert welke instantie bevoegd is in functie van de afgekondigde fase en het betrokken grondgebied.

Voordat ze worden afgegeven, zien de gemachtigde ambtenaren erop toe dat bij elke opvordering de validering van de overheid waartoe ze behoren, verkregen werd. De opvorderingen moeten schriftelijk worden ingediend⁵¹ en volgens de opgestelde regels ondertekend worden, zoals voorzien in het koninklijk besluit van 25 april 2014 tot vaststelling van de modaliteiten van de opvorderingsbevoegdheid bedoeld in artikel 181 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de Civiele

---

⁵¹ Het opvorderingsbevel, de ontvangstbevestiging van het opvorderingsbevel en de ontvangstbevestiging voor de goederen/diensten.

Veiligheid. In gevallen van uiterste hoogdringendheid kan het opvorderingsbevel mondeling worden gegeven, maar moet dat zo snel mogelijk schriftelijk worden bevestigd.

Bij een opvordering moeten de regels zoals voorzien in het koninklijk besluit van 25 april 2014 tot vaststelling van de modaliteiten van de opvorderingsbevoegdheid bedoeld in artikel 181 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de Civiele Veiligheid, nageleefd worden.

3.2.3. De rol van de Dir-CP-Ops: de operationele coördinatie op de plaats van de noodsituatie

De operationele coördinatie op de plaats van een noodsituatie wordt uitgevoerd door de Dir-CP-Ops. In functie van de omstandigheden en indien de interventie van discipline 1 essentieel en doorslaggevend is, wordt deze functie uitgeoefend door de officier van de hulpverleningszone op wiens grondgebied de interventie plaatsvindt, die aanwezig is op het interventieterrein en die houder is van het bekwaamheidsattest Dir-CP-Ops.

De Dir-CP-Ops volgt de evolutie van de situatie op, in overleg met de disciplines, om onder meer:

- indien dat al niet het geval is, de bestuurlijke overheid voor te stellen een fase af te kondigen en dan zich er van vergewissen dat die informatie naar de disciplines verspreid wordt;
- te zorgen voor de bescherming van de intervenanten en van de bevolking;
- operationele verslagen van de situatie op te stellen, waarin de informatie staat die beschikbaar is in elke discipline;
- het coördinatiecomité en de noodcentrale 112 geïnformeerd te houden over de evolutie van de situatie;
- de middelen te visualiseren die momenteel door de disciplines worden ingezet en die beschikbaar zijn;
- de noden van de disciplines te kennen om er een oplossing voor te vinden;
- overleg te plegen over de gepastheid en de toegangsmogelijkheden van derden in de interventiezone;
- de zoneringsvoorziening te organiseren, aan te passen en zelfs op te heffen;
- de multidisciplinaire communicatie te organiseren.

3.2.4. De organisatie van de plaats van de interventie en de afbakening van de interventiezones

De Dir-CP-Ops bepaalt de perimeters, in gezamenlijk overleg met de disciplines, in toepassing van eventuele BNIP en in functie van de concrete noodsituatie. De noodzakelijke maatregelen worden er getroffen door de Dir-CP-Ops om de noodsituatie te beheren.

3.2.4.1. Organisationele zonerings

De Dir-CP-Ops verdeelt de interventiezone in:

- de rode zone, begrensd door de uitsluitingsperimeter, die toegankelijk is voor de interventiediensten, experts en technici middels het akkoord van de Dir-CP-Ops en overeenkomstig zijn richtlijnen. De personen, met uitzondering van de hierboven opgesomde

personen, die zich in de rode zone bevinden, moeten deze onmiddellijk verlaten of geëvacueerd worden;

- de oranje zone, begrensd door de isolatieperimeter, waarin de logistieke steun van de interventiediensten georganiseerd wordt, is eveneens toegankelijk voor de personen die er wonen of werken, middels het akkoord van de Dir-CP-Ops en de naleving van de door hem gegeven richtlijnen. Dit impliceert dat de personen die zich reeds in de isolatieperimeter bevinden, er in principe kunnen blijven. Wanneer er mensen de isolatieperimeter willen betreden (voor wonen of werken) na de noodsituatie, kan de Dir-CP-Ops hen de toegang verbieden;
- de gele zone, begrensd door de ontradingsperimeter, is een zone die ontraden wordt aan personen die er niet wonen of werken en waar de nodige maatregelen worden genomen om de toegang van de interventiediensten en het vlotte verloop van de hulpacties te waarborgen.

De Dir-CP-Ops bakent de voorgaande perimeters af. Hij deelt deze mee aan het coördinatiecomité, dat de gevolgen hiervan op socio-economisch vlak zal evalueren.

3.2.4.2. Reflexperimeter

Bovenstaande perimeters mogen niet verward worden met de reflexperimeter, die wordt ingesteld na een eerste evaluatie van het risico, wanneer de CP-Ops nog niet operationeel is. Deze evaluatie moet evenredig en rationeel zijn, maar beschermend voor de intervenanten en de omwonende bevolking.

In geval van nood en dringendheid en in afwachting van de oprichting van de CP-Ops, bakent de LVO of de Dir-Bw de reflexperimeter af, rekening houdend met het maximale risico dat de noodsituatie inhoudt.

3.2.4.3. Gerechtelijke perimeter

Wanneer een gerechtelijke perimeter is ingesteld, mag deze alleen nog betreden worden door de interventiediensten met de toestemming van de bevoegde gerechtelijke overheden, via de Dir-CP-Ops die zich laat adviseren door de Dir-Pol. Uitgezonderd bijzondere gevallen (bijvoorbeeld gijzeling die aanleiding geeft tot een operatie van de gerechtelijke politie), zal de gerechtelijke perimeter ingesteld worden na afloop van de dringende hulpverleningsoperaties en wanneer de veiligheid op de site volledig hersteld is.

3.2.5 Aanduiding en rol van de adviseur die belast is met de evaluatie van de risico's

De Dir-CP-Ops kan zich laten bijstaan door interne en/of externe adviseurs en een beroep doen op experts:

- die het risico verbonden aan het inzetten van het personeel bij de hulpverleningsoperaties goed kennen;
- die gepaste maatregelen kunnen voorstellen.

Indien de Dir-CP-Ops een adviseur die belast is met de evaluatie van de risico's kiest onder de leden van een hulpverleningszone, zal hij ervoor zorgen een officier aan te duiden die houder is van het brevet van preventiedeskundige en van een universitair diploma in het domein waaronder het risico valt en die een voldoende kennis heeft van de veiligheid op het werk, bij voorkeur een preventieadviseur niveau 1 of 2 (opleidingen erkend door de FOD WASO erkende opleidingen).

3.2.6. Mono- en multidisciplinaire debriefing

Wanneer de interventie beëindigd is en zodra dit mogelijk is, gaat de verantwoordelijke van discipline 1 over tot de analyse van de noodsituatie voor intern gebruik en van het beheer ervan om er conclusies en eventuele operationele lessen uit te trekken en om de nodige corrigerende maatregelen te treffen. De Dir-Bw organiseert deze monodisciplinaire debriefing ten laatste enkele dagen na de noodsituatie. Alle diensten die tussengekomen zijn in het kader van discipline 1 nemen deel aan deze debriefing.

De basis voor de debriefing is de tijdlijn van de noodsituatie en het verloop van de acties van de hulpverleningsoperaties, door het onderzoeken van de schriftelijke rapporten en logboeken. Een reportage met foto's en/of videobeelden kan hier bijkomende informatie bezorgen. De intervenanten krijgen een operationele debriefing.

De Dir-Bw neemt deel aan de multidisciplinaire debriefing, die georganiseerd wordt door de Dir-CP-Ops. Indien er een beleidscoördinatie heeft plaatsgevonden, neemt de Dir-D1 deel aan de multidisciplinaire debriefing, die georganiseerd wordt door de bevoegde overheid.

3.2.7. Psychologische bijstand en opvolging van de intervenanten van discipline 1

Onmiddellijk na een noodsituatie, of zelfs tijdens de noodsituatie, moet gezorgd worden voor de intervenanten die mogelijk psychologisch geschokt werden, door gespecialiseerde teams van psychotherapeuten of van speciaal opgeleide intervenanten, teneinde te vermijden dat een posttraumatisch stresssyndroom optreedt. Deze psychologische opvolging kan eventueel gebeuren door de *Fire(-Fighter) Stress Teams* (FiST). De interventie zal plaatsvinden in overleg met discipline 2 en, indien mogelijk, met de interne of externe dienst preventie en welzijn.

Nadien waakt de werkgever erover dat een informatieoverdracht tot stand wordt gebracht tussen de gespecialiseerde teams van psychotherapeuten of de speciaal gevormde intervenanten en de interne of externe dienst preventie en welzijn, dit alles met het doel om het dynamische risicobeheer te maximaliseren (bedoeld in punt 1.2.1).

3.3. De rol van discipline 1 binnen het gemeentelijk, provinciaal en federaal coördinatiecomité

De opdrachten van de vertegenwoordiger van discipline 1 binnen het coördinatiecomité zijn:

- adviseren van de bevoegde overheid inzake de hulpverleningsoperaties en bij het nemen van beleidsbeslissingen;
- ondersteuning geven aan de ploegen op het terrein.

De hulpverleningszones en de bevoegde noodplanningscoördinatoren waken over de goede werking van de communicatie-interfaces ten behoeve van discipline 1.

De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing

				0 min.	
...					0 km 0 min.

TABEL 1: WEGAFSTANDEN EN VERPLAATSINGSTIJDEN BIJ BENADERING TUSSEN DE POSTEN, MET INBEGRIJ VAN DE AANGRENZENDE HULPVERLENINGSZONES

Opmerking: deze afstanden en termijnen worden gegeven ter informatie; het is de LVO / Dir-Bw die, in functie van de interventieplaats, de aard van het uitsturen en de versterking bepaalt.

Contactgegevens van de Civiele Bescherming:

Adres:

Telefoon van de dispatching

REGETEL:

Frequenties of communicatiegroep:

Vertegenwoordiger van de directie Civiele Bescherming van ADCV:

Effectief van wacht:

Wegafstand tot de hoofdkazerne van de hulpverleningszone:

Verplaatsingstijd naar de hoofdkazerne van de hulpverleningszone:

2.1. Synoptische tabellen met de middelen van de hulpverleningszones en van de naburige hulpverleningszones

Datum van opmaak van deze tabellen:

	Autopompen	Autopompen met ontzettingmateriaal	Schuimautopompen	Bosbrandautopompen	Industriële autopompen
A					
B					
C					
D					
...					

Gelieve bij bovenstaande tabel aan te duiden of het om 4x4 voertuigen gaat

	Tankwagens	Snelle hulpwagens	Autoladders	Auto-elevators	Ziekenwagens
A					
B					
C					
D					
...					

Gelieve bij bovenstaande tabel aan te duiden of het om 4x4 voertuigen gaat

TABEL 2: WAGENPARK

	Teams technologische risico's	GRIMP-teams	Duikersteams	Kynologen-hulpverleningsteams	Meet-ploegen	Decontaminatie-ploegen	Team Redding van Dieren
A							
B							
C							
D							

De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing

...							
-----	--	--	--	--	--	--	--

TABEL 3: GESPECIALISEERDE TEAMS (NIET LIMITATIEVE LIJST)

Benaming	Aantal	Beknopte technische kenmerken – vermogen (m, m ³ , m ³ /minuut, ...) ⁵²	Lokalisering
Vrachtwagen poeder			
Schuimreserve			
Kraan			
Telescopische lader			
Heftruck			
...			

TABEL 4: INVENTARIS, BESCHRIJVING EN LOKALISERING VAN DE SPECIFIEKE MIDDELEN

2.2. Inventaris van de capaciteiten van de Civiele Bescherming

Datum van opmaak van deze tabel:

Benaming	Brasschaat	Crisnée
...		

2.3. Overzicht van de verschillende hulpverleningszones

2.3.1. Hulpverleningszone A:

⁵² Het gaat hier om de specifieke kenmerken van het materiaal in kwestie. Wanneer er meerdere specifieke middelen zijn per rij in de kolom, gelieve voor elk middel de kenmerken aan te geven.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

– Adres:

– Permanentie:

tel.:

radiofrequentie radio of communicatiegroep:

selectief oproepnummer:

Mogelijkheden voor het inzetten van het personeel⁵³

Dag

Termijn	Beschikbaar	personeel
Onmiddellijk inzetbaar	Officieren	
	Onderofficieren	
	Brandweerlieden & korporaals	
Van 5 tot 15 minuten	Officieren	
	Onderofficieren	
	Brandweerlieden & korporaals	
Van 16 tot 30 minuten	Officieren	
	Onderofficieren	
	Brandweerlieden & korporaals	
Van 31 tot 60 minuten	Officieren	
	Onderofficieren	
	Brandweerlieden & korporaals	
Van 61 tot 120 minuten	Officieren	
	Onderofficieren	

⁵³ Het gaat hier om een inschatting, de bedoeling is dat aangegeven kan worden welke operationele responscapaciteit kan aangeboden worden door de brandweerdienst.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

	Brandweerlieden & korporaals	
--	------------------------------	--

Nacht

Termijn	Beschikbaar	personeel
Onmiddellijk inzetbaar	Officieren	
	Onderofficieren	
	Brandweerlieden & korporaals	
Van 5 tot 15 minuten	Officieren	
	Onderofficieren	
	Brandweerlieden & korporaals	
Van 16 tot 30 minuten	Officieren	
	Onderofficieren	
	Brandweerlieden & korporaals	
Van 31 tot 60 minuten	Officieren	
	Onderofficieren	
	Brandweerlieden & korporaals	
Van 61 tot 120 minuten	Officieren	
	Onderofficieren	
	Brandweerlieden & korporaals	

2.3.2. Hulpverleningszone B

.....

2.3.3. Hulpverleningszone C

.....

3. Procedures voor het vertrek op interventie

Beschrijving van het standaardvertrek en de opsomming van de interne door de BW in te zetten middelen in functie van het type interventie⁵⁴:

- Standaardvertrek interventie in geval van brand en/of ontploffing:

Te preciseren naargelang de aard van de brand

- Standaardvertrek interventie voor technische hulpverlening (opruiming, bevrijding, enz.):

Te preciseren naargelang de aard van de hulpverlening

- Andere gespecialiseerde interventies (diverse hulpverlening):

Te preciseren

4. Procedure en organisatie van de monodisciplinaire versterking tussen de posten van de hulpverleningszones

Een tabel bepaalt per interventiesector de in te zetten externe middelen in functie van het type interventie:

Organisatie van het verloop van het sturen van hulp

Volgens de aard van de interventie:

Beschrijving van de aard van de versterking	Post die als eerste intervenueert	Post die intervenueert als 1 ^{ste} versterking	Post die intervenueert als 2 ^{de} versterking	Post die intervenueert als 3 ^{de} versterking	Operationele eenheid
Plan voor de bevoorrading van <u>bluswater</u> (tankwagens, grootwatertransport, ...)					

⁵⁴ In te vullen door de brandweerdienst.

De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing

Plan voor de bevoorrading van <u>schuim</u>					
Plan voor de bevoorrading van <u>andere specifieke middelen</u>					
Poeder					
CO2					
Droog zand					
Gaspakkenteams					
Meetploegen					
Kynologenhelp					
Reddingen op hoogte					
Reddingen in diepte					
Inzet duikers					

Lijst van de punten van eerste bestemming (PEB)

Datum van opstellen van deze lijst:

Beheerder van deze lijst:

Adres	Grootte	Herkenningspunten

Verdeling van de taken en beheer van de interventie

Opsomming en beschrijving van de respectievelijke taken van de achtereenvolgens ter versterking opgeroepen diensten, alsook van de Civiele Bescherming.

	Beschrijving van de taken
Post die als eerste intervenueert	
Post die intervenueert als 1 ^{ste} versterking	
Post die intervenueert als 2 ^{de} versterking	
...	
De Civiele Bescherming	

5. Bevelvoering, aflossing en volgorde van de bevelsoverdracht

De officieren van de zone verdelen de functies onder elkaar volgens de volgende vooraf bepaald volgorde, onder voorbehoud van de bepalingen in artikel 18 van het koninklijk besluit van 22 mei 2019:

Dir-Bw, vertegenwoordiger D1 in de CP-Ops:

- 1ste plaatsvervanger:
- ...

Dir-CP-Ops:

- 1ste plaatsvervanger:
- ...

Adviseur belast met de evaluatie van de risico's:

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

- 1ste plaatsvervanger:
- ...

Dir-D1 in het CC-Gem:

- 1ste plaatsvervanger:
- ...

Dir-D1 in het CC-Prov:

- 1ste plaatsvervanger:
- ...

Officier dispatching (organisatie van de versterking, van de logistiek) :

- 1^e vervanger :
- ...

Er kan beslist worden om de functies te wijzigen in de loop van de interventie in functie van de interventieplaats en de beschikbaarheid van de officieren.

6. Interactie met de andere disciplines – Inventaris en organisatie van de multidisciplinaire samenwerking

Bevoegde overheden:

- Burgemeester:
- Gouverneur van de provincie:
- Minister:

Discipline 2:

- Federaal gezondheidsinspecteur: tel.
- Dir-Med: tel.
- Erkende ziekenwagendiensten: tel.
- Mobiele Urgentiegroep (MUG): tel.
- Erkende ziekenhuisdiensten: tel.

Samenwerkingsakkoorden:

- Voorwerp en in te zetten middelen:
- Modaliteiten voor de oproep en de informatie-uitwisseling (frequenties en gemeenschappelijke communicatiegroepen, te voorzien):
- Verdeling van de taken:

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

Opmerking: Er kunnen overeenkomsten gesloten worden met het Rode Kruis om de hulpverleners-ambulanciers en de ambulancediensten te versterken indien nodig (bijvoorbeeld in geval van storm, overstroming, massabijeenkomsten, ...)

Discipline 3:

- Lokale Politiezones:
  - 1° tel.
  - 2° tel.
  - 3° tel.
  - 4° tel.

- Korpschef:
  - 1° tel.
  - 2° tel.
  - 3° tel.
  - 4° tel.

- DirCo: tel.

- Parket: tel.

Samenwerkingsakkoorden:

- Voorwerp en in te zetten middelen:
- Modaliteiten voor de oproep en de informatie-uitwisseling:
- Verdeling van de taken:

Discipline 4:

- Civiele Bescherming: tel.
- Militair provinciecommando: tel.
- Openbaar vervoer: tel.
- ...

Samenwerkingsakkoorden met andere diensten en privé-ondernemingen:

- menselijke en materiële in te zetten middelen:

- modaliteiten voor de oproep en de informatie-uitwisseling;
- verdeling van de taken:

Discipline 5:

- Dir-Info gemeente: tel.
- Dir-Info provincie: tel.
- Infocel NCCN: tel. 02 506 47 11
fax: 02 506 47 09

7. Inventaris en analyse van de risico's in de zone

- zonale cartografie van de risico's;
- lijst en gegevens van de SEVESO- en nucleaire ondernemingen;
- cartografie van de zones inzake de SEVESO- en nucleaire noodplanning;
- (eventueel) een lijst en gegevens van de (belangrijkste) inrichtingen die een intern noodplan hebben opgesteld en interne risicofiches en reactiefiches hebben doorgegeven;
- lijst van de BNIP.

8. Alarmering en informatie over de aanwezige en potentiële risico's die kunnen leiden tot een noodsituatie: beschrijving van de communicatiekanalen voor de informatie-uitwisseling bij een noodsituatie

In geval van een noodsituatie en de bewezen dreiging voor de bevolking, moeten de volgende intervenanten, diensten en overheden zo goed mogelijk geïnformeerd worden via diverse te organiseren gemeenschappelijke communicatiekanalen:

1. de intervenanten op het terrein (van de verschillende disciplines), via radiofrequenties of mono- en multidisciplinaire communicatiegroepen of elk ander geautomatiseerd waarschuwingssysteem;
2. de intervenanten die op weg zijn (van de verschillende disciplines), via radio of mono- en multidisciplinaire communicatiegroepen, hetzij rechtstreeks, hetzij via de tussenkomst van de dispatching en de noodcentrale 112;
3. de permanentie van het NCCN: 02 506 47 11;
4. de verantwoordelijke overheden en diensten van discipline 5 en van discipline 3, teneinde de bevolking en het publiek (in ruime zin) te informeren:
  - a. de betrokken burgemeesters;
  - b. de provinciegouverneurs;

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

- c. de Dir-Info;
- d. de politiediensten (public address);
- 5. de Civiele Bescherming;
- 6. andere geautomatiseerde waarschuwingssystemen;
- 7. Info trafic: Centre PEREX, Vlaams Verkeerscentrum, ...

Middelen die worden gebruikt: vaste telefoons, GSM's, REGETEL, radiofonische middelen (VHF of UHF of via satelliet), pagers, fax, e-mails, beveiligde websites, nationaal veiligheidspitaal of elk ander modern communicatiemiddel.

Belangrijke opmerkingen

- men waakt over een redundantie in geval van een defect van een communicatiekanaal;
- plannen met de gespreksgroepen, de gedeelde netwerken en de gemeenschappelijke groepen (frequenties gaan nog in zeer uitzonderlijke gevallen gebruikt worden).

De informatie betreft:

- het type en de aard van het gevaar;
- de individuele en collectieve beschermingsmiddelen die gebruikt kunnen worden;
- de te nemen maatregelen voor de bevolking:
  - o afzondering;
  - o evacuatie:
    - met welk middel?
    - naar waar?

Een bijzondere aandacht wordt besteed aan mensen met potentiële risico's, zoals:

- kinderen;
- oudere personen;
- chronische zieken

4.2. Formulier voor de activering van het monodisciplinair interventieplan en/of voor de vraag tot afkondiging van een fase van het multidisciplinair nood- en interventieplan voor de leider van de operaties (LVO)⁵⁵ of de Dir-Bw

Mee te delen aan de dispatching en/of aan de noodcentrale 112 die onmiddellijk de bevoegde diensten, overheden en noodplanningscoördinatoren informeren en schriftelijk door te geven indien mogelijk aan de CP-Ops zodra deze operationeel is en ter informatie aan het CC-Gem en/of het CC-Prov

Provincie

Hulpverleningszone

Document N° .....

Ondergetekende _____ (naam, voornaam, graad), leider van de operaties (LVO) / Dir-Bw aanwezig op het interventieterrein te

_____
(gemeente, zone van de gemeente, adres, precieze locatie van het schadegeval)

- stelt een reflexperimeter in van ..... meter rond de getroffen zone
- activeert het monodisciplinair interventieplan van discipline 1 en informeert de burgemeester
- vraagt de activering van een ander monodisciplinair interventieplan (te preciseren):
- vraagt aan de burgemeester/gouverneur* om de afkondiging van de gemeentelijke/provinciale* fase van het multidisciplinair nood- en interventieplan

* schrappen wat niet past

⁵⁵ Indien de leider van de operaties (LVO) niet over de graad van officier beschikt, overlegt hij steeds met zijn hiërarchie alvorens hij vraagt om het multidisciplinair nood- en interventieplan te activeren.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

Reden en beschrijving van de noodsituatie en van het risico:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

BESLUIT

Art. 1. ....⁵⁷ wordt opgevorderd.

Voor:

.....⁵⁸

.....

Plaats van inzet: .....

Voorwaarden waaronder de prestaties moeten worden uitgevoerd: .....

.....

Schatting van de hoeveelheid en van de duur van de opvordering:.....

De opgevorderde goederen moeten worden bewaard door de opgevorderde tot hun ter beschikking stelling aan de opvorderende overheid.⁵⁹

Mevrouw/De heer⁶⁰..... wordt aangeduid om de ontvangstbevestiging van het opvorderingsbesluit en/of de ontvangstbevestiging van de prestaties/goederen aan te vullen en te ondertekenen.

Art.2. In geval van facturering van de prestaties, wordt de originele factuur van deze diensten gericht aan:

.....

Art. 3. Weigering of verzuim zich te gedragen naar de maatregelen die met toepassing van artikel 181 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid zijn bevolen, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden, en met geldboete van zesentwintig euro tot vijfhonderd euro, of met één van die straffen alleen, overeenkomstig artikel 187, eerste lid, van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid.

Art. 4. De Zonecommandant kan de genoemde maatregelen ambtshalve doen uitvoeren, uitsluitend op kosten van de weerspannige of in gebreke gebleven personen, en dit overeenkomstig artikel 187, derde lid, van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid.

Een beroep tot vernietiging bij de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak kan worden ingediend tegen deze beslissing. Het verzoek tot vernietiging moet worden verzonden bij een aangetekend schrijven aan de Raad van State, Wetenschapsstraat 33, 1040 Brussel, binnen de zestig dagen na ontvangst van deze beslissing.

Opgesteld te .....

⁵⁷ Naam van de opgevorderde organisatie; naam en voornaam van de opgevorderde persoon; naam van de organisatie die het genot van het opgevorderde goed heeft; naam en voornaam van de persoon die het genot van het opgevorderde goed heeft.

⁵⁸ Beschrijving van de aard van de gevraagde prestaties of taken en/of van het gebruik van de goederen.

⁵⁹ Schrappen wat niet past.

⁶⁰ Indien er geen persoon kan worden aangeduid, kan er een functie worden aangeduid.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

Op ...../...../.....

De officier van de hulpverleningszone,

Opgesteld in 3 exemplaren:

- voor de opgevorderde persoon of die persoon die over het genot beschikt van de opgevorderde zaak of die een reëel recht heeft over deze zaak (onmiddellijk terug te geven);
- voor de hulpverleningszone;
- voor de bevoegde opvorderende overheid (voor opdracht tot betaling).

4.4. Formulier voor de ontvangstbevestiging van het opvorderingsbevel door de officier van de hulpverleningszone

Gelet op de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid, in het bijzonder artikel 181, §1, eerste lid ;

Gelet op het koninklijk besluit van 25 april 2014 tot vaststelling van de modaliteiten van de opvorderingsbevoegdheid bedoeld in artikel 181 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid ;

1) **Individuele opvordering** ⁶¹

Mevrouw / Mijnheer

Naam:.....

Voornaam:.....

Adres: .....

2) **Collectieve opvordering** ⁶²

Mevrouw / Mijnheer

Naam:.....

Voornaam:.....

verantwoordelijke van

Naam van de organisatie: .....

Adres: .....

3) **Opvordering van goederen** ⁶³

Mevrouw / Mijnheer

Naam:.....

Voornaam:.....

Verantwoordelijke van de organisatie:.....

Adres: .....

die het effectieve genot van het opgevorderde goed heeft.

---

⁶¹ Schrappen wat niet past.

⁶² Schrappen wat niet past.

⁶³ Schrappen wat niet past.

De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing

In geval van de opvordering van één of meerdere niet verbruikbare goederen, wordt een tegensprekelijke boedelbeschrijving van het/de goed(eren) opgesteld⁶⁴:

- Staat van het goed:

.....
.....

- Opmerkingen (deuken - slijtage - ...):

.....
.....
.....
.....

In geval van de opvordering van één of meerdere verbruikbare goederen, wordt het aantal opgevorderde goederen gepreciseerd⁶⁵:

.....

In geval de opvordering de bewaring van een goed/goederen vereist, waakt de opgevorderde over de goede bewaring van het/ de goed(eren) tot de inbezitname door de opvorderende overheid.⁶⁶

Mevrouw / Mijnheer ..... bevestigt het opvorderingsbevel van
Mevrouw / Mijnheer ..... officier van de hulpverleningszone, goed ontvangen te hebben.

Mevrouw / Mijnheer ..... stelt de schadevergoeding van de
prestaties/goederen in onderlinge overeenstemming met Mevrouw/Mijnheer de officier..... vast
op het bedrag van .....

In toepassing van het artikel 8, §2 van het koninklijk besluit van 25 april 2014, stelt de opvorderende overheid bij het ontbreken van een voorafgaand akkoord, zelf het bedrag van de schadevergoeding vast en brengt zij de opgevorderde daar binnen de 15 dagen volgend op het einde van de opvordering van op de hoogte.

In geval van onenigheid over het vastgestelde bedrag, kan de opgevorderde de schadevergoeding betwisten per aangetekend schrijven binnen de 30 dagen vanaf de betekening op straffe van verval.

Opgesteld in 2 exemplaren te .....

Op ...../...../.....

Handtekening van de opgevorderde,

64 Schrappen wat niet past.

65 Schrappen wat niet past.

66 Schrappen wat niet past.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

Handtekening van de officier van de hulpverleningszone die de opvordering beveelt .....⁶⁷

---

⁶⁷ De handtekening van de persoon die de opvordering uitvoert is noodzakelijk voor het vastleggen van de schadevergoeding in onderlinge overeenstemming en voor de tegensprekelijke boedelbeschrijving van het/de goed(eren). Het document zal worden ondertekend door de afgevaardigde van de Zonecommandant die ter plekke aanwezig is.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

Bijlage 5 : Bepalingen betreffende discipline 3

De hierna volgende aanbevelingen zijn specifiek bedoeld voor de leden van discipline 3. Deze aanbevelingen vormen een hulp bij de opstelling van zowel de monodisciplinaire interventieplannen als bij de uitvoering van de (operationele en beleidsmatige) opdrachten van discipline 3.

INLEIDING – DISCIPLINE 3 EN DE MULTIDISCIPLINAIRE SAMENWERKING

Alle intervenanten hebben de plicht om de competenties en de bevoegdheden van eenieder te respecteren en om in goede verstandhouding samen te werken aan de realisatie van het algemeen belang en de dienstverlening aan de bevolking. Dit in naleving van het strikte kader van het mandaat dat hen is toegekend en volgens de regels die opgelegd worden door de deontologie, de ethiek, het gezond verstand en de hoffelijkheid die vereist wordt van de leden van de verschillende diensten en disciplines, zonder enige neiging tot competitie of rivaliteit.

Contacten met de monodisciplinaire CP-Pol verlopen via de Dir-Pol in de CP-Ops.

De leden van de politiediensten mogen zich niet spontaan naar de plaats van de noodsituatie begeven, maar moeten optreden overeenkomstig de instructies van hun dispatching en zich ter beschikking houden van de dienst waartoe ze behoren of waar ze aan toegewezen werden.

Het is van belang dat de organisatie van de hulpverlening niet gehinderd of vertraagd wordt als gevolg van operaties van bestuurlijke als gerechtelijke politie. Niettemin waken de intervenanten van de andere disciplines in de mate van het mogelijke over de bewaring van de sporen en bewijsstukken om het gerechtelijk onderzoek niet te hinderen.

De interventie van de politiediensten is er op gericht om de werking van de hulpverleningsdiensten maximaal te faciliteren, zonder daarbij taken van andere diensten over te nemen.

Positie van discipline 3 ten opzichte van discipline 1

In de eerste fase van de noodsituatie zijn de dringende hulpverleningsoperaties en de medische hulpverlening prioritair ten opzichte van de gerechtelijke bevindingen van de politiediensten. Overeenkomstig artikel 3, 13° van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg en de ministeriële omzendbrief van 4 maart 2008 inzake de bevoegdheid van de brandweer tot het regelen van het wegverkeer bij een interventie op de openbare weg kan de brandweer ertoe worden gebracht het verkeer te regelen, in afwachting van de komst van discipline 3, wanneer de situatie het toelaat en voor zover het de dringende hulpverleningsoperaties niet in het gedrang brengt.

De hulpverleningsdiensten dienen de politiediensten te informeren met betrekking tot het bestaande risico in de interventiezone, in het bijzonder binnen de uitsluitingsperimeter.

Omgekeerd zullen de politiediensten ook de hulpverleningsdiensten informeren over een gekend risico dat nog aanwezig is in de getroffen zone.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

Positie van discipline 3 ten opzichte van discipline 2

Hoewel de politiediensten geen taken van de andere diensten overnemen, nemen ze in afwachting van de aankomst van D2 wel de nodige initiatieven om de eerste hulp te verzekeren en de aanwezige slachtoffers in veiligheid te brengen.

Er dienen duidelijke afspraken gemaakt tussen de politiediensten en de dringende geneeskundige hulpverlening met betrekking tot de slachtofferlijsten, in het bijzonder wat het post-mortem onderzoek en de registratie betreft van slachtoffers die overlijden tijdens het transport door de medische interventiediensten of in de ziekenhuizen.

Een lid van discipline 3 heeft geen bevoegdheid inzake bevelvoering, injunctie of verbod ten opzichte van een lid van discipline 2 voor wat betreft de eerste zorgen en het vervoer van een (verkeers)slachtoffer of een zieke persoon.

Positie van discipline 3 ten opzichte van discipline 4

De diensten die belast zijn met de logistieke ondersteuning houden zich ter beschikking van de andere disciplines. Er wordt overleg gepleegd binnen de Commandopost Operaties (CP-Ops) tussen de directeurs van de disciplines die nood hebben aan een logistieke ondersteuning en de Dir-Log.

Positie van discipline 3 ten opzichte van discipline 5

De organisatie van de informatie komt uitsluitend toe aan de Dir-Info op operationeel niveau of de Dir-D5 op beleidsniveau, aangeduid door de bevoegde overheid (naargelang de fase: de bevoegde burgemeester, gouverneur of Minister).

Zonder uitdrukkelijke delegatie van de bevoegde overheid zijn de leden van discipline 3, hun woordvoerder inbegrepen, niet belast met de informatieverstrekking aan de media.

Als de operationele coördinatie niet gepaard gaat met een beleidscoördinatie, kan de woordvoerder van de hulpverleningszone of de politie de rol van Dir-Info op zich nemen en kan de Dir-CP-Ops belast worden door de bevoegde overheid met de alarmering van en de informatie aan de bevolking. Wanneer een lid van een interventiedienst wordt aangeduid als Dir-Info, wordt hij ontheven van zijn eerste functie om zich voor de duur van zijn aanstelling volledig te kunnen wijden aan de opdrachten van discipline 5.

De Dir-Info kan vooraf persoonlijk worden aangeduid in het lokaal monodisciplinair interventieplan van discipline 5 of kan worden gekozen op het moment zelf. Desalniettemin moet er steeds op lokaal vlak een voorafgaand akkoord over dit principe bestaan, dat opgenomen is in het monodisciplinair interventieplan van discipline 5, en moet dit besproken zijn in de veiligheidscel.

Het is bijzonder aangewezen dat de leden van de hulpdiensten, hun woordvoerder inbegrepen, blijk geven van kiesheid en terughoudendheid wat betreft het maken van foto's of video-opnames op de plaats van een noodsituatie, op welke manier dan ook (fototoestel, GSM, camera, ...) en hun eventuele communicatie aan de media. Tenzij er een wettelijke bepaling bestaat die het maken van beelden vereist, de betrokken persoon zijn of haar expliciete toestemming heeft gegeven of de vitale belangen van een persoon vereisen dat er beelden worden gemaakt, is het aangeraden om geen foto's of video-opnames te maken. Ook de verspreiding van dit materiaal achteraf wordt afgeraden.

Er kan hier worden verwezen naar het beroepsgeheim en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, met inbegrip van de GDPR die moet worden nageleefd.

Operationele communicatie en informatie – Multidisciplinair overleg

Wanneer het nodig is, en eventueel reeds voorafgaand aan de oprichting van een CP-Ops en de afkondiging van een fase, lichten de verantwoordelijken van de verschillende disciplines elkaar in en overleggen ze via de telecommunicatiemiddelen, zoals de multidisciplinaire radiocommunicatiegroepen. De leidinggevendenden van de operationele diensten van de verschillende disciplines moeten toegang hebben tot deze multidisciplinaire communicatiegroepen, zowel op lokaal, zonaal, provinciaal als op federaal niveau.

De geïntegreerde politie waakt in het bijzonder over de voorbereiding van de multidisciplinaire communicatie met de vertegenwoordigers van de andere disciplines en diensten (hulpverleningszones, operationele eenheid van de Civiele Bescherming, noodcentrale 112, medische interventiediensten, mobiele urgentie- en reanimatiediensten, lokale en federale politie, diensten van het Rode Kruis, gespecialiseerde diensten, ...).

In afwachting van de oprichting van de CP-Ops laten deze multidisciplinaire communicatiegroepen de operationele diensten toe:

- om de interventierichtlijnen afkomstig van de verantwoordelijken van de verschillende disciplines door te geven aan de disciplines;
- om de informatie uit te wisselen met het oog op de bescherming van de intervenanten en de bevolking.

1. POLITIE-INTERVENTIE

1.1. Chronologie van de interventie

Het activeren van een nood- en interventieplan (NIP), desgevallend voorafgegaan door een monodisciplinair interventieplan (Politieel interventieplan of PIP) zal, ongeacht de gebeurtenis die zich kan voordoen, des te gemakkelijker zijn wanneer een aantal belangrijke principes worden gerespecteerd. Deze krachtlijnen bestaan uit een reeks stappen waarvan de chronologie omzeggens onveranderlijk is. Ze moeten echter met de nodige soepelheid worden toegepast, rekening houdend met de specifieke omstandigheden van de noodsituatie.

1.1.1. Informatie vergaren en een eerste interventieploeg ter plaatse sturen

Dit is een essentiële stap die aan de basis ligt voor de inzet van personeel en middelen. Deze stap vereist een snelle analyse en een groot anticiperend vermogen. Daarom is het van belang om op niveau van de meldkamer zoveel mogelijk informatie in te winnen en nadien te bevestigen, zodat de beschikbare personele en materiële middelen in de meest veilige en optimale omstandigheden kunnen worden ingezet. Het CIC blijft permanent in contact met de noodcentrale 112 en de met de bevoegde zonale dispatching (indien van toepassing), vult de fiche aan in CAD en volgt de geopende logboeken op.

1.1.2. De permanente en regelmatige uitwisseling van informatie: SITREP

De bevoegde dispatching en de interventieploeg die ter plaatse of op de plaats voorzien in het nood- en interventieplan werd gestuurd en die permanent waakt over haar eigen veiligheid, blijven voortdurend met elkaar in contact om de beschikbare informatie over de evolutie van de toestand uit te wisselen.

1.1.3. De acties in de reflexfase

Het betreft een stap gedurende dewelke de eerste intervenanten een aantal maatregelen nemen, overeenkomstig de vooraf bepaalde onderrichtingen.

Alles moet in het werk worden gesteld opdat deze stap zo kort mogelijk duurt. In deze fase bestaat de taak van de politiediensten er voornamelijk in de acties van de andere disciplines mogelijk te maken, te vergemakkelijken, te beveiligen en, indien materieel mogelijk, zelfs te ondersteunen.

In afwachting van het moment waarop de eerste politieverantwoordelijke de coördinatie en leiding van de acties van discipline 3 op zich neemt, vervult de bevoegde dispatching de taken volgens de gemaakte afspraken.

Van bij het begin van de interventie zal er, in de mate van het mogelijke, over gewaakt worden om sporen en aanwijzingen die nuttig kunnen zijn voor het gerechtelijk onderzoek te beschermen, indien mogelijk door het afbakenen van een looppad.

De eerste ploegen van discipline 3 die ter plaatse komen, zorgen ervoor dat ze:

- de eigen fysieke integriteit en die van derden niet in gevaar brengen;
- de veiligheidsinstructies inzake afstand en beschermingsmiddelen naleven;
- de nodige veiligheidsmaatregelen nemen om bijkomende ongevallen te vermijden;
- de openbare orde handhaven en, indien nodig, herstellen. In het bijzonder door ervoor te zorgen dat niet-betrokken personen uit de zone binnen de reflexperimeter verwijderd worden en dat anderen er geen toegang toe krijgen;
- de eerste pertinente informatie vergaren en bevestigen om de situatie te kunnen analyseren.

De ter plaatse aanwezige verantwoordelijke van D3 gaat zo snel mogelijk over tot een motorkapoverleg met de vertegenwoordigers van de andere disciplines om:

- een eerste stand van zaken op te maken;
- zich te informeren over de bestaande gevaren en over de omvang van de reikwijdte van de risico's met het oog op het installeren van de reflexperimeter;
- de afkondiging van het monodisciplinair interventieplan (PIP) te overwegen, volgens de modaliteiten die in het plan beschreven zijn;
- een punt van eerste bestemming (PEB)⁶⁸ te bepalen;

⁶⁸ Het PEB wordt idealiter gekozen uit de lijst die in het NIP is voorzien, rekening houdende met de af te leggen afstand om de interventiezone te bereiken en met het evolutieve karakter van de situatie. In de veiligheidscel moet op voorhand worden nagedacht over het belang om een monodisciplinair of multidisciplinair PEB te voorzien.

- de aankomstroute van de interventiediensten kennen om hen de toegang te vergemakkelijken en erop toezien dat de toegangswegen vrij blijven;
- na te gaan hoe de andere disciplines het best worden geholpen.

Vervolgens om:

- snel een verantwoordelijke (coördinator PEB of CORDI) aan te duiden die instaat voor de opvang van de ploegen in versterking en voor de organisatie van hun gespreide aankomst op de site;
- de gerechtelijke overheid in te lichten;
- de interventiezone af te bakenen, te isoleren en daarna te controleren;
- er de openbare orde handhaven en indien nodig herstellen meer bepaald door de personen vreemd aan het beheer van het evenement te verwijderen – idealiter na identificatie – of in het geval van beslissing om te schuilen, door hen het bevel te geven om binnen te blijven;
- bijkomende informatie vergaren om te kunnen beoordelen welke vorm en omvang van versterking van politionele middelen best wordt ingezet;
- het contact met de andere disciplines, experts en technici versterken om tot een eerste overleg te komen (operationele coördinatie);
- de getroffen personen ondersteunen en hen de eerste psychologische hulpverlening aanbieden en hen in contact brengen met gespecialiseerde instanties;
- de getroffen personen op een veilige, beschermde plaats die vlot toegankelijk is, verzamelen;
- zonder ze aan gevaar bloot te stellen, de hulp van ter plaatse aanwezige personen inroepen en hen duidelijke en precieze aanwijzingen geven.

De alarmeringsprocedures worden onmiddellijk in werking gesteld volgens de voorziene schema's. De personeelsleden zorgen ervoor dat ze tijdig overschakelen naar de gespreksgroep(en) die in het PIP zijn bepaald.

1.1.4. De operationele coördinatie

Dit betekent dat de situatie onherroepelijk de staat van noodsituatie heeft bereikt. De gebeurtenis wordt op een meer gestructureerde en gecoördineerde manier beheerd, met name door de aanwijzing van een operationele coördinator, de Dir-CP-Ops. Er wordt ook een CP-Ops opgericht, die zijn functie blijft vervullen zolang er multidisciplinaire coördinatiemaatregelen nodig zijn.

In deze stap is een verdere zonerings noodzakelijk waarbij de interventiezone in verschillende zones wordt onderverdeeld.

Alle politionele maatregelen worden conform de richtlijnen van de Dir-Pol genomen. De monodisciplinaire commandostructuur die in het PIP is bepaald, wordt in plaats gesteld. Hierin kunnen vertegenwoordigers van de betrokken politiezones/Federale politiediensten en andere veiligheidsdiensten samen zitten.

1.1.5. Organisatie van de overgang en de herstelperiode

Deze stap omvat de periode na afloop van de crisis met het oog op de geleidelijke terugkeer naar het normale leven (het morele en fysieke herstel van het individu, alsook de wederopbouw van de sociale en economische staat van de omgeving).

De interventiezone kan pas worden vrijgegeven (toegang, opkuis, herstellingswerken...) na overleg en wanneer elke vorm van gevaar is geweken en mits uitdrukkelijke toelating van de bestuurlijke en, in voorkomend geval, de gerechtelijke overheid (Procureur des Konings of onderzoeksrechter).

Na akkoord met de Dir-CP-Ops tijdens het beheer van de crisis, of in voorkomend geval nadien na akkoord van de gerechtelijke overheid, verlaat de politie de plaats pas na zich ervan te hebben vergewist dat haar aanwezigheid niet langer vereist is om opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie te vervullen.

Wanneer de interventie gedaan is, moet de psychosociale impact op de personeelsleden worden ingeschat en opgevolgd.

De uitvoering van taken zoals het invullen van een logboek, gerechtelijke en administratieve formaliteiten, zal ook niet uit het oog verloren worden.

1.2. Het politionele beheer

Het is belangrijk erop toe te zien dat alle politieopdrachten in de volledige interventiezone worden uitgevoerd.

1.2.1. Opdrachten van discipline 3

Tijdens het beheer van de noodsituatie en op basis van de specifieke verantwoordelijkheden van elke discipline⁶⁹, zal discipline 3 zich in het bijzonder toespitsen op het creëren van de best mogelijke omstandigheden voor het werk van de andere disciplines. Ze gaat hiervoor als volgt te werk⁷⁰:

Uitvoeren van de taken die haar zijn toegewezen door het koninklijk besluit van 22 mei 2019:

- a) In de hele interventiezone de openbare orde handhaven en, indien nodig, herstellen;
- b) De toegangs- en evacuatiewegen vrijhouden, het verkeer omleiden en, indien nodig, de toegang voor de interventiediensten en de middelen naar de plaats van de noodsituatie vergemakkelijken. Verkeersopdrachten uitvoeren met het oog op een vlotte verplaatsing van voertuigen en middelen van de andere disciplines en diensten die betrokken zijn in het beheer van de noodsituatie. Hiervoor worden de Way-In, Way-Out, P-In, P-Out, traject(en) van de noria('s), ... bepaald.
- c) De perimeters installeren, fysiek afbakenen, signaleren en bewaken, alsook de toegang naar de verschillende zones controleren ;

⁶⁹ Onafhankelijk van de noodsituatie kunnen er nog altijd andere reguliere opdrachten worden uitgevoerd in de interventiezone. De Dir-CP-Ops zal deze opdrachten coördineren.

⁷⁰ Voor meer details kan men het handboek "Politiemanagement van noodsituaties" raadplegen

- d) de beschermingsmaatregelen voor de bevolking (bijvoorbeeld evacuatie of schuilmaatregel) en goederen (diefstallen en plunderingen voorkomen) uitvoeren zoals beslist door de bevoegde overheid;
- e) De overledenen identificeren. Hiervoor dienen er duidelijke afspraken gemaakt te worden met de medische interventiediensten, met name over de registratie en het post-mortem onderzoek van slachtoffers die overlijden nadat ze vanuit de interventiezone weggehaald werden.
- f) Opdrachten van gerechtelijke politie uitvoeren onder de verantwoordelijkheid van de gerechtelijke overheden. Hieronder wordt verstaan:
  - de vaststellingen;
  - het verdere gerechtelijk onderzoek dat zal volgen.
- g) Deelnemen aan de informatiegaring ten behoeve van zowel de bestuurlijke als de gerechtelijke overheden.

1.2.2. De wisselwerking tussen taken van bestuurlijke en taken van gerechtelijke politie

De politie-activiteiten naar aanleiding van een noodsituatie omvatten zowel taken van bestuurlijke als taken van gerechtelijke politie. In dit geval worden de acties van de politiediensten beheerd door verschillende procedures en onder de verantwoordelijkheid van verschillende overheden. De politie moet steeds voorrang geven aan de bescherming van personen bij het nemen van maatregelen van bestuurlijke of gerechtelijke politie⁷¹.

Indien er in de noodsituatie elementen aanwezig zijn die een misdrijf doen vermoeden, zal een politieonderzoek worden geopend door de Officier van Gerechtelijke Politie (OGP) die belast is met het onderzoek, dit onder de bevoegdheid van een parketmagistraat afhankelijk van de plaats van het gebeuren. Voormeld onderzoek beoogt de oorsprong, de oorzaak en de verantwoordelijken voor het ontstaan van de noodsituatie te bepalen, alsook de daders van eventuele inbreuken zo snel als mogelijk te identificeren.

In afwachting van de beslissing van het parket voor de toekenning van het verder onderzoek, voeren de onderzoekers de gerechtelijke taken uit en doen zij de eerste vaststellingen, met inbegrip van de identificatie van overleden personen, indien nodig met steun van het *Disaster Victim Identification-team* (DVI). Zij brengen het parket op de hoogte van hun vaststellingen.

De politiemensen en hulpverleners die eerst ter plaatse zijn, moeten er zo goed mogelijk over waken dat de sporen bewaard blijven (aanduiden, looppad indien mogelijk,...) dat de getuigen worden geïdentificeerd en dat in de mate van het mogelijke de eerste verklaringen worden afgenomen.

Elke interventie op de plaats kan leiden tot de contaminatie van sporen en bewijsmateriaal. Teneinde dit risico te beperken, zal de eerst interveniërende politieploeg of andere hulpdienst een toegangsweg aanduiden die, indien mogelijk, best door iedereen gebruikt wordt om een verspreiding van het personeel in de gerechtelijke uitsluitingsperimeter te vermijden.

---

⁷¹ Artikel 13 WPA

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

De verantwoordelijke van het politieonderzoek overlegt nauw met de Dir-Pol⁷² voor zowel de toegang tot de interventiezone alsook voor het uitvoeren van zijn taken. Dit politieonderzoek kan een opsporingsonderzoek betreffen onder leiding van de Procureur des Konings, die een onderzoeksrechter kan vorderen waarna het gerechtelijk onderzoek onder leiding van de onderzoeksrechter start.

2. OPSTELLEN VAN NOOD- EN INTERVENTIEPLANNEN

2.1 Rol van discipline 3 in de provinciale en gemeentelijke veiligheidscellen

2.1.1. Geïntegreerde planning

In de omzendbrief bij het koninklijk besluit van 22 mei 2019 is bepaald dat de monodisciplinaire interventieplannen o.a. de bevelvoering en de beveloverdracht regelen in de verschillende fasen, alsook de vertegenwoordiging van de discipline in de CP-Ops en het coördinatiecomité.

Naar gelang de specialisatie en de complementariteit van hun opdrachten, is het raadzaam dat de diensten van de lokale en de federale politie (territoriaal bevoegd) op een of andere manier systematisch gaan samenwerken.

De principes van deze samenwerking moeten op voorhand worden afgesproken, zowel binnen de veiligheidscel als in de stuurgroep die verantwoordelijk is voor het opstellen en actualiseren van het PIP.

Zo ook wordt aan de voorzitters van de veiligheidscellen gevraagd erover te waken dat zowel in de PIP's als de ANIP's en/of BNIP's duidelijk en ondubbelzinnig wordt weergegeven wie zal zetelen in welk orgaan en/of wie welke verantwoordelijkheid zal opnemen.

2.1.2. Nationaal Crisiscentrum (NCCN)

Het Nationaal Crisiscentrum is belast met de planning van evenementen die een coördinatie of een beheer op nationaal niveau noodzaken.

Om de nationale nood- en interventieplannen te ontwikkelen, werkt het Nationaal Crisiscentrum actief samen met de nationale vertegenwoordigers van de verschillende disciplines en met specialisten die op basis van hun expertise worden gekozen.

De twee belangrijkste vertegenwoordigers van discipline 3 zijn, voor de lokale politie een lid dat door de Vaste Commissie van de Lokale Politie wordt aangewezen en, voor de federale politie een lid dat door de directie van de operaties inzake bestuurlijke politie (DAO) wordt aangewezen. Deze personen kunnen zich ook laten bijstaan door een ander lid van de geïntegreerde politie voor zijn/haar expertise terzake.

---

⁷² De operationele leiding van de opdrachten van bestuurlijke politie berust bij de directeur Politie, hierna Dir-Pol genoemd (Artikel 11 § 4 van het koninklijk besluit van 22mei 2019)

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

2.1.3. Provinciale veiligheidscel en veiligheidscel van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad

De minimale samenstelling is bepaald in artikel 4, §2 van het koninklijk besluit van 22 mei 2019.

In de omzendbrief bij het koninklijk besluit van 22 mei 2019 wordt gepreciseerd dat deze veiligheidscellen voor discipline 3 minstens een verbindingsofficier van de lokale politie en een directeur-coördinator van de federale politie omvatten.

Deze personen moeten verslag uitbrengen bij de korpsen van de lokale politie en de gedeconcentreerde directies van de federale politie van de provincie die zij vertegenwoordigen.

Afhankelijk van de noden kan de Gouverneur de samenstelling van zijn cel uitbreiden.

2.1.4. Gemeentelijke veiligheidscel

De minimale samenstelling is bepaald in artikel 4, § 2 van het koninklijk besluit van 22 mei 2019. In de omzendbrief bij het koninklijk besluit van 22 mei 2019 wordt gepreciseerd dat deze cel voor discipline 3 minstens een officier van de bevoegde politiezone en/of een officier van de federale politie omvat.

Vanuit het oogpunt van de geïntegreerde werking en de complementariteit van de beide politieniveaus, is het aangewezen dat zowel een vertegenwoordiger van de lokale politie als een vertegenwoordiger van de federale politie tot de gemeentelijke veiligheidscel behoren.

Beide politieniveaus komen overeen om betrokken te zijn bij de werkzaamheden van de gemeentelijke veiligheidscellen in het raam van de voorbereiding, het opstellen, de training en de evaluatie van de BNIP en de ANIP.

Afhankelijk van de noden kan de Burgemeester de samenstelling van zijn veiligheidscel uitbreiden.

2.1.5. Opdrachten van de politie binnen de cellen

In overeenstemming met het reglement van inwendige orde dat opgesteld wordt, zullen de vertegenwoordigers van discipline 3, in voorkomend geval, in het raam van een multidisciplinaire aanpak voornamelijk nuttige raad geven, informeren, hun behoeften meedelen, de noodzakelijke gegevens verschaffen en bijdragen aan de follow-up van de uitvoering van de opdrachten van de veiligheidscel zoals bepaald in artikel 3 van het koninklijk besluit van 22 mei 2019.

Bovendien zullen ze erop toezien dat het PIP wordt opgesteld in overeenstemming met de interventieplannen van de andere disciplines en rekening houdend met de voorschriften van het nood- en interventieplan waarbinnen het kadert.

2.2. Het monodisciplinaire interventieplan

2.2.1. Filosofie voor het opstellen

Het PIP wordt opgesteld en bijgewerkt door een stuurgroep die is samengesteld uit afgevaardigden van de coördinatie- en steundirecties van de federale politie, waaronder de bestuurlijke directeurs-coördinatoren, en van de lokale politie.

Zij wijzen een voorzitter aan onder de leden van de stuurgroep. Elke politiezone vult het PIP bovendien aan met zonale bepalingen en gegevens. Bij het opstellen van het PIP is het belangrijk om nauw in contact te blijven met de politionele vertegenwoordiger(s) van de veiligheidscel.

2.2.2. Structuur en minimale inhoud

Een eerste deel van het PIP kan de visie van de verantwoordelijke overheden bevatten en een overzicht bieden van de partners binnen de provincie en de geïntegreerde politie, van de goedgekeurde protocolakkoorden of van andere bepalingen die van toepassing zijn in het raam van de noodplanning.

Het monodisciplinaire interventieplan regelt de interventie- en versterkingsmodaliteiten volgens de structuur en de minimale inhoud hieronder bepaald:

- a) Alarmering: modaliteiten met betrekking tot de (voor-)alarmering van de bevoegde diensten en personen (alarmeringsschema/checklist) en voor de inwerkingstelling van het PIP;
- b) Opstart van de interventie: bepaling van de (eerste) personele en materiële middelen die moeten worden ingezet (scenario/checklist);
- c) Veiligheidsmaatregelen voor de intervenanten;
- d) Versterkingen, reserve en gespecialiseerde steun: bepaling van de extra personele en materiële middelen die moeten worden ingezet op basis van de evaluatie van de situatie en de behoeften die eruit voortvloeien, organisatie van de vervangingen en aflossingen, laterale steun, gespecialiseerde steun van het federale niveau met inbegrip van de termijn binnen dewelke ze beschikbaar zijn en de specifieke middelen;
- e) Verdeling van de intradisciplinaire taken: officieren en interventieploegen van de geïntegreerde politie, afhankelijk van de fase, de noden, de omstandigheden en de in te zetten middelen;
- f) Bevelvoering en bevelsoverdracht: bepalen van de verantwoordelijke van de discipline (lokaal of federaal niveau), van een bevelstructuur (organigram), van de vertegenwoordigingen binnen de verschillende structuren (CP-Ops, CP-Pol, coördinatiecomité, enz.) en de organisatie van de aflossingen, versterkingen en wegnemingen;
- g) Communicatie: bepalen van de telefoonnummers, gereserveerde gespreksgroepen (radioschema), selectieve oproepnummers...
- h) Interactie met de andere disciplines⁷³: organisatie van de multidisciplinaire samenwerking (modaliteiten voor informatie-uitwisseling, radiofrequentie en/of gemeenschappelijke multidisciplinaire gespreksgroepen en taakverdeling);
- i) De modaliteiten voor de organisatie van de opleiding van het personeel, oefeningen alsook evaluatie en aanpassingen van het PIP;
- j) Bijlagen:

⁷³ Het PIP moet, in de mate van het mogelijke, worden opgesteld in overleg met de andere disciplines om tegenstrijdigheden of onverenigbaarheden te vermijden. Vooral wat de aanverwante opdrachten betreft of de opdrachten waarvoor moet worden samengewerkt.

- organigram van de bevelstructuur
- actiekaarten voor de sleutelfiguren
- radioschema
- diverse checklists voor specifieke situaties (spoorwegongeval, luchtvaartongeval, bomexplosie...)
- inventaris van de middelen
- inventaris van de PEB's, de helistrip's
- cartografie
- afkortingen
- ...

Als het PIP wordt opgesteld in functie van een BNIP, kunnen andere bepalingen worden gepreciseerd, namelijk de locatie van de structuren (CP-Ops, VMP, perimeters...), de specifieke veiligheidsvoorschriften (bevolking en personeel), de maatregelen ten opzichte van gewonde personen, aangehouden personen ...

3. OPERATIES VAN DISCIPLINE 3: COORDINATIE – BEVELVOERING – COMMUNICATIE

3.1. Aanwijzing van de verantwoordelijke politieoverheden

3.1.1. Aanwijzing van de verantwoordelijke van de discipline (Dir-D3)

De duidelijke aanwijzing van een persoon die de eindverantwoordelijkheid van de actie van de discipline zal waarnemen, is primordiaal. Deze verantwoordelijke kan ofwel de korpschef van de lokale politie zijn ofwel de bestuurlijk directeur-coördinator van de coördinatie – en steundirectie.

Dit principe is van toepassing zowel in gemeentelijke als in provinciale fase.

Om dit te bereiken zijn er twee mogelijke hypothesen:

1. In geval van een specifieke afspraak ter aanwijzing, zijn de regels opgenomen in het PIP en meegedeeld in de veiligheidscel.
2. Bij ontstentenis van een specifieke afspraak ter aanwijzing, zijn de algemene principes ter aanwijzing van de verantwoordelijken bepaald zoals hieronder (artikel 7 van de wet op het politieambt).
  - wanneer de gebeurtenis plaatsvindt op het grondgebied van één politiezone, met inbegrip van het specifieke domein van de gedecentraliseerde eenheden van de federale politie (luchtvaartpolitie, spoorwegpolitie, scheepvaartpolitie, wegpolitie), is de leiding in handen van de korpschef van de betrokken zone of van de bestuurlijk directeur-coördinator, als hij ingaat op de vraag van de korpschef;
  - wanneer de gebeurtenis plaatsvindt op het grondgebied van verschillende politiezones, met inbegrip van het specifieke domein van de gedecentraliseerde eenheden van de federale politie (luchtvaartpolitie, spoorwegpolitie, scheepvaartpolitie, wegpolitie), is de leiding in handen van de bestuurlijk directeur-coördinator.

De verantwoordelijke van de discipline zetelt in het coördinatiecomité.

3.1.2. Aanwijzing van de Dir-Pol

Alle opdrachten van de politie van de plaats van de noodsituatie worden vervuld door de leden van de geïntegreerde politie, onder de operationele leiding van de directeur van de politie, Dir-Pol genaamd.

De Dir-Pol is in principe een Officier van Bestuurlijke Politie, afkomstig uit een eenheid van de lokale politie of de federale politie, die werd aangeduid door de Dir-D3. De Dir-Pol neemt plaats in de CP-Ops.

3.1.3. Interactie binnen de geïntegreerde politie

Wanneer de leiding⁷⁴ in handen is van het lokale niveau, zorgt het federale niveau voor de coördinatie van de steun⁷⁵. Wanneer de leiding in handen is van het federale niveau, stelt het lokale niveau zijn eigen beschikbare middelen ter beschikking van de Dir-Pol.

3.2. Verdeling van de verantwoordelijke politieoverheden tussen het operationele en beleidsniveau

3.2.1. Verantwoordelijkheid van de korpschef

Zowel in de gemeentelijke als in de provinciale fase wijst de korpschef de Dir-Pol aan binnen zijn eigen politiekorps of doet hij hiervoor een beroep op een andere zone van de lokale politie of op de gedeconcentreerde coördinatie- en steundirectie van de federale politie of zelfs een directie/eenheid van de federale politie.

Wanneer de aard van de noodsituatie echter de gelijktijdige vergadering vereist van de gemeentelijke crisiscel(len) en het provinciale coördinatiecomité op afzonderlijke plaatsen, zetelt de korpschef zelf of laat hij zich vertegenwoordigen in het (de) gemeentelijke crisiscel(len). De Gouverneur kan de korpschef ook verzoeken om het provinciale coördinatiecomité te vervoegen.

3.2.2. Verantwoordelijkheid van de bestuurlijk directeur-coördinator

3.2.2.1. *De gebeurtenis speelt zich af in één enkele politiezone*

Wanneer de bestuurlijk directeur-coördinator ingaat op de vraag van de korpschef en dus in het coördinatiecomité zetelt, ongeacht of het hierbij om de gemeentelijke of de provinciale fase gaat, wijst hij de Dir-Pol aan in zijn eigen directie of doet hij hiervoor een beroep op de betrokken politiezone of zelfs een directie/eenheid van de federale politie.

Wanneer de aard van de noodsituatie echter de gelijktijdige vergadering vereist van de gemeentelijke crisiscel en het provinciale coördinatiecomité op afzonderlijke plaatsen, zetelt de bestuurlijk directeur-coördinator in het provinciale coördinatiecomité en de korpschef in de gemeentelijke crisiscel. Deze laatste ziet erop toe om zich te laten vertegenwoordigen bij eventueel andere gemeentelijke coördinatiecomités/crisiscellen in de zone.

---

⁷⁴ Zie bijlage 4.1

⁷⁵ Zie bijlage 4.2

3.2.2.2. De gebeurtenis speelt zich af in verschillende politiezones

Wanneer men zich hier in de provinciale fase bevindt, zetelt de bestuurlijk directeur-coördinator in het provinciale coördinatiecomité en wijst hij de Dir-Pol aan binnen zijn eigen directie of doet hij hiervoor een beroep op de lokale politie of zelfs een directie/eenheid van de federale politie.

Als de aard van de noodsituatie evenwel simultaan overleg noodzaakt:

- van de gemeentelijke crisiscel en het provinciale coördinatiecomité op een verschillende plaats, dan zetelt de korpschef verder in de gemeentelijke crisiscel;
- van meerdere gemeentelijke crisiscellen en van het provinciale coördinatiecomité op een verschillende plaats, dan zetelt de korpschef in een gemeentelijke crisiscel en laat hij zich vertegenwoordigen in de andere crisiscel(len) binnen zijn politiezone.

Als de korpschef(s) genoopt is/zijn om op vraag van de Gouverneur, het provinciale coördinatiecomité te vervoegen, laat hij /laten zij zich vertegenwoordigen in de gemeentelijke crisiscel(len).

In alle coördinatieorganen, of ze nu operationeel of strategisch zijn, is het mogelijk om zich te laten bijstaan door één of meerdere politie-experts in specifieke domeinen (gerechtelijke of gespecialiseerde eenheden van de federale politie). Hiervoor heeft men eventueel de toestemming van de bestuurlijke overheid nodig.

3.3. Rol van de Dir-D3

Zonder afbreuk te doen aan het overleg tussen de Dir-CP-Ops en de bestuurlijke overheid, ondersteunt de politieverantwoordelijke (Dir-D3) de met de crisis belaste bestuurlijke overheid bij de evaluatie en de opvolging van de noodsituatie, de bepaling van de noodzakelijke middelen, de keuze van de methodes en het zoeken naar oplossingen voor de vastgestelde problemen.

De Dir-D3 waakt erover dat alle opdrachten die onder de verantwoordelijkheid van zijn discipline vallen, effectief worden uitgevoerd conform de filosofie vermeld in het PIP. Hij is niet rechtstreeks onderhevig aan de druk van het terrein en aan de dringende vragen die een onmiddellijke reactie vergen, waardoor hij een meer globale visie kan behouden en de situatie nauwkeuriger kan analyseren. Hij kan hierbij een ondersteuning geven aan de Dir-Pol, zoals bv. oproepen van bijkomende versterking, eventuele vorderingen regelen, experts oproepen of bijkomende info opzoeken.

3.4. Rol van de Dir-Pol

Om zijn opdracht te vervullen, stelt de Dir-Pol de commandostructuur van zijn discipline in plaats en zorgt hij voor de organisatie ervan.

Hij waakt erover om zijn acties te allen tijde te coördineren met de directeurs van de andere disciplines om de uitvoering van hun opdrachten te vergemakkelijken.

De Dir-Pol brengt de Dir-CP-Ops op de hoogte van de informatie die nuttig is voor de andere disciplines en voert zijn richtlijnen uit. Hij geeft rekenschap aan Dir-D3 over de aspecten die tot zijn eigen discipline behoren.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

Afhankelijk van de plaats, de omvang en de duur van de gebeurtenis en om de goede werking van de CP-Ops niet te hinderen, kan de Dir-Pol alle nuttige maatregelen treffen voor de inplaatsstelling van een operationele commandopost van de politie⁷⁶ (CP-Pol). In de CP-Pol wordt de intradisciplinaire coördinatie van discipline 3 geregeld en worden de richtlijnen vertaald naar de operaties op het terrein.

De oprichting van een monodisciplinaire commandopost mag in geen enkel geval afbreuk doen aan de multidisciplinaire coördinatie.

3.5. Communicatie: de operationele informatiestroom

3.5.1. Algemene doelstellingen

Het beheer van een noodsituatie vergt een hoog niveau van coördinatie tussen de verschillende disciplines. Daarom moet binnen elke discipline een permanente commandostructuur worden behouden.

Voor de coördinatie en de bevelvoering zal een goed werkend communicatienetwerk in plaats worden gesteld waarlangs de operationele informatiestroom kan gebeuren.

Deze stroom vertegenwoordigt alle verticale of transversale communicatie op basis waarvan de verantwoordelijken en de overheden adequate beslissingen kunnen nemen en de verschillende uitvoeringsniveaus hun opdrachten tot een goed einde kunnen brengen.

3.5.2. Bijzondere doelstellingen

De operationele informatiestroom zal worden geconcretiseerd door de oprichting van een radionetwerk dat beantwoordt aan de communicatiestandaarden van de geïntegreerde politie zoals bepaald in de omzendbrief GPI 50⁷⁷, meer bepaald in punt 5 betreffende de toepassing van de gedeelde politionele groepen.

Dit radionetwerk moet enerzijds de Dir-Pol de mogelijkheid bieden om in contact te blijven met alle entiteiten van discipline 3 die de opdrachten vervullen vermeld in punt 1.2.1 van deze bijlage aan de omzendbrief (commandonet). Anderzijds moeten de entiteiten ook intern kunnen communiceren op een aparte gespreksgroep zodat het commandonet niet wordt overbelast.

Via het radionetwerk kan de Dir-Pol eveneens communiceren met de directeurs van de andere disciplines volgende standaarden van de radiocommunicatie.

3.5.3. Beheersstappen van de operationele informatiestroom

3.5.3.1. Algemene principes

In een noodsituatie moet de bevoegde dispatching de situatie zo snel mogelijk uit de routine halen. Zo zal het CIC de alarmgespreksgroepen ter beschikking stellen en opvolgen en indien nodig een supradispatching oprichten.

⁷⁶ De modaliteiten voor de oprichting, de uitrusting en de werking kunnen in het PIP worden opgenomen

⁷⁷ Omzendbrief van 8 juni 2006 betreffende de radiocommunicatiestandaarden van de Geïntegreerde Politie

De overgang van de routine naar supradispatching moet goed voorbereid worden zodat de verschillende betrokken eenheden vlot kunnen geïntegreerd worden in de commandostructuur voor het beheer van de noodsituatie.

3.5.3.2. Beheer van de informatiestroom in de routinewerking

Het CIC of de zonale meldkamer staat in voor het beheer van de informatiestroom op het routinenetwerk tot op het ogenblik dat de supradispatching structuur in plaats wordt gesteld. Deze stap komt overeen met de uitvoering van de eerste en dringende verrichtingen.

Het schema van de supradispatching zoals voorzien in de radiocommunicatiestandaarden van de geïntegreerde politie wordt dan toegepast.

3.5.3.3. Beheer van de informatiestroom bij het beheer van een noodsituatie

De Dir-Pol beslist tot het openen van het supradispatching net wanneer een fase van het beheer van de noodsituatie in werking wordt gesteld of de toepassing van het PIP noodzakelijk is voor het beheer van de operaties.

Deze stap komt overeen met de uitvoering van maatregelen bij het beheer van een noodsituatie.

De Dir-Pol neemt in overleg met het CIC of de zonale meldkamer de leiding van het netwerk en de informatiestroom op zich.

De Dir-Pol beslist in samenspraak met het CIC of de zonale meldkamer wanneer het supradispatching net wordt gesloten.

3.5.3.4. Multidisciplinaire communicatie

De multidisciplinaire communicatie wordt verzekerd door de noodcentrale 112 en dit via de Dir-Bw of de Dir-CP-Ops,⁷⁸.

De transversale communicatie moet de optimale coördinatie met de andere disciplines waarborgen. Ze mag niet interfereren met de operationele communicatiestromen van discipline 3.

Alle communicatie inzake politie naar de andere disciplines dient te gebeuren via de Dir-Pol.

---

⁷⁸ In afwachting van de eventuele inplaatsstelling van het centrum van het eenvormige oproepstelsel 112 (100 en 101)

4. Sjablonen

4.1. Politionele operationele leiding

De Dir-Pol leidt de opdrachten van de politie van de plaats in het raam van een noodsituatie, binnen het bestek van wat in de wetten en uitvoeringsbesluiten bepaald is en in overeenstemming met de richtlijnen, de bevelen en onderrichtingen van de bevoegde overheden.

Hij heeft de operationele verantwoordelijkheid, inclusief de voorbereiding, de uitvoering en de evaluatie van de opdrachten.

Daarvoor wendt hij de beschikbare middelen aan en voert hij het bevel over het politiepersoneel, ongeacht of deze tot zijn directie behoren of hem ter beschikking werden gesteld.

Wanneer een gespecialiseerde politiedienst wordt ingezet, zal hij rekening houden met de technische beoordeling van een lid van deze dienst met betrekking tot de inzet van deze middelen.

Hij draagt de volledige operationele verantwoordelijkheid over de verschillende fasen van de operatie, met inbegrip van de voorbereiding, de uitvoering en de evaluatie. Per definitie houdt dit in dat de toewijzing van de operationele leiding steeds de operationele coördinatie inhoudt van de dispositieven waarover hij naar aanleiding van een specifieke politieopdracht de leiding heeft.

Kerntaken:

- Kennisnemen en verder aflijnen van het probleem;
- De informatiecyclus activeren (opsporingsprogramma);
- De bevoegde gerechtelijke overheden informeren en de nodige informatie communiceren aan de Dir-CP-Ops;
- Dringende beslissingen nemen en de activiteiten plannen (werkprogramma);
- Met alle directeurs van de disciplines samenwerken en duidelijke afspraken maken;
- De opdrachten toetsen aan de legitimiteit en de opportuniteit;
- De informatie analyseren en een dreigingsanalyse maken met het oog op het bepalen van de algemene risico's en de verhoogde risico's;
- Operationele analyse, beslissingen nopens de actiemodi;
- De inzetmodaliteiten duidelijk aflijnen (houding, instructies over het gebruik van dwang...);
- Het aanvragen en in plaats stellen van de middelen die nodig zijn om de actiemodi in praktijk te brengen, de dispositieven realiseren, optimaliseren en bepalen;
- De aanpak toetsen aan de effectiviteit en de proportionaliteit;
- Een manoeuvreplan opstellen en dit in uitvoering brengen;
- Een monodisciplinaire commandopost in plaats stellen;
- Voorzien in coördinerende maatregelen op het terrein;
- Tactische informatie verzamelen tijdens de politieoperatie;
- De ingezette machten bevelen tijdens de politieoperatie;
- De verantwoordelijkheid voor de tactische beslissingen op zich nemen;
- In de schoot van de CP-Ops de informatie delen die nuttig is voor de andere disciplines;
- Rekenschap afleggen;
- Het beheer van de operaties op het terrein evalueren en het politiedispositief bijsturen.

4.2. Coördinatie van de steun die door de bestuurlijk directeur-coördinator wordt verzekerd

De coördinatie van de steun bestaat erin om, binnen een door de bevoegde overheid gecreëerd kader, de operationele activiteiten die op het niveau van de verschillende dispositieven worden ontwikkeld, op elkaar af te stemmen om dezelfde doelstelling te bereiken. De coördinatie van de steun omvat dus geen bevoegdheid tot het geven van orders en impliceert evenmin de verantwoordelijkheid over de uitvoering van de opdrachten.

De bevoegde overheid (Minister, Gouverneur, Burgemeester, Procureur des Konings,...) kan de coördinatietaken met betrekking tot bepaalde specifieke problemen (nood- en interventieplannen, omzendbrief gijzeling, wielervedstrijden...) meer in detail bepalen.

De coördinatie kan onder meer bestaan uit het opstellen van draaiboeken en interventieplannen voor de interventies waarbij meerdere lokale politiekorpsen en/of de federale politie betrokken zijn of, indien hierom wordt verzocht, het meewerken aan het opstellen van de plannen van de overheden of het bijhouden en permanent updaten van operationele documentatie met betrekking tot de risicofactoren binnen een bepaald domein.

De coördinatie verloopt horizontaal, m.a.w. voor, tijdens en na de gebeurtenis. De coördinatie verloopt ook verticaal doorheen (binnen en tussen) de verschillende activiteiten: informatie, analyse, planning, uitvoering, evaluatie.

Kerntaken:

- Kennisnemen van het probleem waarvan de coördinatie aan de bestuurlijk directeur-coördinator wordt toevertrouwd;
- Alle noodzakelijke informatie verzamelen en verspreiden: als coördinator zorgt de directeur-coördinator ervoor dat de informatiedoorstroming tussen alle betrokken autoriteiten en politiediensten goed verloopt. Hij stuurt bij indien nodig;
- Steun verlenen bij de analyse van de informatie;
- Steun verlenen bij de opmaak van de dreigingsanalyses door de zones door hen alle beschikbare informatie ter beschikking te stellen;
- Deelnemen aan overlegplatforms;
- Inzamelen van de steunaanvragen van de lokale en federale politiediensten, deze evalueren en overmaken aan het centrale niveau voor de toekenning van de steun, en de levering van de toegekende steun opvolgen: de bestuurlijk directeur-coördinator dient erover te waken dat alle middelen die in versterking worden gevraagd snel in plaats worden gesteld, juist worden aangewend en goed werken;
- Het op elkaar afstemmen van de operationele maatregelen die op de verschillende echelons worden ontwikkeld om hetzelfde doel te bereiken. Waken over de optimale integratie van de verschillende politionele maatregelen;
- De bestuurlijk directeur-coördinator volgt permanent de belangrijke gebeurtenissen op en doet vanuit zijn kennis en ervaring voorstellen aan de politiezones om in voorkomend geval bepaalde versterkingen of knowhow aan te vragen;

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

- De bijzondere lokale maatregelen op elkaar afstemmen door mogelijke tegenstrijdigheden te melden en besprekingen terzake vergemakkelijken;
- De bestuurlijk directeur-coördinator is tevens een aanspreekpunt en heeft in dat raam een reeks opdrachten waaronder die van signaalfunctie indien hij denkt dat sommige ontwikkelingen bepaalde gevaren inhouden die bijvoorbeeld het verantwoordelijkheidsgebied van de operationele verantwoordelijken overstijgen (andere zones, federale politiediensten);
- Een gedecentraliseerde reserve houden in afwachting van een vraag tot steun van een zone.
- Rekenschap afleggen;
- De coördinatie evalueren en bijsturen.

Bijlage 6 : Bepalingen betreffende discipline 4

De hierna volgende aanbevelingen zijn specifiek bedoeld voor de leden van discipline 4 die belast zijn met de logistieke ondersteuningsopdrachten, met name de Civiele Bescherming, de hulpverleningszones, de gespecialiseerde openbare of private diensten, waaronder Defensie en de lokale overheden.

Deze aanbevelingen vormen een hulp bij de opstelling van zowel de monodisciplinaire interventieplannen als bij de uitvoering van de (operationele en beleidsmatige) opdrachten van discipline 4.

INLEIDING – DISCIPLINE 4 EN DE MULTIDISCIPLINAIRE SAMENWERKING

Alle intervenanten hebben de plicht om de competenties en de bevoegdheden van eenieder te respecteren en om in een goede verstandhouding samen te werken aan de realisatie van het algemeen belang en de dienstverlening aan de bevolking. Dit, in naleving van het strikte kader van het mandaat dat hen is toegekend en volgens de regels die opgelegd worden door de deontologie, de ethiek, het gezond verstand en de hoffelijkheid die vereist wordt van alle leden van de verschillende diensten en disciplines, zonder enige neiging tot competitie of rivaliteit.

De diensten die belast zijn met de logistieke ondersteuning houden zich ter beschikking van de andere disciplines. Er wordt overleg gepleegd binnen de CP-Ops tussen de directeurs van de disciplines die nood hebben aan een logistieke ondersteuning en de Dir-Log.

Positie van discipline 4 ten opzichte van discipline 1

De Civiele Bescherming maakt volgens artikel 9, §3 van het koninklijk besluit van 22 mei 2019 vereisen, deel uit van discipline 1, net als de hulpverleningszones.

Positie van discipline 4 ten opzichte van discipline 2

Een lid van discipline 4 heeft geen bevoegdheid inzake bevelvoering, injunctie of verbod ten opzichte van een lid van discipline 2 voor wat betreft de eerste zorgen en het vervoer van een (verkeers)slachtoffer of een zieke persoon.

Positie van discipline 4 ten opzichte van discipline 3

Het is van belang dat de organisatie van de hulpverlening en de bijhorende logistieke steun niet gehinderd of vertraagd worden als gevolg van zowel bestuurlijke als gerechtelijke operaties van de politie. Niettemin waken de intervenanten van discipline 1, 2, 4 en 5 in de mate van het mogelijke over het bewaren van de sporen en bewijsstukken om het gerechtelijk onderzoek niet te verhinderen.

Positie van discipline 4 ten opzichte van discipline 5

De organisatie van de informatie komt uitsluitend toe aan de Dir-Info op operationeel niveau of de Dir-D5 op beleidsniveau, aangeduid door de bevoegde autoriteit (naargelang de fase: de bevoegde burgemeester, gouverneur of minister).

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

Zonder uitdrukkelijke delegatie van de bevoegde overheid zijn de leden van discipline 4, hun woordvoerder inbegrepen, niet belast met de informatieverstrekking aan de media.

Als de operationele coördinatie niet gepaard gaat met een beleidscoördinatie, kan de woordvoerder van de hulpverleningszone of de politie de rol van Dir-Info op zich nemen en kan de Dir-CP-Ops belast worden door de bevoegde overheid met de alarmering van en de informatie aan de bevolking. Wanneer een lid van een hulp- en interventiedienst wordt aangeduid als Dir-Info, wordt hij ontheven van zijn eerste functie om zich voor de duur van zijn aanstelling volledig te kunnen wijden aan de opdrachten van discipline 5.

De Dir-Info kan vooraf persoonlijk worden aangeduid in het lokaal monodisciplinair interventieplan van discipline 5 of kan worden gekozen op het moment zelf. Desalniettemin moet er steeds op lokaal vlak een voorafgaand akkoord over dit principe bestaan, dat opgenomen is in het monodisciplinair interventieplan van discipline 5, en moet dit besproken zijn in de veiligheidscel.

Het is bijzonder aangewezen dat de leden van discipline 4, hun woordvoerder inbegrepen, blijk geven van kiesheid en terughoudendheid wat betreft het maken van foto's of video-opnames op de plaats van een noodsituatie, op welke manier dan ook (fototoestel, GSM, camera, ...) en hun eventuele communicatie aan de media. Tenzij er een wettelijke bepaling bestaat die het maken van beelden vereist, de betrokken persoon zijn of haar expliciete toestemming heeft gegeven of de vitale belangen van een persoon vereisen dat er beelden worden gemaakt, is het aangeraden om geen foto's of video-opname te maken. Ook de verspreiding van dit materiaal achteraf is niet mogelijk.

Er kan hier worden verwezen naar het beroepsgeheim en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, met inbegrip van de GDPR die moet worden nageleefd.

Operationele communicatie en informatie – Multidisciplinair overleg

Wanneer de noodzaak zich voordoet en eventueel reeds voorafgaand aan de installatie van de CP-Ops en aan de afkondiging van een fase, lichten de verantwoordelijken van de verschillende disciplines elkaar in en overleggen ze via de telecommunicatiemiddelen, zoals de multidisciplinaire radiocommunicatiegroepen. De leidinggevendenden van de operationele diensten van de verschillende disciplines moeten toegang hebben tot de communicatiegroepen van verschillende diensten, zowel op lokaal, zonaal, provinciaal als op federaal niveau.

In afwachting van de oprichting van de CP-Ops laten deze multidisciplinaire communicatiegroepen de operationele diensten toe:

- om de interventierichtlijnen afkomstig van de verantwoordelijken van de verschillende disciplines door te geven aan de disciplines;
- om de informatie uit te wisselen met het oog op de bescherming van de intervenanten en de bevolking.

1. DE INTERVENTIE VAN DISCIPLINE 4

1.1. NIET-LIMITATIEVE DEFINITIE VAN DE OPDRACHTEN EN TAKEN BETREFFENDE DE LOGISTIEKE ONDERSTEUNINGSOPDRACHTEN

Krachtens het koninklijk besluit van 22 mei 2019 en het koninklijk besluit van 10 juni 2014 tot bepaling van de opdrachten en taken van civiele veiligheid uitgevoerd door de hulpverleningszones en de Civiele Bescherming zijn de opdrachten en taken betreffende de logistieke ondersteuning als volgt samen te vatten:

- de gespecialiseerde logistieke steun inzake personeel en materiaal garanderen voor de bevoegde actoren, met inbegrip van de disciplines, de CP-Ops en het (de) coördinatiecomité(s);
- een coördinatie-infrastructuur en de technische en personeelsmiddelen ten uitvoer leggen voor de communicatie tussen de bevoegde actoren, met inbegrip van de disciplines, de CP-Ops en het (de) coördinatiecomité(s);
- de bevoorrading van levensmiddelen en drinkwater organiseren voor de hulp- en interventiediensten en de getroffen en hen sanitair aanleveren;
- het uitvoeren van diverse werken.

De diensten van de Civiele Bescherming treden van ambtswege op bij noodsituaties waarbij de provinciale of de federale fase afgekondigd wordt (art.12, §6, van het koninklijk besluit van 22 mei 2019).

1.2. ALGEMENE INTERVENTIEMODALITEITEN

1.2.1. Beschermingsmaatregelen voor de intervenanten

Krachtens boek I - Algemene beginselen van de codex over het welzijn op het werk is elke werkgever verantwoordelijk voor de structurele, planmatige aanpak van preventie (...) door middel van een dynamisch risicobeheersingssysteem. Bovendien dient de werkgever zijn beleid inzake het welzijn aan te passen in functie van de verkregen ervaring, de evolutie van de werkmethoden of van de werkomstandigheden.

Dit besluit, inzake welzijn op het werk, is van toepassing voor alle activiteiten van discipline 4 (onderhoud van het materieel, oefeningen, demonstraties, interventies, ...).

1.2.2. Sanctie voor schuldig verzuim

Artikel 422ter van het Strafwetboek stelt dat:

“wordt gestraft hij die, hoewel hij in staat is het te doen zonder ernstig gevaar voor zichzelf of voor anderen, weigert of nalaat aan iemand die in gevaar verkeert, de hulp te bieden waartoe hij wettelijk wordt opgevorderd; hij die, hoewel daartoe in staat, weigert of nalaat het werk of de dienst te doen of de hulp te verlenen waartoe hij wordt opgevorderd bij ongeval, beroering, schipbreuk, overstroming, brand of andere rampen, evenals in geval van roverij, plundering, ontdekking op heterdaad, vervolging door het openbaar geroep of van gerechtelijke tenuitvoerlegging.”

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

De rechtspraak⁷⁹ erkent dat, om van 'schuldig verzuim' te kunnen spreken, er rekening gehouden dient te worden met de ernst van het gevaar op het moment van de weigering tot interventie, zonder de mogelijke efficiëntie van deze interventie in overweging te nemen. Het komt de rechterlijke macht toe soeverein te oordelen.

Een lid van discipline 4 is niet verplicht om een taak uit te voeren die een groot en objectief gevaar inhoudt voor zichzelf. In geval van dringende noodzaak, mogen de leden van discipline 4 niettemin blootgesteld worden aan ongewone risico's teneinde het voorkomen van een groter gevaar of om personen te redden met behulp van de adequate beschermingsmiddelen.

1.2.3. Beschermingsmaatregelen voor personen en voor de bevolking

De leden van discipline 4 geven voorrang aan de directe en indirecte bescherming van de personen en van de bevolking ten opzichte van de goederen.

2. DE OPSTELLING VAN DE NIP

2.1. DE ROL VAN DISCIPLINE 4 IN DE PROVINCIALE EN GEMEENTELIJKE VEILIGHEIDSCELLEN

De vertegenwoordiger van discipline 4 in de provinciale veiligheidscel is de bevoegde vertegenwoordiger van de directie Civiele Bescherming van de Algemene Directie Civiele Veiligheid (ADCV). Hij kan zich eventueel laten bijstaan of vertegenwoordigen. Indien hij het nodig acht, kan de voorzitter van de veiligheidscel ook andere intervenanten van discipline 4 uitnodigen bij de opstelling van de nood- en interventieplannen.

Bij de opstelling van de provinciale BNIP wordt de betrokken vertegenwoordiger van de directie Civiele Bescherming van ADCV eveneens uitgenodigd.

In de gemeentelijke veiligheidscel wordt de vertegenwoordiger van discipline 4 aangeduid door de burgemeester (bv. hoofd van de dienst openbare werken). Deze vertegenwoordiger maakt geen deel uit van de directie Civiele Bescherming van ADCV.

Het is aan te raden dat de verantwoordelijke van discipline 4 binnen de gemeentelijke en provinciale veiligheidscellen samen met de andere disciplines zorgt voor de identificatie van de lokale logistieke middelen die gebruikt zouden kunnen worden in vooraf bepaalde situaties of risicozones.

De vertegenwoordiger van discipline 4 in de veiligheidscellen waakt erover dat het overleg optimaal is met de respectievelijke burgemeesters, de gouverneurs en/of de noodplanningscoördinatoren.

De verantwoordelijke van discipline 4 adviseert de noodplanningscoördinator over de middelen en diensten die op de lijst moeten staan:

- de beschikbare logistieke middelen binnen de gemeentelijke of provinciale diensten en de ondernemingen die gesitueerd zijn op of nabij het grondgebied, die op een of andere manier rechtstreeks of onrechtstreeks kunnen bijdragen tot de terugkeer naar het normale leven;

⁷⁹ Zie o.a. Luik, 25 juni 1986, Pas., 1986, II, p.164.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

- de verschillende diensten die een bevoegdheid hebben op het grondgebied van de gemeente of de provincie (met name: de diensten voor de voorziening van water en elektriciteit, vervoersdiensten, ...).

2.1.1. Samenwerking van de vertegenwoordiger van de directie Civiele Bescherming van ADCV met de noodplanningscoördinatoren

De bevoegde vertegenwoordiger van de directie Civiele Bescherming van ADCV of zijn afgevaardigde werkt samen met de noodplanningscoördinator, zowel binnen de veiligheidscel als binnen het coördinatiecomité, maar hij kan die functie niet zelf uitoefenen.

2.1.2. De deelname aan de opstelling van de ANIP en BNIP

De vertegenwoordiger van de directie Civiele Bescherming van ADCV werkt samen met de bevoegde overheden en noodplanningscoördinatoren, met het oog op de opstelling en, indien nodig, de uitvoering van de ANIP en BNIP.

De Civiele Bescherming werkt de gegevens die hen betreffen voortdurend bij en delen ze mee aan de noodplanningscoördinator.

Net als de verantwoordelijken van de andere disciplines en diensten werken de vertegenwoordigers van de directie Civiele Bescherming van de ADCV samen met de verantwoordelijken van de bedoelde inrichtingen en sites en waken ze erover dat ze alle noodzakelijke informatie verkrijgen voor de uitwerking van de BNIP.

De interactie van de Civiele Bescherming met de andere diensten van discipline 4 wordt georganiseerd in de ANIP en BNIP. De niet-geplande aspecten worden ter plaatse geregeld door overleg tussen de Dir-CP-Ops, de Dir-Log en de betrokken diensten.

2.1.2.1. Bijdrage van discipline 4 aan de opstelling van de ANIP

De leden van discipline 4 dragen bij tot de opstelling van de gemeentelijke en provinciale ANIP, in het bijzonder met in begrip van het verstrekken van de essentiële gegevens die hen betreffen en die hierna beschreven worden:

1° Algemene informatie

- a. Overzicht van de betrokken functies;
- b. Lijst van de middelen die ingezet kunnen worden.

2° Modaliteiten van organisatie van oefeningen, evenals hun frequentie

De vertegenwoordiger van de directie Civiele Bescherming van ADCV, of zijn vertegenwoordiger, zal binnen de veiligheidscel rekening houden met volgende basisprincipes:

- a. Constant herinneren aan de essentiële doelen van de organisatie van oefeningen;
- b. Aandacht besteden aan het veiligheidsaspect van de intervenanten en van de andere betrokkenen;
- c. Handelen via opeenvolgende stappen en op progressieve wijze;
- d. De volgende punten voorzien:

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

- indien mogelijk, één of meerdere waarnemer(s) van de discipline;
- de aanwezigheid op strategische plaatsen van fotografen en/of cameramensen die bij voorkeur tot de discipline behoren en belast zijn met het in het bijzonder volgen van de leden die een coördinerende functie vervullen.
- Natuurlijk is het absoluut niet de bedoeling de foto's / beelden mee te geven aan het publiek. Er kan hier worden verwezen naar het beroepsgeheim en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, met inbegrip van de GDPR die moet worden nageleefd. Het gaat hier om leermomenten. Foto's en beelden kunnen louter voor interne doeleinden worden gebruikt, mits een juridische basis het gebruik van beeldmateriaal toestaat of op basis van de expliciete toestemming van de betrokken personen.

3° Methodologie voor de actualisatie van de ANIP

De vertegenwoordiger van de directie Civiele Bescherming van ADCV zal erop toezien een lid van de directie Civiele Bescherming van ADCV (en eventueel een plaatsvervanger) aan te duiden dat belast zal worden met de actualisatie van de ANIP voor wat betreft de rubrieken die discipline 4 aanbelangen.

2.1.2.2. Bijdrage van discipline 4 aan de opstelling van de BNIP

De leden van discipline 4 dragen bij tot de opstelling van de gemeentelijke en provinciale BNIP, in het bijzonder met inbegrip van het verstrekken van de essentiële gegevens die hen aanbelangen. Hun uitwerking betreft in het bijzonder de volgende rubrieken:

1° De bijzondere interventiemiddelen

De Civiele Bescherming stelt, samen met de andere disciplines en diensten, een lijst op van de bijzondere middelen:

- a. die toebehoren aan de hulpverleningszones;
- b. die beschikbaar zijn in de Civiele Bescherming;
- c. die bij andere logistieke ondersteuningsdiensten beschikbaar zijn;

die ingezet moeten worden in geval van een interventie.

2° De eventuele locaties van de CP-Ops

De vertegenwoordiger van de directie Civiele Bescherming van ADCV, of zijn vertegenwoordiger, neemt kennis van de mogelijke locaties van de CP-Ops en/of geeft desgevallend advies ter zake als logistiek specialist.

De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing

2.1.3. De redactionele stuurgroep van de provinciale BNIP met betrekking tot de bijzondere risico's betreffende de Seveso-ondernemingen en –sites

Bij de opstelling van een Seveso-BNIP roept de gouverneur een redactionele stuurgroep bijeen, bestaande uit leden van de provinciale veiligheidsceel en van de gemeente waar de betrokken inrichting zich bevindt (en eventueel van de andere getroffen gemeentes).

De betrokken vertegenwoordigers van de directie Civiele Bescherming van de ADCV moeten noodzakelijkerwijze betrokken worden bij de werkzaamheden van deze provinciale redactionele stuurgroepen.

Voor wat betreft het beheersen van de gevaren die verbonden zijn aan grote noodsituaties met gevaarlijke stoffen, nemen de uitbater en de overheden de wetenschappelijke criteria in overweging om het grondgebied af te bakenen dat getroffen kan worden in geval van een groot ongeval. Hoewel niet alle types van grote ongevallen toelaten om de zones af te bakenen via simulatie van de gevolgen wegens de wetenschappelijke onvoorspelbaarheid van de gevaarlijke gevolgen, is het niettemin nodig om toch de zones te bepalen teneinde de bevolking snel te kunnen beschermen in geval van een ongeval.

Op basis van het ministerieel besluit van 20 juni 2008 tot vaststelling van de criteria waarmee door de exploitant moet rekening gehouden worden bij het afbakenen van het gebied dat door een zwaar ongeval zou kunnen worden getroffen, moeten er drie gevarenezones worden ingesteld:

- 1° de zone van onmiddellijk gevaar waar de effecten van het ongeval onomkeerbare of letale gevolgen kunnen hebben, zelfs bij korte blootstelling;
- 2° de risicozone waar de effecten van het ongeval ernstige, directe of indirecte, onmiddellijke of later optredende gevolgen kunnen hebben;
- 3° de waakzaamheidszone waar de effecten van het ongeval gevoelige personen kunnen treffen of niet-verwittigde personen kunnen verontrusten.

Met deze zones van onmiddellijk gevaar, de risico- en waakzaamheidszones kan in bepaalde omstandigheden rekening gehouden worden om de uitsluitings-, de isolatie- en de ontradingperimeter te bepalen, maar dit is niet noodzakelijk. Er moet rekening gehouden worden met de omstandigheden van de noodsituatie om de interventiezone af te bakenen teneinde de intervenanten en de bevolking zo goed mogelijk te beschermen.

2.1.4. Opleidingen en oefeningen van discipline 4

De algemene directie Civiele Veiligheid zorgt er, indien nodig met de hulp van deskundigen, voor dat:

- toelichting wordt gegeven aan de intervenanten van discipline 4 over het monodisciplinair interventieplan;
- er wordt deelgenomen aan de multidisciplinaire opleidingen en oefeningen (van de staf of met inzet op het terrein).

2.2. HET MONODISCIPLINAIR INTERVENTIEPLAN VAN DISCIPLINE 4

2.2.1. Algemeenheden, structuur en minimale inhoud van het monodisciplinair interventieplan

Het monodisciplinair interventieplan plant de potentiële inzet en opschaling van de menselijke en materiële middelen en bepaalt de procedure voor het inzetten van de interne en externe middelen door de interveniërende Civiele Bescherming. Het voorziet de onmiddellijke en dringende maatregelen die deze eerste interveniërende hulpverleningszone moet treffen wanneer bij een gebeurtenis haar interventiemiddelen onvoldoende zijn en bijkomende of speciale versterking noodzakelijk is, of wanneer er nood is aan coördinatie. Het monodisciplinair interventieplan bepaalt de oproepprocedures en de interventiemodaliteiten van de diensten die kunnen interveniëren in discipline 4.

Zoals vermeld in het corpus van deze ministeriële omzendbrief is het aanbevolen om multidisciplinair overleg te plegen vanaf het stadium van het opstellen van de plannen.

Op nationaal niveau wordt één monodisciplinair interventieplan voor discipline 4 opgesteld, waarin de samenwerking tussen de verschillende diensten van discipline 4 uitgebreid aan bod komt. Lokale aanvulling van dit nationaal monodisciplinair interventieplan is vereist. Die lokale aanvulling kan bijvoorbeeld toevoegingen inzake lokale capaciteiten omvatten. Eventuele lokale capaciteiten worden ook toegevoegd aan het nationaal veiligheidsplatform.

De opstelling van al deze interventieplannen gebeurt in overleg met de bevoegde vertegenwoordiger van de directie Civiele Bescherming van ADCV en eventueel met de vertegenwoordigers van de andere betrokken openbare of private diensten om de coördinatie van de operaties te verzekeren (bv. Defensie, Hulverleningszones, gemeentelijke, provinciale en regionale overheden, Rode Kruis, overheidsbedrijven, nutsbedrijven, transporteurs, uitbaters, enz.).

Het monodisciplinair interventieplan voor discipline 4 kan geactiveerd worden door de vertegenwoordiger van de directie Civiele Bescherming van ADCV of de wachtofficier, onafhankelijk van de afkondiging van een fase van het ANIP.

In geval van nood, treft de Dir-Log alle nodige maatregelen, overeenkomstig het monodisciplinair interventieplan.

Ondertussen overleggen de verantwoordelijken van de disciplines:

- ofwel door middel van het motorkapoverleg;
- ofwel door de tussenkomst van de noodcentrale 112;
- ofwel rechtstreeks met behulp van de multidisciplinaire communicatiegroep (ASTRID-netwerk).

2.2.1.1. Inhoud en verspreiding

Het monodisciplinair interventieplan regelt de modaliteiten voor de interventie en de versterking van discipline 4.

2.2.1.2. Samenstelling van een monodisciplinaire staf voor het crisisbeheer

De bevoegde vertegenwoordiger van de directie Civiele Bescherming van ADCV verdeelt de volgende functies en taken, met respect voor de bepalingen in artikel 18 van het koninklijk besluit van 22 mei 2019:

- Dir-CP-Ops, indien de bevoegde overheid discipline 4 aanduidt voor deze functie;
- Dir-Log;
- vertegenwoordigers van D4 in het CC-Gem en/of in het CC-Prov (Dir-D4), op basis van de bepalingen van het monodisciplinair interventieplan;
- de dispatching, belast met het behandelen van de oproepen afkomstig van de noodcentrale 112, de oproepen afkomstig van de dispatching van een andere hulp- en interventiedienst en andere verzoeken tot steun.

Om al deze functies te vervullen, kunnen akkoorden gesloten worden tussen de Civiele Bescherming en de andere diensten van discipline 4, na akkoord van de bevoegde vertegenwoordiger van de directie Civiele Bescherming van ADCV.

2.2.1.3. Typestructuur van het monodisciplinair interventieplan D4

Het monodisciplinair plan wordt op nationaal niveau bepaald (één monoplan D4), waarna lokale aanvulling vereist is.

2.2.1.4. Activering van het monodisciplinair interventieplan

Het monodisciplinair plan D4 is actief vanaf elke operationele coördinatie.

3. DE OPERATIES VAN DISCIPLINE 4: COORDINATIE – BEVELVOERING – COMMUNICATIE

3.1. DE OPERATIONELE COORDINATIE

3.1.1. De rol van de Dir-Log: de leiding van de logistieke ondersteuning op de plaats van de interventie

De leiding van de logistieke ondersteuning wordt, voor wat de bevoegdheden van discipline 4 betreft, verzekerd door de Dir-Log. Dit is de aanwezige op het terrein met de hoogste graad van de Civiele Bescherming, maar het koninklijk besluit van 22 mei 2019 voorziet dat de Dir-CP-Ops, rekening houdend met de aard van de operationele inzet, een andere Dir-Log kan aanduiden.

De Dir-Log kan ter ondersteuning een adjunct Dir-Log aanduiden in functie van de behoeften qua monodisciplinaire coördinatie en opvolging binnen discipline 4. De Dir-Log blijft in principe aanwezig in de CP-Ops en staat in permanent contact met de adjunct Dir-Log. Deze adjunct Dir-Log verzekert de continuïteit van de leiding van de logistieke ondersteuningsopdrachten en kan de Dir-Log aflossen in de CP-Ops.

Voor wat betreft de opdrachten van discipline 4, is de Dir-Log, in functie van de noden, belast met de organisatie van bijvoorbeeld:

- de logistieke steun met personeel en materiaal ten behoeve van de disciplines, de CP-Ops en het (de) coördinatiecomité(s);

- de coördinatie-infrastructuur en de technische en personeelsmiddelen voor de communicatie tussen de intervenanten en de bevoegde coördinatiestructuren en actoren;
- de logistieke steun voor en op het interventieterrein (zoning, PEB, VMP, ...);
- de bevoorrading van levensmiddelen en drinkwater en het sanitair voor de hulp- en interventiediensten en de getroffen en;
- diverse werken (bv. transport/vervoer, vrijmaken of opruimen van het terrein, afbakening, verlichting, elektriciteit, ...);
- het bepalen van de prioriteiten en het verdelen van het werk onder de logistieke steunverleners, terwijl hij hierbij een overzicht van het geheel behoudt;
- het informeren van de CP-Ops en het overleg met de directeurs van de andere disciplines.

3.1.1.1. Versterking van de externe diensten

Zodra hij kennis neemt van de noodzaak van een versterking, vraagt de Dir-Log de versterking van een of meerdere externe openbare of private diensten; hij preciseert de nodige menselijke en materiële middelen en de logistieke doelstellingen.

3.1.1.2. Opvorderingen door de verantwoordelijken van discipline 4

Artikel 181, § 1, eerste en tweede lid, van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid bepaalt:

“De minister of zijn afgevaardigde kan, bij interventies in het kader van de opdrachten

vermeld in artikel 11, in afwezigheid van beschikbare openbare diensten en bij gebrek aan voldoende middelen, de personen en zaken die hij nodig acht, opvorderen.

Dezelfde bevoegdheid wordt verleend aan de burgemeester, alsook aan de zonecommandant en, bij delegatie van deze laatste, aan de officieren tijdens interventies van deze diensten in het kader van hun opdrachten.”

Het is nodig om alle diensten en ondernemingen die een bijdrage kunnen leveren aan een interventie die aanzienlijke en/of specifieke middelen vereist, vooraf in de nood- en interventieplannen te inventariseren.

Artikel 1, §1 van het ministerieel besluit van 6 september 2021 houdende overdracht van de macht om over te gaan tot het opvorderen van personen en zaken tijdens interventies in het kader van de opdrachten van civiele veiligheid preciseert welke instantie bevoegd is in functie van de afgekondigde fase en het betrokken grondgebied.

Voordat ze worden afgegeven, zien de gemachtigde ambtenaren erop toe dat bij elke opvordering de validering van de overheid waartoe ze behoren, verkregen werd. De opvorderingen moeten schriftelijk worden ingediend⁸⁰ en volgens de opgestelde regels ondertekend worden, zoals voorzien in het koninklijk besluit van 25 april 2014 tot vaststelling van de modaliteiten van de opvorderingsbevoegdheid bedoeld in artikel 181 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de Civiele

---

⁸⁰ Het opvorderingsbevel, de ontvangstbevestiging van het opvorderingsbevel en de ontvangstbevestiging voor de goederen/diensten.

Veiligheid. In gevallen van uiterste hoogdringendheid kan het opvorderingsbevel mondeling worden gegeven, maar moet dat zo snel mogelijk schriftelijk worden bevestigd.

Bij een opvordering moeten de regels zoals voorzien in het koninklijk besluit van 25 april 2014 tot vaststelling van de modaliteiten van de opvorderingsbevoegdheid bedoeld in artikel 181 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de Civiele Veiligheid, nageleefd worden.

3.1.2. De rol van de Dir-CP-Ops: de operationele coördinatie op de plaats van de noodsituatie

De operationele coördinatie op de plaats van de noodsituatie is de verantwoordelijkheid van de Dir-CP-Ops. In functie van de omstandigheden en indien de interventie van discipline 4 essentieel en doorslaggevend is, kan de bevoegde overheid een leidinggevende van discipline 4 aanduiden als Dir-CP-Ops.

3.1.3. Mono- en multidisciplinaire debriefing

Wanneer de interventie beëindigd is en zodra dit mogelijk is, gaat de verantwoordelijke van de discipline 4 over tot de analyse voor intern gebruik van de noodsituatie en van het beheer ervan om er conclusies en eventuele operationele lessen uit te trekken en om de nodige corrigerende maatregelen te treffen. De Dir-Log organiseert deze monodisciplinaire debriefing ten laatste enkele dagen na de noodsituatie. Alle diensten die tussengekomen zijn in het kader van discipline 4 nemen deel aan deze debriefing.

De basis voor de debriefing is de tijdslijn van de noodsituatie en het verloop van de logistieke steun, door het onderzoeken van de schriftelijke rapporten en logboeken. Een reportage met foto's en/of videobeelden kan hier bijkomende informatie bezorgen. De intervenanten krijgen een operationele debriefing.

De Dir-Log neemt deel aan de multidisciplinaire debriefing, die georganiseerd wordt door de Dir-CP-Ops.

Indien er een beleidscoördinatie heeft plaatsgevonden, neemt de Dir-D4 deel aan de multidisciplinaire debriefing, die georganiseerd wordt door de bevoegde overheid.

3.1.4. Psychologische bijstand en opvolging van de intervenanten van D4

Onmiddellijk na een noodsituatie, of zelfs tijdens de noodsituatie, moet gezorgd worden voor de intervenanten die mogelijk psychologisch geschokt werden, door gespecialiseerde teams van psychotherapeuten of van speciaal opgeleide intervenanten teneinde te vermijden dat een posttraumatisch stressyndroom optreedt. Deze interventie vindt plaats in overleg met discipline 2 en, indien mogelijk, met de interne of externe dienst preventie en welzijn.

Nadien waakt de werkgever erover dat een informatieoverdracht tot stand wordt gebracht tussen de gespecialiseerde teams van psychotherapeuten of de speciaal gevormde intervenanten en de interne of externe dienst preventie en welzijn, dit alles met het doel om het dynamische risicobeheer te maximaliseren (bedoeld in punt 1.2).

3.2. De rol van discipline 4 binnen het CC-Gem en het CC -Prov

De opdrachten van de vertegenwoordiger van discipline 4 (Dir-D4) binnen het coördinatiecomité zijn:

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

- de communicatie van informatie over de situatie van de versterkingen en van de diensten die opereren binnen discipline 4;
- de communicatie van operationele informatie bottom-up en top-down;
- adviseren van de bevoegde overheid inzake de logistieke ondersteuningsopdrachten en bij het nemen van beleidsbeslissingen;
- ondersteuning bieden aan de ploegen op het terrein.

De Civiele Bescherming en de bevoegde ambtenaren waken over de goede werking van de communicatie-interfaces die gelegd zijn of moeten worden tussen de verschillende actoren van een noodsituatie: vaste telefoon, gsm, REGETEL, VHF- en/of ASTRID-eindstations, eventueel internet, nationaal veiligheidsportaal. Ze dragen bij aan de continue bijwerking en de verspreiding van de telefoonnummers van de verschillende contactpunten (bevoegde overheden en ambtenaren, verantwoordelijken van de disciplines, gespecialiseerde diensten).

4. Sjablonen

4.1. Drie modeldocumenten voor opvordering gebaseerd op artikel 181 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid

Drie documenten moeten worden opgesteld. Type-formulieren zijn ontworpen om u te helpen met het opstellen van deze drie documenten.

(1) MODEL VAN OPVORDERINGSBESLUIT VAN DE ZONECOMMANDANT⁸¹ OP BASIS VAN DE WET VAN 15 MEI 2007 BETREFFENDE DE CIVIELE VEILIGHEID

Mevrouw / Mijnheer .....⁸²,

Gelet op de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid, in het bijzonder artikel 181, §1, eerste en tweede lid ;

Gelet op het koninklijk besluit van 25 april 2014 tot vaststelling van de modaliteiten van de opvorderingsbevoegdheid bedoeld in artikel 181 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid ;

Overwegende dat artikel 181, §1, eerste lid, de mogelijkheid biedt om gebruik te maken van opvorderingen voor interventies uitgevoerd in het kader van de opdrachten bedoeld in artikel 11 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid;

Overwegende dat de opdrachten bedoeld in het hierboven aangehaalde artikel 11 het volgende omvatten:

1° de redding van en de bijstand aan personen in bedreigende omstandigheden en de bescherming van hun goederen;

2° de dringende geneeskundige hulpverlening zoals bepaald in artikel 1 van de wet van 8 juli 1964 betreffende de dringende geneeskundige hulpverlening;

3° de bestrijding van brand en ontploffing en hun gevolgen;

---

⁸¹ Of van de directeur van de Civiele Bescherming of van de chef van een operationele eenheid van de Civiele Bescherming (cfr. ministerieel besluit van 6 september 2021 houdende overdracht van de macht om over te gaan tot het opvorderen van personen en zaken tijdens interventies in het kader van de opdrachten van civiele veiligheid).

⁸² Persoon die de opvordering beveelt.

De Vice-eersteminister en Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

De Minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing

4° de bestrijding van vervuiling en van het vrijkomen van gevaarlijke stoffen met inbegrip van radioactieve stoffen en ioniserende straling.

Overwegende dat⁸³.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

BESLUIT

Art. 1. .....⁸⁴ wordt opgevorderd.

Voor: .....⁸⁵

.....
.....

⁸³ Beschrijving van de noodsituatie en de omstandigheden die de opvordering rechtvaardigen (aard en omvang, behoeften in materieel en personen, ...) en motivering van het besluit (gebrek aan andere voldoende, beschikbare of aangepaste middelen, noodzaak van algemeen belang, ...).

⁸⁴ Naam van de opgevorderde organisatie; naam en voornaam van de opgevorderde persoon; naam van de organisatie die het genot van het opgevorderde goed heeft; naam en voornaam van de persoon die het genot van het opgevorderde goed heeft.

⁸⁵ Beschrijving van de aard van de gevraagde prestaties of taken en/of van het gebruik van de goederen.

De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing

Plaats van inzet:

.....

Voorwaarden waaronder de prestaties moeten worden uitgevoerd:

.....

.....

Schatting van de hoeveelheid en van de duur van de opvordering:.....

De opgevorderde goederen moeten worden bewaard door de opgevorderde tot hun ter beschikking stelling aan de opvorderende overheid.⁸⁶

Mevrouw/De heer⁸⁷..... wordt aangeduid om de ontvangstbevestiging van het opvorderingsbesluit en/of de ontvangstbevestiging van de prestaties/goederen aan te vullen en te ondertekenen.

Art.2. In geval van facturering van de prestaties, wordt de originele factuur van deze diensten gericht aan:

Art. 3. Weigering of verzuim zich te gedragen naar de maatregelen die met toepassing van artikel 181 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid zijn bevolen, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden, en met geldboete van zesentwintig euro tot vijfhonderd euro, of met één van die straffen alleen, overeenkomstig artikel 187, eerste lid, van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid.

Art. 4. De directeur van de Civiele Bescherming of de chef van een operationele eenheid van de Civiele Bescherming kan de genoemde maatregelen ambtshalve doen uitvoeren, uitsluitend op kosten van de weerspannige of in gebreke gebleven personen, en dit overeenkomstig artikel 187, derde lid, van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid.

Een beroep tot vernietiging bij de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak kan worden ingediend tegen deze beslissing. Het verzoek tot vernietiging moet worden verzonden bij een aangetekend schrijven aan de Raad van State, Wetenschapsstraat 33, 1040 Brussel, binnen de zestig dagen na ontvangst van deze beslissing.

⁸⁶ Schrappen wat niet past.

⁸⁷ Indien er geen persoon kan worden aangeduid, kan er een functie worden aangeduid.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

Opgesteld te .....⁸⁸

Op ...../...../.....

Handtekening van Mevrouw / Mijnheer .....⁸⁹,

---

⁸⁸ Plaats van het opvorderingsbesluit.

⁸⁹ Persoon die de opvordering beveelt.

(2) MODEL VAN ONTVANGSTBEVESTIGING VAN OPVORDERING OP BASIS VAN DE WET VAN 15 MEI
2007 BETREFFENDE DE CIVIELE VEILIGHEID

Gelet op de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid, in het bijzonder artikel 181, §1,
eerste lid ;

Gelet op het koninklijk besluit van 25 april 2014 tot vaststelling van de modaliteiten van de
opvorderingsbevoegdheid bedoeld in artikel 181 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele
veiligheid ;

4) Individuele opvordering ⁹⁰

Mevrouw / Mijnheer

Naam:.....

Voornaam:.....

Adres: .....

5) Collectieve opvordering ⁹¹

Mevrouw / Mijnheer

Naam:.....

Voornaam:.....

verantwoordelijke van

Naam van de organisatie: .....

Adres: .....

6) Opvordering van goederen ⁹²

Mevrouw / Mijnheer

Naam:.....

Voornaam:.....

Verantwoordelijke van de organisatie:.....⁹³

---

⁹⁰ Schrappen wat niet past.

⁹¹ Schrappen wat niet past.

⁹² Schrappen wat niet past.

⁹³ Schrappen wat niet past.

De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing

Adres: .....

die het effectieve genot van het opgevorderde goed heeft.

In geval van de opvordering van één of meerdere niet verbruikbare goederen, wordt een tegensprekelijke boedelbeschrijving van het/de goed(eren) opgesteld⁹⁴:

- Staat van het goed:

.....
.....

- Opmerkingen (deuken - slijtage - ...):

.....
.....
.....
.....
.....

In geval van de opvordering van één of meerdere verbruikbare goederen, wordt het aantal opgevorderde goederen gepreciseerd⁹⁵:

.....
.....

In geval de opvordering de bewaring van een goed/goederen vereist, waakt de opgevorderde over de goede bewaring van het/ de goed(eren) tot de inbezitname door de opvorderende overheid.⁹⁶

Mevrouw / Mijnheer ..... bevestigt het opvorderingsbevel van Mevrouw / Mijnheer .....⁹⁷ goed ontvangen te hebben.

Mevrouw / Mijnheer ..... stelt de schadevergoeding van de prestaties/goederen in onderlinge overeenstemming met Mevrouw/Mijnheer .....⁹⁸ vast op het bedrag van .....⁹⁹

⁹⁴ Schrappen wat niet past.

⁹⁵ Schrappen wat niet past.

⁹⁶ Schrappen wat niet past.

⁹⁷ Persoon die de opvordering beveelt.

⁹⁸ Persoon die de opvordering beweet.

⁹⁹ Schrappen wat niet past.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

In het toepassing van het artikel 8, §2 van het koninklijk besluit van 25 april 2014, bij het ontbreken van een voorafgaand akkoord, stelt de opvorderende overheid zelf het bedrag van de schadevergoeding vast en brengt zij de opgevorderde daar binnen de 15 dagen volgend op het einde van de opvordering van op de hoogte.

In geval van onenigheid over het vastgestelde bedrag, kan de opgevorderde de schadevergoeding betwisten per aangetekend schrijven binnen de 30 dagen vanaf de betekening op straffe van verval.¹⁰⁰

Opgesteld in 2 exemplaren¹⁰¹ te .....

Op ...../...../.....

Handtekening van de opgevorderde,

Handtekening van Mevrouw/Mijnheer .....¹⁰²,

---

¹⁰⁰ Schrappen wat niet past.

¹⁰¹ Op te maken in 2 exemplaren om tegensprekelijk te zijn voor de boedelbeschrijving en voor de onderlinge overeenstemming over de vergoeding.

¹⁰² De handtekening van de persoon die de opvordering uitvoert is noodzakelijk voor het vastleggen van de schadevergoeding in onderlinge overeenstemming en voor de tegensprekelijke boedelbeschrijving van het/de goed(eren). Het document zal worden ondertekend door de afgevaardigde van de directie Civiele Bescherming van ADCV die ter plekke aanwezig is.

(3) MODEL VAN ONTVANGSTBEVESTIGING VAN OPGEVORDERDE PRESTATIES/GOEDEREN OP BASIS
VAN DE WET VAN 15 MEI 2007 BETREFFENDE DE CIVIELE VEILIGHEID

Gelet op de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid, in het bijzonder artikel 181, §1,
eerste lid;

Gelet op het koninklijk besluit van 25 april 2014 tot vaststelling van de modaliteiten van de
opvorderingsbevoegdheid bedoeld in artikel 181 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele
veiligheid, in het bijzonder artikel 6;

Mevrouw / Mijnheer ¹⁰³..... verschaft een ontvangstbevestiging
van de prestaties aan :

1) Individuele opvordering ¹⁰⁴
Mevrouw / Mijnheer

Naam:.....

Voornaam:.....

Adres: .....

Voor de volgende prestaties:.....

2) Collectieve opvordering ¹⁰⁵
Mevrouw / Mijnheer

Naam:.....

Voornaam:.....

verantwoordelijke van

Naam van de organisatie: .....

Adres: .....

Voor de volgende prestaties:.....

¹⁰³ Persoon die de opvordering beveelt.

¹⁰⁴ Schrappen wat niet past.

¹⁰⁵ Schrappen wat niet past.

**De Vice-eersteminister en Minister
van Sociale Zaken en Volksgezondheid**

**De Minister van Binnenlandse Zaken,
Institutionele Hervormingen en
Democratische Vernieuwing**

3) Opvordering van goederen ¹⁰⁶

Mevrouw / Mijnheer

Naam:.....

Voornaam: .....

Verantwoordelijke van de organisatie:.....¹⁰⁷

Adres: .....

die het effectieve genot van het/de opgevorderde goed(eren) heeft.

Voor de volgende goederen:.....

Opgesteld te .....

Op ...../...../.....

Handtekening van Mevrouw/Mijnheer .....,

---

¹⁰⁶ Schrapen wat niet past.

¹⁰⁷ Schrapen wat niet past.

Bijlage 7 : afkortingenlijst

Afkorting NL	NL naam
ADCV	Algemene directie civiele veiligheid
ANIP	Algemeen nood- en interventieplan
BNIP	Bijzonder nood- en interventieplan
CAD	Computer aided dispatching van de politie
CBRNe	Chemisch, biologisch, radiologisch, nucleaire en explosie
CC	Coördinatiecomité / Crisiscel
CC-Gem	Gemeentelijk coördinatiecomité
CC-Prov	Provinciaal coördinatiecomité
CCVO	Coördinatie- en crisiscentrum van de Vlaamse overheid
LVO	Leider van de operaties
CELEVAL	Evaluatiecel
CELINFO	Informatiecel
CET	Casual Extraction Team
CIC	Communicatie- en informatiecentra van de geïntegreerd politie
CIP	Centraal Informatiepunt
COFECO	Federaal Coördinatiecomité
CP-Ops	Commandopost operaties
CRC-W	Centre régional de Crise de Wallonie
CST	Crisis Support Team
DAO	Directie van de operaties inzake bestuurlijke politie
D1	Discipline 1: de hulpverleningsoperaties
D2	Discipline 2: de medische, sanitaire en psychosociale hulpverlening
D3	Discipline 3: de politie van de plaats van de noodsituatie
D4	Discipline 4: de logistieke steun en ondersteuning inzake technische en personeelsmiddelen
D5	Discipline 5: de alarmering van en de informatie aan de bevolking
Dir-CP-Ops	Directeur commandopost operaties
Dir-D1	Beleidsdirecteur van discipline 1
Dir-D2	Beleidsdirecteur van discipline 2
Dir-D3	Beleidsdirecteur van discipline 3
Dir-D4	Beleidsdirecteur van discipline 4
Dir-D5	Beleidsdirecteur van discipline 5
Dir-Bw	Operationeel directeur van discipline 1
DirCo	Directeur-coördinator van de federaal politie
Dir-Med	Operationeel directeur van discipline 2 / Directeur medische hulpverlening
Dir-Pol	Operationeel directeur van discipline 3 / Directeur politie
Dir-Log	Operationeel directeur van discipline 4 / Directeur logistiek
Dir-Info	Operationeel directeur van discipline 5
DOVO	Dienst voor Opruiming en Vernietiging van Ontploffingstuigen
DSI	Dienst Dringende Sociale Interventie van het Rode Kruis

DSU	Directie speciale eenheden Federale politie
DVI	Disaster Victim Identification team van de federale politie
Expert ICM	Expert incident crisis management (D2)
FOD WASO	Federale overheidsdienst werkgelegenheid, arbeid en sociaal overleg
FGI	Federale gezondheidsinspecteur
FIST	Fire (fighter) stress team
GDPR	Algemene verordening gegevensbescherming
HVZ	Hulpverleningszone
KB van 22 mei 2019	Koninklijk besluit van 22 mei 2019 betreffende de noodplanning en het beheer van noodsituaties op het gemeentelijk en provinciaal niveau en betreffende de rol van de burgemeesters en de provinciegouverneurs in geval van crisisgebeurtenissen en –situaties die een coördinatie of een beheer op nationaal niveau vereisen
MIP	Medisch Interventieplan
MUG	Mobiele urgentiegroep
NC 112	Noodcentrale 112
NCCN	Nationaal Crisiscentrum
NIP	Nood- en interventieplan
NPC	Noodplanningscoördinator
OGP	Officier van gerechtelijk politie
Omzendbrief GPI	Omzendbrief van de geïntegreerde politie
PC-Pol	Monodisciplinair commandopost van de politie
PEB	Punt eerste bestemming
P-In/P-Out	Toegangs- en uitgangspunten
PIP	Politieel interventieplan
PRIMA	Het plan voor risicomaniëfestaties
PSCC	Psychosociaal coördinatiecomité
PSH	Psychosociaal hulpverleningsnetwerk
PSIP	Psychosociaal interventieplan
PSM	Psychosociaal manager
PZ	Politiezone
Radiofonische middelen VHF	Radiofonische middelen Very High Frequency
Radiofonische middelen UHF	Radiofonische middelen Ultra High Frequencies
RWA	Rook- en warmteafvoer
Sitrep	Situatierapport
TIC	Telefoon Informatie Centrum
VMP	Vooruitgeschoven medische post
V-PSH	Verantwoordelijke psychosociaal hulpverleningsnetwerk
Way-In/Way-Out	Toegangs- en uitgangswegen
WPCC	Werkproces crisiscommunicatie
WZC	Woonzorgcentra